

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aslı Akarsakarya

Buraya Kısıldık Sanırım

ÖYKÜ

YKY

YAPI KREDİ YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

BURAYA KISILDIK SANIRIM

Aslı Akarsakarya *Düşe Kalka* (öykü, 2009), *İçeride Kalanlar* (roman, 2016) ve *Buraya Kısıldık Sanırım*'ın (öykü, 2021) yazarıdır. *Düşe Kalka* 2009 Yaşar Nabi Nayır Ödülü'ne, *Buraya Kısıldık Sanırım* 2021 yılında Yunus Nadi Öykü Ödülü'ne değer bulundu. İlk kişisel fotoğraf sergisini 2010 yılında açtı ve 2017-2019 yılları arasında bir video/belgesel projesi olan *Woman In Me*'ye (*İçimdeki Kadın*) hayat verdi.

ASLI AKARSAKARYA

Buraya Kısıldık Sanırım

Öykü

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 6022
Edebiyat - 1730

Buraya Kısıldık Sanırım / Aslı Akarsakarya

Kitap editörü: Cennet Türker
Düzeltili: Başak Gunsever

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Sayfa tasarımı: Mehmet Ulusel
Grafik uygulama: İlknur Efe

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi
A Blok Kat 2 34310 Haramidere / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 00
Sertifika No: 44452

1 baskı Edebi Şeyler, İstanbul, 2021
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Temmuz 2022
ISBN 978-975-08-5409-5

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2022
Sertifika No: 44719

Butün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
facebook.com/yapikrediyayinlari
twitter.com/YKYHaber
instagram.com/yapikrediyayinlari

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir

İçindekiler

Kayboluş • 7
Beni Sen Göm Şerife • 14
Dünyanın En Hüzünlü Hipopotamı • 19
Buraya Kısıldık Sanırım • 22
Hap • 27
Hatırla Sevgili • 32
Hadi Gidelim Aşkım • 37
Çukur • 43
Taşınma • 49
Gibi • 54
Merhem • 60
Bir Renk Körünün Anıları • 64
Üç Film Birden • 68
Karagöl • 71
Koridor • 79
Çoğunluk • 82
Biz Karşıya Geçerken • 86
Virgül • 91

Kayboluş

Çok sıcaktı o yaz. Güneş bulabildiği her yüzeyden yansıyor, asfalttan yükselen ısı insanların sınırlarını bulandırıyor, tüm alınlar ıslak, tüm ağızlar aralık duruyor ve sanki her şey birbirinin içinde eriyordu.

Sokaklar boş sayılırdı. Sıcak yüzünden dilenciler bile ortadan kaybolmuştu. Bir piyango bileti satıcısının sırsıklam yüzünü hatırlıyorum. Başından aşağı bir şişe suyu dökerek oh çekişini ve bıyıklarında kalan son damlaları keyifle yalayışını.

Sabahları beyaz gömleğimin yakasına kravat takarak gittiğim, tüm gün aynı masada telefonlara baktığım bir işim vardı. Özel hissettiğim olurdu nadiren ama çoğunlukla eşek olsa kotarır yaptığımı derdim. Yine de şikâyetçiden ziyade müteşekkirdim, iş bulmak zordu. Yanımda Mert adında bir adam otururdu. Benden iki üç yaş büyüktü. Anlaşırdık. Üzerinde sarı kılların yetiştiği tıknaz kolları vardı ve gömleklerinin üst iki düğmesini iliklemezdi. “Buyurun ben Mert” diye açıp telefonu, karşıdakine çalışmayan internet bağlantısını nasıl düzelteceğini anlatmaya koyulurdu. Ben de aynısını yapardım. Bazı akşamlar benimle bir şeyler içer, arada da “Akşam halı sahaya gelir misin?” diye sorardı. Hep giderdim. O dönemler çevremde bir o vardı sanki. Bir de Monika.

Monika sevgilimdi. İstanbul’da yaşırdı. Uzun seyahatler eşliğinde yürüttüğümüz şehirlerarası bir ilişkimiz vardı. İspanyol’du. Kızdığında ellerini bileklerinden bükerek, yumruk yapardı. Güzel miydi, hiç bilemedim. Ama yürürken saçlarındaki lülelerin sallanışını izler, mest olurdum. Bense çirkindim. Anladığımdan değil ama öyle derlerdi. Oldukça uzun ve zayıftım. Hemen her zaman kambur dururdum. Monika’ya tapmak ile ondan korkmak arasında bir noktayı kendime yer edinmiş, ideal bir ilişki tutturmaya çalışıyordum. Sanki kendinden çok, ismini severdim.

Sabahları uyandığımda ondan mesaj var mı diye kontrol eder, bazen eskileri okur, yazardım: Günaydın sevgilim. Tıraş olur,

işe gider, daha arabaya biner binmez terler, gün boyu telefonla konuşur, arada Mert'in kuru dudaklarını izler, Monika'dan mesaj beklerdim. Derin nefesler alıyordum. İçime giydiğim bisiklet yaka atletten, vücudumu saran uzun kollu gömlektен ya da boynumu sıkan kravat yüzünden de olabilir. Öğle aralarında yakamı açarak klimanın karşısına oturur, annemi arar, yemekte ne yediğimi anlatırdım.

Bunlar misali sıradan günlerden birinde patronun serin odasına girip sallanan sivri ayakkabısına bakarak yıllık izin kullanmak istediğimi söyledim. O günlerin bana içinden çıkamayacağımdan korktuğum bir mahpusluk duygusu verdiğini iyi hatırlıyorum. Tatil planlarım da yanılmıyorsa naif bir hapisten kaçış teşebbüsüydü.

Monika ile Foça'da buluştuk. Öpüştük ve el ele tutuştuk. Havalар hâlâ çok sıcaktı ama gölgeden yürüyor, denize giriyor, çokça buzlu meşrubat içiyor, idare ediyorduk. Nihayet biraz rahatlamış, hayatın tekdüze çarkını kırdığımı hissettiğimden belki biraz da ferahlamıştım. O gece pansiyon odamızın balkonunda açık havada uyuduk. Kollarımıza rüzgâr değdi. Monika güzeldi.

Uzun sürmedi, ertesi sabah kahvaltıda el ele tutuşurken yine avuçlarımız terledi. Biraz elini tutuyor, sonra bırakıyor, avcumu pantolonuma siliyor, ardından yine eline uzanıyordum. Tüm gün böyle geçti. Bir miktar serinledik derken erken konuşmuş olmalıyım çünkü ikinci gün ve diğer günler tıpkı son bir ayın her günü gibi sadece sıcaktı. Orada bir hafta geçirdik. Hatırimda pek bir şey kaldığını iddia etmeyeceğim. Ama güneşirı havuza girdik ve öğle vakitleri uyuduk. Birlikte hiç bu kadar uzun zaman geçirmemiştik. Belki bu yüzden, belki odanın küçüklüğünden, belki tenlerimizin birbirine değdiği anda terlemesinden ya da küçük meseleler hakkında kendimizi kaptırarak ettiğimiz münakaşalardan, ilişkimizin pek de iyiye gitmediği hissine kapıldım. Onu kaybetmekten korkardım.

Ne basık şehrimе geri dönmenin verdiği sıkıntı ne tatilde umduğunu bulamamanın hayal kırıklığı ne de Monika ile düşlediğim gibi zaman geçirememiş olmanın hayıflanması... Gece boyunca başım sallanarak yaptığım otobüs yolculuğunda içimde bunların hiçbirini bulamıyordum. Mayıslapmayı bekleyen bayram kadar sakin-

dim. Gün ağarırken eve girdim, televizyonu açıp karşısında uyuyakaldım. İznimin bitmesine sekiz gün daha vardı. Gece yarısına kadar uyuduğumu ve zaman zaman uyanıp kanalı değiştirdiğimi hatırlıyorum. Kanepeden kesin olarak kalktığımda ise artık yedi günüm kalmıştı.

Antrede bıraktığım vaziyette duran valizimi alarak dışarı çıkmaya beni iten neydi anlamaya çalışıyorum. Kanepeden kalkıp annemi aradım. Bir haftadır aramıyordum, azar işiteceğimi sanmıştım. “Deden rahatsızlandı, onunlayım, hastanede yattık geçen hafta bir gün. Neyse, şimdi bana sesleniyor, kendine iyi bak” dedi, kapattı. Önemsiz hissettim evvela. Ama bunu sevinçle mi üzüntüyle mi karşıladım emin değilim. Mühim de değil. Mühim olan, fark ettiğim bu hissin zincirleme bir reaksiyon başlatmış olmasıydı. Mesajlarımı kontrol ettim, Monika’dan ses yok. Mert’i aradım, cevap vermedi. Gittim kahvaltı yaptım. Karnım doyunca Monika’ya mesaj attım. Mert’i yeniden aradım. “Abi kusura bakma meşgulüm şimdi” dedi. “Eyvallah, ben döndüm. Bir şeyler yapar mıyız?” diye sordum. “Olur” deyip beni arayacağını söyledi.

İstenmediğim duygusu neden geldi, neden geldiği gibi gitmedi ve neden o sabah öyle hüzünlendim hâlâ çözebilmiş değilim. Her zaman görünen ve başka tarafa baktığımızda uçan düşünceler o gün iki büyük taş çuvalı olup kulaklarıma bağlandılar. Kafamı çevirdikçe şangırdadılar. Her şeyi yitirmek kaygısı, ölüm korkusu ile birleşir ve beni bazı vakitler düşündürürdü. Öyle bir yitirmişlik mi geldi? Hiç olmamışlık ya da yanılmışlık mı? Ne idiyse de hoşuma gitmemişti ve aslında evin girişinde yatan valizimi alıp çıkma fikri bu rahatsızlığımı bertaraf etmek için belirmiş olmalı. Ham bir niyet ve saf düşüncelerle sağalma peşine düştüm. Bir hafta kadar ortalıktan yok olacak, sevenlerimi düşündürecek, hatta biraz merak ettirecek, özleyecek, sevgilerinden kaynaklı şüphemi yok edecek, değerimi tasdik edecek, bir daha da böyle saçma duygulara prim vermeyecektim. Mutlu sona bağlıyordum senaryoyu. Buna şüphe yok. Yoksa ne televizyonu kapatır ne de kanepeden kalkardım.

İşten eve her dönüşümde önünden geçtiğim oteli severdim. Karanlık çokünce küçük, kara pencerelerinde zevksiz ışıklar yarıyordu. Apartman kapısını açtığımda kimse yok görünmediği için çıkarak otele

doğru yürüdüm. Birine yakalansam, belki aralarında konuşurlarken “Daha dün gördüm” diyecekler ve meraklanmakta gecikeceklerdi. Duyduğum heyecanın ağzımda yarattığı mentol kokusunu soluyarak otele girdim. Resepsiyon görevlisinin yüzüme aşına olduğundan şüpheleniyordum. Kekelemiş ve kızarmış olabilirim. Üçüncü kattan yola bakan bir oda istediğimi, bir hafta kalacağımı söylerken bir filmde oynuyormuş gibi hissettim. O gece için istediğim gibi odası olmadığını ama ertesi gün boşalacağını, değiştirebileceğini söyleyince onun da aynı filmde olduğunu düşündüm. Bir gece için diğer tarafa bakan bir odada kalır mıydım? Olur, dedim.

İçinde mayomun ve şnorkelim olduğu valiz ile asansöre bindim. Aynada kendimi gördüm, gülümsüyordum. Arada insan böyle şeyler yapmalı, hayata daha emin devam edebilmek için şüphelerini masaya yatırmalı ve hislerinin sağlamasını yapmalıydı. Kaybedecek ne var? Kararımdan hoşnut, biraz da gururluydum.

Oda basıktı ama neyse ki klima vardı. Yatağa uzandığımda uyuyakalmışım. Uyandığımda elim gayri ihtiyari telefona gitti. Evden ayrılırken kapatmıştım. Hayatımın hiçbir evresindeki halimi irade sahibi olarak tanımlayamazdım ama yedi gün inat edip dayanmalıydım. Her şeyi kuralına göre oynamalı. Bir şeyler yemek için dışarı çıktım. Gerçi dışarıda çok gezinmemeliydim. Bir iki sandviç ve bisküvi alıp döndüm. Film seyredecek ve kitap okuyacaktım. Yarın odayı değiştirince sokağı da seyreder, evimi dışarıdan gözlerdim. Merak edip gelen olursa izlemenin ne keyifli olacağını düşünürken istemsizce güldüm. Hatta belki o kadar merak ederlerdi ki Mert ya da Monika polisle birlikte gelir, kapıyı açtırdı. Sıklıkla böyle bir manzara karşısında ne yapacağımı hayal ederken buluyordum kendimi. Heyecanla otelden çıkıyor ve Monika'ya sarılıyordum. Bu sahne gözümün önünde her belirdiğinde, onun gelmesinin mümkün olmayacağını kendime hatırlatarak hayalimi budamaya girişiyor, yavaşmış suratımı zoraki düzeltiyordum. Yine de çok geçmiyor, karşı koyamadığım bu senaryo aklıma tekrar üşüşüyordu.

Karnım tok, sırtüstü yatarken kardeşimi düşündüm. Yaklaşık bir aydır hiç görüşmediğimizi. Pır pır eden sokak lambasının ışığı odaya giriyordu. Şiirsel bulduğum bu görüntüye bakarak uyudum. Halbuki şimdi ölsa perde kırıksa benim kendisiyle olmayacak kadar

çiğnenmiş zira. Ama o gece ve sonraki birkaç gün böyle imgelere sarıldım tabiri caizse. Kendimi bir film kahramanı gibi hissetmek cesaretimi perçinliyor, yok diye bildiğim iradem biraz olsun boy-nunu doğrultuyordu. Nihayet odayı değiştirip evimi seyretmek de birkaç günlüğüne benzer bir etki yaptı. İçimin dışına çıkmışım da içime dışarıdan bakıyormuşum da... Gözyaşları içindeki Monika'ya sarılıyormuşum da... Ama sabahları arayan olmuş mu diye telefonumu açarken duyduğum heyecanın kısa bir süre sonra elimi titretecek kadar büyük bir hayal kırıklığına dönüşmesini hiçbir şey engelleyemedi. Üçüncü günle birlikte artık telefonu günde sekiz on defa açıp kontrol eder olmuştum. Bankayı ve telefon şirketini saymazsak henüz arayan yoktu. Monika'yı düşünüyordum. Beni hiç sevmiyormuş lan, diye televizyon kumandasını diğer yatağa fırlatıyor, birkaç dakika sonra da eğilip alıyordum. Pencereden boş sokağa bakıyor, kendime acıyordum. Duşa giriyor ya da yüzümü yıkıyor, ne biliyorsun, belki başına kötü bir şey gelmiştir, belki telefonunu kaybetmiştir diyerek telefonu bir kez daha yokluyordum.

İnanıyor değildim. Aklımdan geçen olasılıkların hiçbirinin inandırıcılığı yoktu. Hepsinin ortasında bir yerlerde durduğumu ve vaziyeti ancak tüm bu olasılıkların bileşkesiyle açıklayabileceğimi o vakit açıklıkla düşünemesem de hayatlarında kayda değer bir boşluk yaratmadığımı, günlerinin tüm sıradanlığıyla akıp geçtiğini seziyor, üzüntüyle birlikte görkemli bir hayal kırıklığı duyuyordum. Yokluğumda Mert'in iş yükünün nasıl arttığını, belki o yüzden beni arayamadığını düşünüyor, düşünür düşünmez de kendime kızıyordum. "Gebersin it." Annem zaten dedemle uğraşıyordu. Kadıncağızın derdi başından aşkın olmalıydı, araya beni sıkıştırıramaması gayet doğaldı. Öyle diyordum yani.

Dördüncü akşam, bir şeyler atıştırdıktan sonra otel odasına dönmek istemedim. Bir filme girdim. Çıktığımda hâlâ odaya gitmek istemiyordum. Bir filme daha girdim. Film seyretmek beni düşünmekten alıkoysa da aralarda telefonumu kontrol etmemi engelleyemiyordu. Sinema salonunda, uzun zamandır ilk defa üşüdüğümü hatırlıyorum. Gece yarısını geçe otele dönerken bu küçük oyunumun gereksiz olduğunu, hem ne yapmaya çalıştığımı artık hatırlamadığımı hem de irademın çapıma uygun olmadığını

ğını hem sıkıldığımı hem de engelleyemediğim şekilde ruhumun karardığını düşündüm. Eve gitmeme ramak kalmıştı ama “Haydi,” dedim kendime, “bu gece de otelede uyu, yarın bakarsın.”

Beşinci gün kendimi istemli olarak sürekli yatakta tutup uyukladığımı söylemeliyim. Yorgunluktan ziyade bir taktik olarak benimsediğim bu yöntem beni ancak altıncı günün sabahına kadar oyalayabildi. Odam küçüktü. Yan yana iki yatak, aralarında bir metre kadar boşluk, komodin, televizyon ve girişe yakın yerde ince bir dolap. Penceresi dardı ve benim apartmanı görmek için eğilmek gerekiyordu. Eşyalarımın bir kısmı yerde, bir kısmı diğer yatağın üzerinde, valizimse koridorda duruyordu. Banyoya her gidişimde üzerlerinden atlıyordum. Altıncı günün sabahına kadar sorun etmediğim bu duruma, o gün sabah tuvalete giderken dayanamamıştım. Bağırđım ve duvarı yumrukladım. Hayatımda ilk defa bir duvara yumruk atmıştım. Acı ve şaşkınlık içinde elimi ovuştururken bu küçük maceranın tümüyle anlamsız olduğu düşüncesi, içimde zapt etmeye çalıştığım o kuşku, beni tamamen ele geçirdi.

Kirli çamaşırlarım ve şnorkelimle eve döndüğümde yenilmiş hissetmiyordum. İnsan zeki yaratık. İsteddiği zaman dilediği gibi düşünebilmek için yeterli kanıtı bulabiliyor çevresinde. Ben de dedim ki evde kalarak da pekâlâ yapılabilir bu deney, otele gitmek niye? İşleri biraz dramatize etmek, kapımı kırmak için gelen polisleri uzaktan izlemek, belki apartmanın önünde telaşlı yüzüyle Monika’yı görmek içindi açıkçası. Peki şimdi eve dönmüş olmak tüm bunlardan vazgeçiş değilse, yenilgiyi kabullenmek değilse neydi? Antrede ayakkabılarımı çıkarıp mutfağı su içmeye giderken bunu düşünmüyordum. Dedim ki, evde kalıp da dramatize edemeyeceğini nereden çıkardın? Kapıyı kırıp aslında başından beri içeride olduğum, onları beklediğim ama bunu görmeleri için kabuğumu kırmaları gerektiği de güçlü bir metaforu, kim yadsıyabilir?

Yedinci gün, çoğu şeye olan inancımı kaybettiğimi hatırlıyorum. Ağzıma bir lokma koymadığımı, küveti doldurup tüm öğleden sonra içinde oturduğumu. Düşünce sistemimiz haklı çıkmak için programlanmış. O yaz kendimi soktuğum bu zor durumda bile çıkış yolu arıyordum. Suyun içindeyken bir açıklaması vardır

diye düşündüğümü, hatta günler süren sessizlikten sonra konuşmak zor olsa da bu cümleyi dışımdan da tekrarladığımı hatırlıyorum. Bir açıklaması vardı, buna inanıyordum.

Banyodan çıkıp Monika'yı aramaya karar verdiğimde hava kararmıştı. Saat dokuz ya da on olmalı, daha geç değil. Telefonu açtı, "Alo" dedi ve bekledi. Uzun süre konuşamadım. Neden konuşmadığımı sordu. Biraz daha bekleyip öksürdüm. "Naber?" dedim. Evini su basmış, iki gündür onunla uğraşıyormuş. "Aa," dedim, "kolay gelsin. Yardım edebileceğim bir şey var mı?" "Yok canım," dedi, "hallettim sayılır". "Foça'dan sonra ne yaptın?" diye sordum. "Bilmem," dedi. "İşe gittim, bir iki akşam da arkadaşlarla takılmışımdır, hatırlamıyorum." Uzun sürmedi, "Görüşürüz" diyerek kapattık. "Öptüm" dedi, "Ben de" dedim.

Monika'nın o son öpücüğü nasıl verdiğini düşünürken alnıma konan karasineği kovmayı anlamsız buldum. Sinek gezindi, alnım kaşındı ve Monika'nın yanağı yanağıma değdi. Dudakları kulağıma yakın bir yerde büzüşüp ıslığa benzer o sesi çıkardığında, sağ avcumu alnıma indirdim. Avcum ıslanmış, sinekse derime yapışmıştı. Kanatlarını kimıldattığını hissettiğimde bu sefer elimin üstü ile onu yere fırlattım. Banyodan çıkalı yarım saat bile olmamasına rağmen alnım neden bu kadar terlemişti anlayamadım. Belimde sarılı duran havluyu çözdüm, sıırıslıklam saçlarımı, yüzümü ve koltukaltılarımı tekrar kuruladım.

Ertesi gün işe gittim. Akşam çıkmaya yakın, "Dokuz buçukta halı sahaya geliyor musun?" diye sordu Mert, "Evet" dedim.

Beni Sen G m Şerife

On beş yaşıma girdiğim kış babam  c defa felç geçirdi. İlkinde apar topar hastaneye taşındık, çok telaşlıydık, birkaç komşu ve halamlarla acilde sabahladık. Babam iki gün müşahede altında tutuldu ve taburcu oldu. Durumu korktuğumuz kadar kötü değildi, dili peltekleşmiş, yürüyüşü biraz bozulmuştu ama zamanla iyi olacaktı. Doktor beyninde önemli bir hasar bulunmadığını ve babamın yakında eskisi gibi olacağını söyledi. Geçmiş olsun ziya-retleri bu yüzden bayram gibi geçti. Salona bir dolup bir boşalan mahalleliyle eve gelişini neredeyse kutladık. Sağlık çok önemliydi, babam ne mutlu ki ucuz atlatmıştı ve hayatın kıymetini şimdi her şeyden iyi biliyordu.

İkincisi, gece  işe kalktığında banyoda olmuş. Gürültüye uyan-dık, Şerife diye feryat edip duvara vurmuştu. Uykumuzdan sı -rayıp banyoya koştuk, kilitlemiş kapıyı, a amadık, yumruklayıp seslendik ama artık sesi de çıkmıyordu. Koş enişteni çağır, diye gönderdi annem beni, halamlar hemen yan apartmanda oturur. Eniştem iri göbeğini  rtmeyi başaramayan pijamasıyla kapıyı açtı, babam banyoda kaldı enişe koş, dedim ki koşamaz, dev gibidir ve her daim yağlı saçları midemi bulandırır. Halam ve annem aynı koridorda birbirlerinden ülkelerce uzakta, ağlamaklı dikilirlerken eniştem kapıyı kırdı ve babamı gözleri tavanda, yerde yatarken bulduk.

Bizim için yeniden başlayan hastane ve sonrasındaki geçmiş olsun serüveni bu sefer ilkinden daha sakin geçti. şoktaydık en başta, çünkü artık iyileşmenin bir hayal olabileceği ihtimalini seziyorduk. İlk taburcu oluşundaki coşkuya asla benzemeyen, olgun ama solgun bir atmosfer içinde gelenlere kuru pasta ve börek ikram ettim. Mahalleli yine bizi yalnız bırakmıyordu. Ha-rikaydılar, omuzlarımıza dokunuyor ve ‘‘Geçecek Allah’ın izniyle’’ diyorlardı. Annem Şerife Hanım minnet içindeydi ve duacıydı. Bense insanların bizim için acıma, kendileri için şükür yüklü

bakışları sebebiyle apaçık kızgındım ve eniştemin yağlı saçlarını g rd ğ mdekine benzer bir iğrenme duyuyordum.

Babam ki hayatta en sevdiğim kişi idi. Harika bir haba olduğundan ya da çok iyi anlaştığımızdan değil. Hayır, böyle şeyler asla yoktu. Bilakis arada annemi ve beni bırakıp birkaç gün ortadan kaybolur, annem Allah belasını versin diye mutfak masasını okşayarak ağlar, sakın kimseye söyleme diye bana tembihler, hal hatır soran eş dosta da uygun yalanlar uydururdu. Evden ne zaman çıkıp el içine karışsa, izlemeye dayanamayıp gözümü kaçırdığım bir canlılık içine girer, rastlaştığı tanıdıklarla neşeyle selamlaşırdı. Yüz okumayı ben kapı önlerinde, annem pazardan aldığı asma yaprağının ne kadar taze olduğunu komşulara anlatırken öğrendim. Babam bir zaman sonra suratında benim gördüğüm, annemin görmediği soluk bir özlemle çıkagelir, bana sarılır, omzumdan annemi gözlerdi.

Çocukken ne düşünürdüm babam hakkında pek hatırlamıyorum ama bizi sevdiğinden asla şüphe etmedim. Etrafındaki mekanik dünya ile bilmediğim başka bir yer arasında sıkışmış gibiydi ve bir sokak köpeğinin bakışlarını taşırdı. Yolda onunla yürürken annemle olduğu zamanlardaki zorunlu panayır havasını hissetmezdim. Birkaç tanıdıkla merhabalaşsak da lafı uzatmak istediklerinde babamdan karşılık bulamazlardı. Mahalleliyle olan gerilimin ince işaretlerini görecek yaşta değildim belki ve onunlayken işlerin olması gerektiği gibi gittiği zamanlarda duyduğum huzura benzer şeyi hissederdim.

Çevremdeki denklemin netleşmeye başladığı ergenlik yıllarımla birlikte, içinde bulunduğum bocalamanın benzerini babamın da yaşadığını fark etmeye ve ona vicdani ve ulvi bir yakınlık duymaya başladım. Yine o yıllarda, üstümdeki bakışlardan rahatsız olmaya ve etrafımdaki kurgunun iki boyutluluğuna dair küçük işaretler toplamaya başladığım zamanlarda, bu mahalleden hoşlanmadığımın ve burada yaşamak istemediğimin de farkına vardım. Sevmemek en kolay ve meşru kaçış yolu idi, ben de sevmedim. Açıklamaya gerek yoktu. Açıklamak, anlaşmaya çalışmaktı      ve izah ancak benzerler arasında anlamlıydı. Söylediklerimi mantıklı bulmaları gerekecekti, bulmazlarsa sevmeme hakkım da sorgulanabilirdi.

İlk bakışta renkli çiçeklerin donattığı balkonlar, güler yüzlü esnaf, pencerelerden sarkan bakkal sepetleri ve kapısını her zaman çalabileceğiniz komşulardan oluşan bir *Perihan Abla* setiydi aslında. Köşede demode pastalar yapan küçük pastane, kubbeli bir hamam, sabahları taze ekmek kokan bir fırın ve her daim sevgi ve yardımseverlikle kuşanmış mahallelinin kutsal bağı. Bu sonuncusu işte, mahallemizin en yüceltilen özelliği, birbirimizin gözüne sokup sokup ıslah olduğumuz, yaz akşamları çardağa taşınan semaver, sıkı sıkı sorulan hal hatırlar, düğünlerde sokağa dizilen sandalyeler ve cenazelerde kapılara yığılan ayakkabılar bana kalırsa en tehlikelisiydi. O yıllarda olmasa da sonradan, mahallelinin kutsal atfedip gururlandığı, korumak uğruna her şeyi mubah saydığı bu bağın tüm kötülüğün de kaynağı olduğuna kanaat getirdim.

Böyle bir bağ tabii ki ilk olarak çevresinde palazlanacağı ortak bir paydaya gereksinirdi ve ne zaman olmuş, nasıl olmuş bilemem, bizimki için bu kusursuzluk olarak belirlenmişti. Dediğim gibi her şey apak, herkes harikaydı, ben değildim, yine de elimden geleni yapıyordum. Bayramlarda Emriye teyzenin her yıl daha da şişen elini öpüyor, kusursuz sarmasını yiyor ve hayatımın görünmemesi gereken yanlarını gizliyordum. Götümü gizliyordum mesela, uzun tunikler giyyordum, akşam erkenden eve geliyor, erkek arkadaşlarımı ölüm pahasına saklıyor ve pek konuşmuyordum. Çünkü kutsal göz beni izliyor ve annem cimcikliyordu.

Mahallenin mükemmel görüntüsüne eşlik eden ve asla ferahlamayan basıklığını, sıkıntısını kendimi bildim bileli hissettim ama ne olduğunu anlamam, daha doğrusu anlamaya başlamam o mevzubahis kısa, özellikle de babamın üçüncü kez felç geçirmesine denk gelir. Bu seferki en ciddisiydi. Birkaç hafta arayla üçüncü defa karşısına geçtiğimiz doktoru artık iyimserliğin bir hayli uzağında idi. Bizi teselli eden ve sabır dileyen bir konuşma yaparak, dua edelim ki daha kötü olmasın demeye getirdi. Babama baktım, zaten daha kötü olamazdı. Sol tarafını biraz kımıldatsa da sağ tarafını hiç hareket ettiremiyor, ağzını açabilse de anlaşılır şeyler söyleyemiyor ve tabii ki yürüyemiyordu. Doktor anlama ve konuşma yetilerini yitirdiğini söyledi. Bana kalırsa babam bu sefer gitmişti. Ocağın ortasından birine çıkmış, bedeni de kirli kı-

Sinirlendiğinde morarırdı, yüzüne baktım, bembeyaz, sakın, ama sesinin en yüksek haliyle bağıırıyordu: Bu evde böyle şey olmaz! Şerife'nin kolundan da iki kadın tuttu ve çekmeye başladı. Şerife savaşıyor ama vücudunu tümünden öne yatırmış, çekenlere diremiyor, işlerini elinden geldiğince zorlaştırıyor ve artık neredeyse bağırarak ağlıyordu. Arkamı döndüğümde kalabalığın içinde hiç tanımadığım, üzgünden çok tiksinen, buğzeden bir yüz gördüm, annem.

Kadını odadan çıkarmayı başardıklarında ittirerek, tartaklayarak koridoru da geçirip dış kapıya kadar getirdiler. Saçları dağılmış iki arkadaşı onu bekliyordu. Herkesin tanıdığı, benim tanımadığım bu üç kişinin kim olduklarını sonradan öğrendim. Onlar mahallenin ön yüzünün kusursuz kalmasını sağlayan, insanların tüm defolarını, günahlarını, başkasının gözüne iyi görünmeyecek uzuvlarını sakladıkları karanlık taraftan geliyorlardı. Üç orospuydu onlar ve belli ki Şerife babamı çok seviyordu. Hakikatin elçisi gibi tüm kuralları hiçe sayarak gelip babama veda ettiler. Babam ki karanlık tarafla aydınlık arasında bir köprü, bana kalırsa peygamber, bütün hayatını performans gibi yaşamış bir sanatçı. Ve ben efendim onun tek varisi, ismimin aktan mı karadan mı geldiğini asla bilemeyecek olan Şerife.

Dünyanın En Hüzünlü Hipopotamı

Sene 2013, mevsimlerden kıştı ve dünyanın en hüzünlü hipopotamı Ankara Hayvanat Bahçesi'nde yaşardı. Beton havuzu dolduran ağır, yeşil suyun içinde kımıldamadan durduğu, bunun delikleri, gözleri ve bir adayı andıran sırtı dışında seyirlik bir şey de sunmadığı için kimsenin ilgisini çekmezdi. Üstüne kışlık barınağın neredeyse dokunulabilecek kadar sert dışkı kokusu da eklenince ziyarete yeltenen birkaç kişi de şaşkına dönüp gerisingeri çıkıyordu. Böylelikle su yüzeyindeki buhar sicimleri ve samanlı bok parçaları arasında duran hareketsiz başa, birtakım ünlemler eşliğinde kapı eşiğinde nadiren de olsa devinen insanlar ekleniyor ve manzara daha keyifli bir hal alıyordu.

İçeride benimle birlikte genç bir kadın ve adam da vardı ki onlar kokudan etkilenmemiş, havuzun yakınına kadar yürümüş ve orada uzun zaman kalmışlardı. Kadın boyası dökük demir parmaklıklara yaslanmış, hayvanı daha iyi görebilmek için gövdesini ileri uzatmış duruyordu. Onu tanıyorum ve bu rahatsız edici manzaraya hayatının henüz oluşmamış bir uzvu ile karşı konulamaz şekilde bağlandığını biliyorum. Büyülendiğini ve bu betondan ve boktan mütevellit rutubetli yerde bir bitki misali duran aygırı hayatı boyunca unutmayacağını.

Adam onun kadar etkilenmiş görünmüyor, hatta halinden memnun diyemeyeceğimiz kadar geride duruyordu. Kokuya tahammül etmesinin sebebi muhtemeldir ki sol eliyle kadın arasındaki uzundur sorgulanmayan bağ. El eleydiler, birbirlerinin avuçlarında parmakları. Belki bir süre sabrettikten sonra adam elini kadınınkinden kurtarıp burnuna götürdü. Onu da tanıyorum. O halini belki kendisinden iyi hatırlıyorum.

"Affedersiniz, yalnız mı bu aygır?" diye sordu kadın, "Evet," dedi görevli, el arabasını ittiriyordu. Sesi kuru, elleri soğuktan çatlak. "Erkeği evvel sene öldü, bu tek kaldı." Arabanın içindeki

samanı hayvanın yemliğine döktü. Belki bir gün sonra bağırsaklarından geçip havuz üzerinde yüzmeye başlayacaklar.

Adam dışarıda, sigara içiyordu. Dumanı üflerken eğrilen ağzını iyi biliyorum. Güzelden çirkine nasıl geçtiğinin, dayanılmaz kelimesinin iki anlamını da nasıl sınıadığının sırrına vakıfım artık. Kadın iki eli çenesinde, su aygırını izliyor, onun gibi kımıldamadan duruyordu. Karnında, dönülen bir virajın kelebekleri. Uçuşma yok, heyecan değil, haberi bile yoktu bana sorarsanız. Rutubetli dört duvar arasında hareket eden tek şey iki dişinin de burnundan çıkan buhar. Derken kadının gözünün yaşardığını ve ağlamaya başladığını gördüm. Hayvanın perişanlığı karşısındaki tavrı yavaş yavaş olgunlaşıyordu.

O zaman merhametten gayri anlamlandırarak bir yanı yoktu bu gözyaşının. Kadın da böyle düşündü ve adam görmeden eldivenli parmaklarıyla yanağını kuruladı. Yaşı otuz dört idi ve sanıyorum âşıktı. Tırabzana serili kollarının üstündeki başını yan çevirdi. Adam maymunların kafesi önünde durmuş, çığlık atışlarını izliyordu. Sirtına baktım uzun süre. Başının sağ kenarından sigara dumanı yükseliyordu. İki eliyle parmaklıklara yaslanıyor ve bazen bir ayağını diğerinin önüne koyuyordu. Göz göze geldiler. Kadının gözlerinin kızarıklığı uzaktan görünmüyordu demek, adamın ifadesinde bir değişiklik olmadığından, öyle sandı. Halbuki üzerinden seneler geçtikten sonra artık, görüp de aldırış etmediğine kanaat getirdim ben. Birbirlerine gülümseyip dil çıkardılar. Vazgeçiş bir anda olmuyor, aklın görmediği bir vakit başlamış ve sabrın sınırlarında dolanan bir yolculuğa benziyordu.

Bu halde de bir süre durdu kadın, adam kollarını sıvazlayarak üşüdüm, başıyla yolu göstererek de gidelim demek zorunda kaldı. Kadın öyle donuk dururken ne düşündüğünü inanın hatırlamıyorum. Hipo'ya bakarak bir şeyler söyledi. Onu teselli ettiğini sanıyorum. Bir daha geleceğini ya da üzülmemesi gerektiğini söylemiş, mutluluğu için günah çıkarmış olmalı. Merhametin sızısıyla verilen, tutulmayacak sözler.

Sonrasında o mutluluğu kanıtlamak istercesine oyuncu adımlarla koşarak dışarı çıktı. Ama ben, kucağına atıldığında adamın iki yanda sallanmaya devam eden kollarını bu uzaklıktan daha iyi görüyorum. Kollar önce cansız bir bedenini, sonra cansız bir

ruhun rolünü üstlendiler ve kadının zorlama heyecanını sükûnetle dindirdiler. Biraz hali olsaydı beni kaldırıp döndürebilir, coşkumu havada bırakmazdı. Kadının aklından bunlar geçti ve kollarının arasındaki kımıltısız bedeni gücenerek gevşetti. Yine de temiz havaya kavuşmak güzel.

Kadın aylar sonra, belki bir yaz günü sözünü tutmanın gururu ile hayvanat bahçesinin kapısında tekrar belirlediği zaman yalnızdı. Ne adam vardı artık yanında ne kapıda görevli. Ne hayvanat bahçesi ne su aygırı. Bahçeden geriye kalan tek şeye, hayvan heykelli taş giriş kapısına asılmış gösterişli pankartta belediyenin yeni projesi duyuruluyordu. Daha afişinin insanı hüzne boğduğu bol makinalı, dev oyuncaklı proje tamamlandıktan sonra hayvanat bahçesi tekrar açılacaktı. Kapıda zincir ve tel örgüler. Aylar içinde defalarca düşündüğü, andığı su aygırının; acaba ne yapıyor diye anıp mütemadiyen rutubetin, karanlığın, soğğun ve dışkı dolu suyun içinde hayal ettiği zavallı hayvanın akıbeti hakkında hiçbir fikri yoktu.

O güzel kapı önünde, fil ve goril ve gergedan tepemden bakarken ellerimi alnıma götürüşüm dün gibi aklımda. İçimde yükselen utanç verici ağlama hissini bastırmak için başımı yukarı çevirişim. Güneşliydi ve ben en yakın arkadaşına ihanet etmiş gibiydim. Özür dilediğimi hatırlıyorum.

Yanında uzun uzun kalmışsam da onu havuzun dışında hiç görmedim. Bu sebeptendir ki Hipo, buharların arasından seyrettiğim o kış mevsiminin içindeki dört yanı duvar bölmesinde son-suza kadar mahpus kaldı. Suyun içindeki hareketsizliğine, nefes alıp verişine ve burun deliklerine aşınayım. Öldüğü güne kadar, ki hayvanat bahçesi kapandıktan sonra nereye götürüldüğünü bilmesem de en fazla birkaç sene içinde öldüğüne eminim, neler düşündüğünü biliyorum. Gece soğukta ve gündüz güneşte aklından hiçbir şey geçmediğini ve bu çölün soğğundan havuz yüzeyindeki ince buhar sicimleri arasına sığındığını biliyorum.

Buraya Kısıldık Sanırım

Avuçladığı patlamış mısırları ağzına sığması için ittirişini ve dişlerinin arasında öğütüşünü gördüm. Aslında onu değil barı, raftaki renkli şişeleri ve kımıldayan barmeni izliyordum ama Hayri'yi ve hareketlerini yandan görüyor, çiğnerken çıkardığı sesleri müziğe rağmen çok net duyuyordum. Bir sincabınıkini andıran dikkatim yine en olmadık yere kulak kesilmişti. Ağzından masaya bir mısır parçası düştü. Farkında değildi. Kaşlarım hayretten kalkıktı ama sakın kalmasına çalıştığım bir ifade ile “Yerken ağzını niye kapatmıyorsun?” diye sordum, sinirlenmiştim. Başıyla müziğe tempo tutuyor ve mutlu yüzünü etrafa gösteriyordu. Kulağına eğilip bağırarak gözümde büyüdüğünden tek elimle ağzımı kapatarak mesajımı iletmeye çalışmışım. Anahtarı evde unutsa ay-nını yapacağı mahcup bir gülüşle af diledi. Bir öpücük attı, elini uzatıp masadaki elimin üzerine koydu. Daha önce yüzlerce kez yapmışım bu uyarıyı çünkü ve çünkü aramızda yeni hiçbir şey yok gibiydi.

Altı yıldır evliydik ve başka bir kente taşınma arifesindeydik. Terfi almıştı, heyecanlıydı. Kutlar gibi hallerdeydik. Bense bu senaryonun neresinde olduğumu tam bilemiyordum. Beyaz geceliğiyle yerden hafif yüksekte duran dağınık saçlı cadı gibiydim. Bazen bu oyunu bozmak, sahneyi yıktığım gibi kendi yoluma gitmek istiyordum ama bir şeye kalkışamadığım için öyle korkuluk gibi kalmışım. Biralaramızı tokuşturduk. Gülümseyerek bir mısır onun ağzına, bir mısır benimkine koydum, çünkü vicdanım.

“Müstakil bir eve yerleşsek” dedi. Birbirimizin boyun çukurundaydık. Kulağımın içine bağırarak diye tedirgindim ve bir elimle yanağını tutuyordum. “Olur” dedim. Sanki yalan söyledim. Geri çekilip yüzümü seyretti. Saflığını olduğu gibi yansıtan yuvarlak hatları, onu hep güler gibi gösteren gamzeleri vardı. Onu üzmemekten, ona kötülük etmekten korkuyordum. Gülümsedim, çünkü merhametim. “Bak, sadece sen de istiyorsan kabul edece-

ğim bu işi” dedi. Bir senedir ara ara konuşuyorduk, hatta onu ilk niyetlendiren bendim. Şimdi iş ciddiye bindiğinde soğuduğumu görüyor olmalıydı. Kollarımı gevşetip doğruldum ve dudaklarımı büyük oynatarak, “Tabii ki istiyorum” dedim, yoksa çok üzülürdü. Yine gülümsedim. İkna olacağını ve bana bir daha sarılacağını biliyordum, her şeyin bir sırası vardı.

Omzunun üzerinden tekrar bardaki renkli şişeleri izlemeye koyuldum. Sarılmamızın uzamasından sıkılmıştım ve Hayri'nin süveteri kızartma kokuyordu. İlk ayrılan olmamak, bu akşam daha fazla göze batmamak için sabrediyordum. Gözümün önüne yatak odamızın penceresi ve camdan görünen kuru ağaç geldi. Ağaçta bir kuş yuvası vardı ve hafif hafif sallanırdı. Ertesi sabahı, arada gözümü açıp ağacı seyredip tekrar kapattığımı hayal ettim. En son ne düşünürsem onun rüyasını göreceğim ve gördüğüm rüyanın düşüncesiyle de yatakta huzurla yuvarlanacaktım. Belki yıllar evvel söylemek çıtlatmak lazımdı ama taşınmak da birlikte yeni bir şeylere başlamak falan da istemiyordum.

Kollarımda vücudunun gerildiğini hissettim. Beni itti, kafasını öne atarak hapşırıldı. Ardından bir daha. Hapşırıldığında çok sarsılır, ağzını kapattığı elini sıırıslıkla ederdi. Kâğıt mendil çıkarmak için çantamla boğuşmaya başladım, ve o dayanılmaz ağrı o zaman karnıma girdi. Birden ikiye bükülmüş olacağım ki Hayri belimi kavrayıp “İyi misin?” diye sordu. “Yok,” dedim, “karnıma feci bir ağrı girdi. İshal olunuyor mu böyle birdenbire?” Çevremdeki eşyaların rengi soldu, müziğin sesi azaldı. Hayri koluma girmiş beni tuvalete götürürken önümden çekilen ayakkabıları hatırlıyorum, benimkiler en güzeliydi.

Renkli ve ferah barın tuvaletinin bu kadar küçük ve karanlık olması beni o haldeyken bile şaşırtmıştı. Halbuki bağırsaklarımin emrine amade, bir köşede rahatça kaybolmak istiyordum. Arkamdan kapı kapanıp otomatik ışık yandığında ağrıdan yana biraz rahatlamış gibiydim. Başımı kaldırıp tuvaletlere baktım.

Onu ilk anda gördüm. Girişe yakın tuvalet kabininin altından uzanmış ince bir kadın ayağı. Yarım topuklu, küt burunlu, demode bir ayakkabı giymiş. Pantolonunun paçası sıyrılmış. Ayak düpedüz gevşek, yerde hareketsiz yatıyor. Öyle mi emin olmak için biraz daha eğildim. H2F ve batusı kalçası//data.org kimilitsizlikle

yerde duruyordu. Daha fazla eğilemedim, hem yer yakınlaştıkça tiksінçleşmiş hem de karnım sanırım sıkışmaktan hoşlanmayınca ağrıyı yeniden sertleştirmeye karar vermişti. Doğrulurken “İyi misiniz?” diye seslendim ve cevap alamayacağımı anlayıp korkmaya başladım. Ne yapacaktım? Gidip kapıya vuracak, daha güçlü seslenecektim. Ne yapacaktım? Daha da cevap gelmezse bağıracaktım, içeriye haber verecektim. Edecektim, yapacaktım. Ama kalp atışlarımla birlikte karnımın ağrısı da birden yükselip beni yeniden yumruk yemiş gibi ikiye katlayınca yandaki kabine girip kapıyı kilitledim.

Diğer ayak alttan benim kabinime uzanıyordu. Sağ ayağıma çok yakın duruyor, üzerinde sanki büyük bir göz taşıyor ve beni izliyordu. Dehşet duydum. Alelacele elbisemi sıyrıp külotlu çorabımı indirirken ayakucumla onu ittirdim. Geri geldi. Tekrar ittirdim. Ağlamak üzereydim.

Belki otuz saniye sonra karın ağrım biraz dinmiş, ben duruma alışmış ve kendimi tuvaletten çıkar çıkmaz içeri haber vereceğime ikna etmiştim. Sifonu çektim. Bu sefer daha kararlı bir şekilde bacağımı uzatıp baldırına basarak önümdeki ayağı iyice ittirdim. Biraz uzaklaştırmayı başarmıştım ama pantolonuna da ayak izim çıkmıştı. Elime sardığım tuvalet kâğıdı ile izi silmeye çalışırken tuvalette biraz daha oturmaya ve ishal atağından tamamen kurtulmaya karar verdim. Acaba kadına ne olmuştu? Bir yandan bayılmış olmalı, belki sarhoştur diyor, diğer yandan da iyice eğilip ayaklarıma doğru gelen kırmızı bir sıvı var mı diye bakıyordum.

Böyle bir anda, benim sifonumun haznesi henüz homurdanırken, kapı aralandı ve içeri kahkaha atan iki kadın girdi. Seslerini duyar duymaz yerden kaldırdığım ayaklarımı ve karnıma çektiğim dizlerimi hayatımdaki en büyük hayal kırıklığı olarak anımsıyor, unutmuyorum. Ruhsal ıstırap eşliğinde, evet ama zerre ses çıkarmadan ve çok profesyonelce arkama kaykıldım, dizlerimi karnıma çektim ve ayaklarımı klozete koydum. Kalbim deli gibi çarpıyordu. Suçluydum. Biraksam bir at kadar gürültülü solurdum ama nefesimi tutuyordum. Korkuyordum. İnandığım tüm ilkeler kabinden çıkıp içeri girenlerin şaşkınlığına ortak olmamı icap ettiriyordu ama kımıldayamıyordum. Hata yapmıştım, hataya mecbur kalmıştım. Sifondan sonra her şey rahatla biraz yalan, biraz

rol içerecekti. “Oh, evet şimdi bayıldı” diyecektim. “Aman Allahım ne oldu birden” diyecektim. Yapamazdım. Böylelikle klozetin üzerinde kendimi zapt etmeye çalışarak oturmaya devam ettim. Kadınlar çığlık attı. Kapıyı açıp dışarıya da bağırdılar ve çok geçmeden tuvalet insanla doldu. Kapının aralanıp müziğin gürültüsünün içeri dolduğu anları duruşumu düzeltmek ve klozete her an biraz daha gömülen popomu oradan çıkartmak için kullandım. Karın ağrımı neredeyse hissetmiyordum. Ya hafiflemişti ya da endişem mâni oluyordu. Elimde hâlâ pantolonu sildiğim tuvalet kâğıdını tutuyordum. Konuşmalar duyuluyor, kapı sürekli açılıp kapanıyordu. Kadına bağıryorlardı. “Hanımefendi, iyi misiniz?” diyorlar sonra da “Bayılmış olmalı” diye yorum yapıyorlardı. Belki de ölmüştü. Belki kafasına darbe yiyerek ölmüştü ve beni burada saklanır bulduklarında mahkemeye kadar, hatta hapse kadar yolu vardı. Ellerim titriyordu. Terlemiştim. Gürültü olmasa kesin nefesimi duyar, enselerlerdi.

Pişmanlık, hani neredeyse somut ve elle tutabileceğim kadar katı bir pişmanlık bana orada, kabinin içinde cenin gibi büzüşmüş korkudan titrerken geldi. Kalbimle bir olmuş atıyordum. Tüm damarlarım o kadar güçlü kasılıyorlardı ki her kalp atışımda sallanıyordum. Kadın öldüyse katil, bayıldıysa en basitinden vicdansız olacaktım. Suçluydum. Mahkemeye çıkmış ve ne diyeceğimi bilemiyordum. Evet, görür görmez bağırmadığım için suçluyum sayın hâkim, ama karnım o kadar ağrıyordu ki. Evet, sesimi bile çıkaramayacağım kadar. Yanlış yaptım, çok üzgünüm, diyor, boynumu büküyordum. Kötülük, diyordu hâkim, çoğu zaman niyetten doğmaz. Aşağıdan bir el uzandı ve kadının ayak bileğini tutup sarstı. Ayakkabısı topuğundan çıktı. “Kendinde değil” dedi adam. Ağlamaya başladım. Hâkim öne doğru eğilip gözüme baktı. Bilakis, dedi, kötülüğün çoğu iradesizlikten doğar. Göz akları büyüyüp her yeri kapladı. Kapıyı zorladılar bir iki, etrafımdaki suntalar sallandı. Benim kapımı da zorluyorlardı. Ellerimle kulaklarımı kapattım, yüzümü dizlerime koyup gizlendim. “Yan klozete basıp çıkabilsek iyiydi” dedi birisi. “Biri mi var?” dedi diğeri. Sonra tekrar paravan sallanmaya başladı. Bu sefer daha şiddetle. Deli gibi terlemiş, su içinde kalmıştım ama o an bile düşünemedim. Çıkamıyordum. Kapı açılmıyordu. <http://rantey.org>

Başımı kaldırdığımda, hâkimin pörtlettiği göz akları küçülüp bana kabin kapısının üstünden bakan yüzü gösterdiğinde, beline kadar aşağı sarkmış bu adamın Hayri olduğundan ve onunla bu şekilde göz göze geldiğimizden emin olmam biraz zaman aldı. Sarkmış dudakları, eğri kaşları ve geçen sene hediye aldığım kravatıyla, oydu. Yüzünde sırayla beliren şaşkınlığı ve merhameti görünce rahatladım ama duyduğum utanç başımı öne eğdirdi. Keşke öyle, eğildiği yerde de kalsaydı ama içimde hayatı sıkı sıkı kavrayan tarafım, bana hep çabalamamı, çırpınmamı, uğraşmamı salık veren tarafım işaret parmağımı dudağıma götürttü ve Hayri'ye sessiz olmasını söyledi. Bir süredir duran film sanki o an yeniden başladı ve kalanında gözümü kapatmış olsam da diğer tuvalete tepeden girip kapıyı içeriden açtığını, birinin de kadını kucaklayıp dışarı çıkarttığını duydum, hatırlıyorum. Kâh dışarı çıkıp kâh geri girerek tuvaletin boşalmasını beklediğini, içeridekilerin bir türlü çıkmadıklarını, arada diğer kabinin niye kilitli olduğunu birbirlerine sorduklarını ise bilmiyorum, o anlattı.

Hayri'nin adımı söyleyerek kapıya vurduğunu duyunca hemen ayağa kalktım, toparlandım. Kapıyı aralayıp korkarak etrafa baktım, herkes gitmişti. Sarıldık. "Ne oluyor kuzum?" dedi, "Bir türlü çıkmadın." Yüzü kızarmıştı, nefes nefeseydi. Boynunu daha da sıktım. Kızartma ve ter kokusunu içime çektim.

"Ne yapacağımı bilemedim," dedim, "çıkamadım da tuvaletten." Anladı beni, öyle sanıyorum, alnımı sıvazlayıp öpüyordu. Eve kadar yürüdük o gece. Arada yüzümdeki teri sildi. Koluna sarılıp başımı omzuna yasladım. Sakin bir sokak köpeği yol boyu bizi takip etti.

Hap

Tanımadığım bir yerde, tanımadığım biri olarak uyandığım kâbuslar görüyorum. Yatakta uyanarak başlıyor ve uyanarak bitiyor, kalbim deli gibi çarpıyor. Rüyamda kendime dair hiçbir şey hatırlamıyorum. Haluk'u da mı hatırlamıyorsun, diye soruyorum rüyadayken kendime, hatırlamıyorum diyorum. Belki bir haftadır böyle.

Sabah kalkar kalkmaz Ediz'i aradım. Tek çocuğum. Üniversitede okuyor. "Her gün meyveni yiyor musun?" diye sordum, "Yiyorum" dedi. Laf olsun diye konuştuk. Onu ihmal ettiğimi, işin de işten geçtiğini düşünüp vicdan azabı duyuyorum. Bir yıldır böyle. Bakarsan şikâyeti yok. Benim var mı? "Bak günde hiç olmazsa bir elma" dedim. Bir alışkanlık, bir varoluş biçimi olarak ısrar ediyor, kötü anneliğimi devam ettiriyordum. Halbuki Haluk'u da bal gibi hatırlıyorum. Oğlumun babası. Böylelikle unutulması imkânsız şekilde sicilime yazıp üç ay önce boşandığım. "Öpüyorum."

Anlamını düşünüyor, bulamıyorum. Banyoya gidip yüzümü yıkadıktan sonra kendiliğinden ortaya çıktı hareket. Dış fırçanın sararmış diplerinden ve hafifçe dışa kıvrılmış kıllarından duyduğum tiksinti yüzünden belki. Alıp duvara sürdürdüm. İyi geldi herhalde ki devam ettim. Önce küveti sonra klozeti temizledim. Ne arzu ne ihtiyaçla açıklayabiliyorum. Kendini aşağılama bu, apaçık öyle görünmüyor mu?

Kahkaha attı Perihan. Ablam. Beş yaş var aramızda. Gülerken kafasını geriye atınca başına taktığı güneş gözlüğü yere düştü. Almak için masanın altına eğildi, görüşümden kayboldu ama neşeli sesini işittim: "İyi gelmiştir ama."

"Geldi valla" dedim.

Rüzgâr arkasından esiyordu. Dağılan saçını düzeltti, gözlüğünü kontrol etti, silip masaya koydu. İçinde nane yaprağı yüzen suyundan bir yudum aldı. Garson yanımıza gelmiş bizi bekliyordu. Ne isteyeceğimi unutmuşum, tekrar menüye uzandığımda ablam

“Masala,” dedi, “seninki masala dosa”. Sonra siparişlerimizi verdi. Onu Fransızca konuşurken izlemeyi hep büyülü bulmuşumdur. Sırıtiyordum. Çok güzel bir mayıs günüydü. Eve yakın bir Hint restoranının kaldırıma attığı masalarda oturuyorduk ve ablamın saçları güneşten parlıyordu. “Hiç alakamız olmadı değil mi seninle?” diye sordum. Çatalını düzeltirken gülümsedi. Bu konulara girmezdi. Belki de içten içe hep bilirdik. Seçimleri o yapardı. Evimizin gözbebeği, başında hale taşıyan beceriklisi. Ablamın peşinde, ona hayran tıngırdayan çocukluğum. Ona özenmenin sürekli kaybedeceğim bir savaşta telef olmak olduğunu anladığımda yaşım kaçtı? Belki ergenlik. Bu durumda kendime güvenimi, kimliğimi, hayatımı nasıl inşa etseydim? Ben de kıyastan uzak alanlarda dolandım. Öyle yaptım. Perihan gibi romantik değil, realisttim. Onun gibi marjinal değil, gelenekseldim. O neyi seçmediyse ben seçtim. Bunu keyfiyet ve samimiyet ile yaptım. Karışık bir konuymuş, ne bileyim. Benim için saadetin ilk gereği olan dingin kafayı bu yolla bulacağımı düşünüyordum. Buldum da. O okudu, ben evlendim. O Fransa’ya yerleşti, ben şehirimde kaldım. O yalnız yürüdü ben kalabalıklaştım. O çocuk yapmadı, ben Ediz’i büyüttüm. Kendimden şüphe ettiğimde annemle babamı arkama alıp onu kınadım. Her seferinde iyi geldi. Doğru yoldaydım. Yalnız ölmeyecektim. En önemlisi bu gibiydi. İyisin hoşsun da yalnız öleceksin Perihan. Böylece kıyas götürmeyecek hayatlarımız oldu. Ayrıldık, çok konuşmadık ve yaşlandık.

“Bu krep pirinç unundan. Çıtır. Seversin sen. Yanına biraz sebze isteyelim mi? Ufak kaplarda geliyor.”

“Yok ya, bu yeter bana. Baksana kocaman. Seninki de güzel görünüyor.”

“Değil mi? Ama artık ne balığıysa, bilmiyorum.”

Ne oldu da Haluk’tan boşanınca ilk ablamı aradım? Halbuki senede ancak birkaç defa konuşurduk, o da usulen. Düşününce, yenilgimi en son ona açık etmeliydim. O ki ezeli idolüm, ezeli rakibim. Belki bir ortaklık oluştuğunu gördüm aramızda. İki yaşlı ve yalnız kadın arasında oluşabilecek, yenilgiye dayalı bir ortaklık. Zaman karşısında hepimiz mağlup olacaktık, evet ama onun bunu benden önce tattığını görmek korkumu hafifletecek, bilgeliği yalnızlığımı yansıttıracaktı. <https://rantey.org>

“Alsana, çok iyiymiş” diyerek çatalıyla bir parça balık uzattı. Ağlayabilirdim ama hava güzeldi. Balığı yerken yüzümü izledi. Her şeyi okurdu. “Harbi iyiymiş” dedim. Seneler sonra yine o bildik kız çocuğuydum. Ona hayran ve kendimden pişman, gözüne bakarak gülümsüyordum. Uzanıp kolunu tuttum.

Hem ablamı görürdüm hem de bir seyahat iyi gelmez miydi? Hayır. Ne arzu ne ihtiyaçtan oradaydım. Besbelli kendimi iyice aşağılayarak kendimden hıncımı çıkaracak, belki ancak böyle sakinleşecektim. Çok düşündüğüm de yoktu gerçi. Bunca mağlubiyetten sonra artık asıl olan tek şey kaderdi benim için.

Yine de can havliyle “E, romanın nasıl gidiyor?” diye sordum. Bakışlarımı tabağıma indirip krepimle cebelleşir gibi bir poza girdim. Ucundan biraz koparıp parmaklarımla acılı patates ezmesinin içine batırdım. Aslında o aralar ne yaptığını bilmiyordum ama hep üzerinde çalıştığı bir romanı olurdu. Bu konudan hazzetmese de sorulmamasına da içerler gibiydi. Yapmacık bir gülümsemeyle başımı kaldırıp yüzüne baktığımda “Romana sıçayım” diye cevap verdi. Kaldırımdan geçen kıvrıkcık saçlı kız parlayan gençliğiyle gözümü alırken içime çektiğim nefesle birlikte hissettiğim patavatsız bir hafiflikti, doğru. Heyecanlanmışım da. Ortaklığımızın sınırları görünür olmaya başlamıştı. Böylelikle onu affedebileceğimi, bana merhamet duymasına izin verebileceğimi ve önünde ağlayabileceğimi hissettim.

Tabaklarımızı silip süpürdük. Garson gelip boşları aldı, masa üstüne serili kâğıtları topladı. Teşekkür ettik. Gönül indirmeden kafa salladı. İki çay istedik, getirdi. Çayın lezzeti, havanın güzelliği ya da güneş - bizi o gün toprağa gömülmeekten men eden, sıkıntımızı sayıklamalı bir keyfe dönüştüren bir şeyler vardı. Altında oturduğumuz çınarın delikli gölgesi ablamın yüzünde kımıldıyordu. Hep güzeldi. Masanın üzerinde mavi naylon örtü ve örtünün üzerinde top misali duran su damlası. Bardaklarımızda kırılan güneş ışığı ve zencefil kokusu. Ablamın beni izlediğini hissettim.

“Son zamanlarda bilgisayarımın arama kayıtlarına bakan biri ağır depresyondayım sanır, ama değilim” dedi. Gülüyordu. Ben de güldüm. “Niye ki?” diye sordum.

“Kendimi en kolay nasıl öldürebileceğimi araştırıyorum.” Daha çok güldük. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Bir bardak daha çay içer miyiz?”

“İçeriz.”

“Bir avuç ilaç?”

“Kesin değil. Ölmeyip sürünme ihtimalin var. İş işten geçtiğinde midemi yıkarlar da tavana bakan bir sebzeye dönüşürsem? Asıl bundan kaçıyorum zaten.”

“Neyden?”

“Sürünmekten. Bilmiyorum ne zaman, beş on yıl sonra belki, bakıma muhtaç olmadan gitmek istiyorum.”

“Bakarım ben sana.”

“Bakma. Affedersiniz, iki çay daha alabilir miyiz?”

Garson masamıza gelirken iri göbeğinin altında sıkışan kemerini kımıldatarak düzeltti. Çayı beğendiğimize sevindiğini söyledi. Büyük büyükannesinin tarifiymiş. “Nefis” dedi ablam. Bana göz kırptı. “Yemekler de nefisti.” Donuk yüzlü bu adamı dikkatle izliyordum ve ağzının hafifçe yumuşadığını gördüğümde sevindim. “Afiyet olsun.”

“Anacığım gibi tık diye gidiverebilsek keşke” dedim. “Silah falan, bilek kesme işleri de olmaz, değil mi? Öyle kanlı bir işe asla bulaşamayacağımı düşünüyorum ben de. Peki neye karar verdin?”

“Aslında özel bir hap varmış. Tek doz. Korkunç zehirli bir şey ama lazım olduğunda nasıl bulacağım?”

“Öyle bir tane içip gidiyor muymuşsun?”

“Evet. Kesin götürüyormuş.”

“E çok iyi!”

Konuya bakarsak yersiz bir heyecan tonlamasıyla çıkmıştı sesim. Şimdi anımsayınca hatta, yersizliğimi daha da ileri götürmüş ve elimi kaldırmıştım. Perihan da uymuştu bana. Sırıttıyorduk ve ellerimizi birbirimizinkine çaktık.

Garson masamızın yanında durdu. Fincanların ikisini de sağ elinde tutuyor ve restorana bir kasa sebze sokmak üzere olan çocuğa söyleniyordu. Çay fincanları tam gözümün hizasında, garsonun altın rengi saatiyle birlikte havada belli belirsiz sallanıyordu. Ablamla göz gözeydik ve gülümsüyorduk. Sebze kasa-sından yere on kadar havuç, iki de karnabahar düştü. Garson, küfür olduğundan söz etmediği için sözler eşliğinde çayları sertçe

masaya bıraktı. Çocuk “Pardon, pardon” diye çömelerek renkleri güneşten ve tazelikten fosforlu görünen sebzeleri topladı. Ediz’le yaşıt gibiydi. Kasayı tekrar yüklenirken onu ilgiyle izleyen bu iki kadına işveli bir bakış attı ve gülümsemelerine karşılık vererek göz kırptı.

Hatırla Sevgili

Girdiği son benzinlikte araç bekleyen ihtiyarı gideceği yere bıraktı. Yoldaş oldukları bir saat boyunca adamın hayatındaki herkesin ne kadar kadir bilmez olduklarını dinleyip birlikte rahatlamak adına onunla beraber sövmüştü. Adam da inince eğilerek teşekkür edip cebinden çıkardığı şeftaliyi dünyanın en güzel lütfuymuşçasına hediye etti.

Güneş arabanın ön camında batıyor, Erkan gözlerini iyice kısmış, müziğe tempo tutuyor, yan koltukta üç muz ve o şeftali virajlarda sağa sola kayıyordu. Keyifliydi. Direksiyonu kavrayan parmakları müziğin ritmine göre inip kalkarken yıllardır köyde yalnız yaşayan, bu amca yaşlardaki dedesini düşünüyordu. Arada annesi yanına gider, temizliğini, yemeğini yapar dönerdi. Adam yanında tek ona tahammül edebilir, o da ancak birkaç gün sürerdi. Kendini etrafından ayırarak bilmek beşere mahsustu ama daha çok erkeğe. Çevresine karışmak, uyum sağlamak, ben diye direkt memeyi testosteronla birlikte anmak pek mümkün değildi. Sağ kolunu gerdi, pazısını şişirerek güldü. Şikâyetçi değildi.

Telefonu çaldı. Mehtap. Yozgat'ın bir yerlerindiyim hayatım. Evet, geç kaldım. Mola verip duruyorum. Sıkıldım biraz. Bilmem. Dedeme uğrasam mı diyorum. Bizim köy buralarda ya. Yoo, ben de tam şimdi seni arayacaktım. Arayacaktım aşkım. Hiç dedemden bahsetmedim mi? Anneannem öldükten sonra köyüne taşındı. Belki bu gece yanında kalır, Sivas'a yarın geçerim. Kaç yıldır görmedim. Beni çok sever. İlk torunum işte. Bir de erkek. Tabii ararım. Bir duygulandım, belki son görüşüm olur diye. Evet, evet, gideyim. Tamam. Öptüm. Ben de.

El yordamıyla muzlardan birini aldı. Sapını ısırarak kopardı. Yolun sağında bulduğu boşluğa park edip telefonundan haritaya baktı. Köye en yakın kasabanın ismini hatırlıyordu, yazdı. Gümüştepe işte, hatırladığı gibi kasabanın yakınındaydı. Haritada bölük pörçük, kesik ve nereye gittiği belli olmayan yollar görü-

nüyordu ama hiçbir köye ulaşmıyor gibiydi. Çocukken kasabaya eşek sırtında gidip geldiğini hatırlıyor, haritada göremese de bir yol olduğuna emin. Biraz ilerleyince çıkaracağını düşündü ya da olmadı sorardı.

Güneşin yumuşacık olduğu bu saatlerde, hiçbir süsü olmayan bozkır manzarası bile muhteşemdi. Etraf sarıydı, olan tek tük ağaç da boynu bükük, yaz yorgunu ve yağmur bekler görünüyordu. Çocukluğundaki köy tatillerinin birinde yanından ayrılmayan dev çoban köpeğini, Kaya'yı hatırlıyor. Tek gözünün kör maviliğini ve bacağındaki kurtlu yaraya bakıp ağladığını. Ertesi yıl yoktu, o kış ölmüş köpek. Yıllar sonra Kamer ile sahiplendikleri köpeğin ismini de Kaya koymuşlardı ama şimdi Kamer'in sırası değil.

Teypte çalan müzik eşliğinde manzaraya baktıkça köye gitme kararından daha da hoşnut oluyor, hatta üzerine çökmeye meyilli nostaljinin kokusunu duyuyordu. Bir muz daha yedi. Kasabayı bulması zor olmadı. Bir yerlerden sola döneceğini biliyordu. Haritada gördüğü yolların birini takip ederek köye ulaşmayı deneyecekti. Kasabanın evleri sıklaşmadan önce sola döndü. Kasislerle donanmış taşlı yol yüz metre sonra toprak oldu. Devam etti. Bir süre sonra internet çekmez olunca, telefonun GPS'i ile giderim, diye düşündü. Yol ama gittikçe daraldı, üzerinde otlar belirdi ve sadece iki tekerlek izinden ibaret kaldı. Arabanın altı yüksekti ve sanki az sabretse, ileriki yamacı dolanıyor görünen büyük toprak yola çıkacaktı. Yokluktan mütevellit manzaranın içinde kaybolmak coşkusunu artırırken köye sapmakla doğru bir karar verdiğinin sağlaması olan tatmin de kendini belli etmeye başladı. Islık çalmak için dudaklarını büzdü. Çok yaşlanmıştı dedesi, belki son görüşü olacaktı. Güneş kaybolmak üzereydi, müzik güzeldi, kendi neşeliydi ve sanki macerayı andıran bir şeyin içindeydi.

Yolun dik bir çukura indiğini, ardından aniden tekrar yükseldiğini gördü. Yavaşlarsa temizce geçeceğini hesapladı. Arabanın önü rampaya oturunca çıkan sese nispet, "Lan" diye bağırdı, teypi kapattı, vitesi geriye taktı, tekrar geçmeyi deneyecekti ancak araba arkaya da öne de kıımılamadı.

Tampon toprağa oturmuş, esneyebileceği kadar esnemiş, ön teker de boşta dönmeye başlamıştı. Telefonuna baktı, hiç sinyal yok. Etrafa bakıncı tepelere dağların uzaması/gemiyi taşıyan gemiler, güneşini

kaybetmiş gök, biri arabasının hemen yanında olmak üzere birkaç ağaç ve tarlaların kenarını teyel ipliği gibi dolanan traktör yolları. Arabaya tekrar oturduğunda sırtındaki teri hissetti. Vitesi geriye taktı, bire taktı, arabayı kımıldatmadı. Boş tekerlerin altına taş koysa işe yarar mıydı? Bulabildiği taşları tekerin altına yerleştirdi ama taşlar küçük, toprak yumuşaktı. Biraz yürüse telefon çeker mi? Çekse kimi arayacak? Kasabaya yürümeyi denese bile geri dönerken karanlıkta arabayı bulabilir mi? Farları açık bıraksa? Telefonda yerini işaretlese? Bela saydı, üç nefes aldı, “Geç” dedi, sırtını ağaca verdi, son muzı da yedi.

Hava kararmıştı. Muz kabuğunu tarlaya fırlatırken geceyi orada geçirmeye, sabah olunca da kasabaya yürümeye karar verdi. Haydi gözünü sevdiğim testosteron, medeniyetin bittiği yerdeyiz, göster kendini. Arabanın içine oturduktan sonra, gece aralıklarla kornaya basacaktı. Belki biri duyar cevap verir, traktördür ve kurtarmaya gelir. Gökyüzü açıktı, daha tam kararmadan görünmeye başlayan yıldızlar gece ilerledikçe çoğaldı. Ağustos böceklerinin sesi duyuldu, biraz rüzgâr esti. Arabanın sağ ön koltuğuna yan oturmuş, sık sık bir uykuyla hoşbeş ediyor, arada uyandığında da aslında harika bir akşam geçirdiğini düşünüyordu. Kurdu, domuzu, köpeği olurdu ama uyurken arabanın kapılarını kilitledi mi korkmasına gerek kalmayacaktı. Keyifliyim lan, diye düşünüp sırtarak doğruldu. Telefonunu eline aldı, bir iki oyun oynadı, sıkıldı. Ellerini başının arkasında kavuşturup göğü izledi. En son bu kadar yıldızı belki yıllar önce yine burada görmüştü. Sabaha karşı hava soğursa valizinde kıyafet, arka koltukta da yoldan artan poğaçayla şeftali vardı. Koltuğu iyice geriye yatırdı, teypi açtı. Böyle pastoral manzaralara en iyi Beethoven gidiyor diye düşünüp kendine güldü. Pencereleleri açtı. İçeri giren esinti ve *Für Elise* ve kayan yıldızlar. Şanslı itsin, diye geçirdi içinden. Pazısına başını yaslayıp gözlerini yumdu.

Zaman tavuskuşuna benzer. O an olanlar kuşun gövdesiyse, peşinden sürüklenerek gelen alengirli kuyruk, anılardır. Bazen tavuskuşu durur insanın gözü önünde, kuyruğunu açar, oyalanır. Sağdan soldan izletir kendini, gerilir. “Şanslı it”in kuyruğuna kadınlar takıldı o gece. Mehtap’ın olası ulaşmamış mesajları ve endişeli yüzü, ömür boyu beklediği anın onu her gördüğünde boynuna

giden eli, kuş ötüşüne benzeyen kahkahaları, dar beyaz önlüğünü her adımda geren kalçaları. İçini gıdıklıyordu ama Anadolu'nun ortasında, neme lazım, yanaşmaya değmezdi. Ne zaman kadının kalçaları gözünün önüne gelse, abisi, dayısı, amcası, birinin doğrulttuğu av tüfeği namlusu da beraberinde gelirdi. Gülerek elini fermuarının üzerine koydu. Gözünü yumup kalçaları titretmeye uğraştı, olmadı. Hastane koridorunda yürüyüşünü düşünmeye çalıştı. Ama umduğunun aksine, hastanede olmak fikrinden keyif yerine sıkıntı duydu. Günde seksen yüz hasta baktığı, tartıştığı, koşturduğu... Derin bir nefes alarak başını öbür tarafa çevirdi. Şöyle güzel bir uyusa, iyiydi.

Uykuya yaklaşıp kıra yayılan cırcır böceği sesleri de yükseldikçe etrafı Çad'a ait görüntüler, sesler ve kokular çevreledi. Kuyrukta bekleyen annelerin kucağında öksürmeye dermanı olmayan cılız çocuklar, büyük beyaz çadırdaki yere serili yataklarda yatan hastalar, boynundaki stetoskopla durmadan dinlediği çocuk hırıltıları, metal kaplarda yedikleri bulamaç yemekler ve sıtma. Çadırındaki sorunlardan dolayı bir hafta minibüste yatması gerekmişti. Şimdi aralık olan pencereden girip yüzüne çarpan ılık rüzgârın aynısı o zaman minibüsün tam kapanmayan kapısından içeri giriyordu. Ahmad, tombul yanaklı, sarkık dudaklı, güzel kafalı, azıcık ferahlık bulduğunda gülümseyen çocuk. İki haftaya yakın revirde yatmıştı Ahmad ve Kaya misali tek gözü kördü.

“Efendim?”

Erkan'ın gözleri açılıverdi. Uykuya daldıysa da uyandı, göğe baktı, yıldız kaydı, saate baktı, sabaha çok vardı. Etrafta hiç ışık görünmüyordu. Ne olur ne olmaz, belki biri duyar diyerekten kornaya bastı ama kırlar ceset kadar sakindi.

Kamer'e maillerinde Ahmad'dan bahsetmişti. Sık telefon edemezlerdi. İki günde bir bilgisayarın başına oturabilir, oturunca da kısaca olan biteni anlatırdı. Ama o gün bir yolunu bulup telefon etti.

“Ahmad öldü bugün” ve Erkan çölün ortasında şahit olduğu sefaleti, sefaletin büyüklüğü karşısındaki çaresizliği ve buna rağmen gösterdiği çabanın boşunalığını duvar gibi karşısında buldu.

“Ağlıyor musun sen?”

Dört ayın sonunda Çad'dan saçı sakalı uzamış ve teni kararmış döndüğünde ilk göttiği yer Kamer'in küçük daireci oldu. Eve yak-

laştıkça artan heyecanı nihayet zile bastığında vücudunu kalbinin ritmine göre tatlı tatlı sallanır hale getirmişti.

Gülümsediler, sarıldılar ve tek kelime etmediler. Özlem dolulardı ve konuşurlarsa ikisinin de nefeslerini tıkayan heyecanın evcilleşmesinden korkuyorlardı. Erkan sırt çantasını ve montunu antrede bıraktı, Kamer onu elinden tutup oturma odasına götürdü, Erkan kanepeye oturdu, o da kucağına. Başını geriye düşürüp kendini arkaya bıraktı. Yüzü görünmez olunca, Erkan da sevgilisinin açılan karnını öpmeye başladı. O heyecan şehvete dönüşmek için hiçbir çabaya gerek duymamıştı.

Hatırlamayı da unutmayı da kontrol edemediğimiz doğrudur. İşte bellek, hatıraların rastgele uçuştığı büyüleyici yer içimizdeydi bizim, şüphe yok. Ama büyü şundan ki biz de onun içindeydik. Bizimle yaşıyor ve bizi yaşıyordu. Kamer'in kıvrılan diri boynunu ve karnının bitip kasıklarının başladığı yeri ve avuçlarında kımıldayan sırtını düşünürken fermuarını çözdü. Anlamı geçmiş dışında bir yerde bulmak mümkün müydü? Bir algılar muamması olan şimdinin ağırlığı ancak anılarla yoğunluğunda bilinebiliyordu. Öyleyse bellek ve taşıdığı anılar, tavuskuşunun açılan renkli kuyruğu yani, ardından derin bir uykuya daldığı mastürbasyonunu diğerlerinden farklı bir kefeye koydurmalıydı.

Benzin istasyonunun hediye verdiği kâğıt mendillerle kurulandı. İçeriye havalandırmak için pencereyi sonuna kadar açtıktan hemen sonra uyuyakaldı ve yandaki bodur ağacın dalındaki kumru gün doğarken ötmeye başlayana dek deliksiz uyudu.

Hadi Gidelim Aşkı

Sağı solu apartman, dar bir sokaktan aşağı iniyorum. Ben yürüdükçe ışıklar sönüyor, kepenkler kapanıyor. Ellerimle donmuş kulaklarımı örttüm, evden çıkarken bere bari giyseydim kurtarırdı halbuki. Baktım onlar da morardı, geri cebime koydum. Babamın evine kadar yürüyeceğim. Dükkânlarının önlerinde dikilen tek tük adamlar geçtim. Elinde sigarası parlayan ve küçük bir çay bardağıyla avcunu ısıtan. Üzerimde sadece ceket var ve yakasından giren üşütüyor. Kışın çok eser buralar. Hava erken kararır. Her yer öyledir tabii ama burası daha. Deniz kenarı olunca yağmur da dinmek bilmez, rüzgârla birlikte insanın ağzına burnuna dolar. Çekilecek yanı yok.

Yirmi beş yaşındayım. Evli ve bir çocuk babasıyım. Bir kamyonun arkasına takılıp kırk ile araba sürmeyi ve lapa kıvamında yiyecekler yemeyi severim. Yirmi ikiydim, evlendim. Ayşe ile işyinde tanıştık. Belediye parkında güvenlik görevlisiyiz. Vardiyalarımız çakıştıkça nizami çimlerin kenarında volta atar, banklarda yiyişen gençleri dürteriz. Sessiz bir kızdır. Flört etmedik ve hiç öpüşmedik. Birkaç ay sonra ben seninle ciddi düşünüyorum dedim. Bizim nesil böyle demezdi, ben dedim. Sevindi galiba, sonra bir müddet el ele tutuştuk.

Ne güzel ne çirkin, ne uzun ne kısaydı. Düğünümüzde gelinlik giymese kimsenin dikkatini çekmezdi. Görünür olmak zordu, doğru ama görünmezlik daha zordu. Sezdirmeden, fark edilmeden yaşayıp gitmek istiyordum, aksi ıstıraptı. Göze batmamak için evlendim, göze batmamak için Ayşe'yi seçtim.

Evlendikten bir yıl sonra çocuğumuz dünyaya geldi. Hayat gayet iyi gidiyordu. Gerektiği kadar borcumuz, iyi kötü bir arabamız vardı. Artık akşamları işten geldiğimizde evin eksikleri hakkında küçük bir tartışma patlatıyor, yemeğimizi yiyor, sonra da kızımızla oynuyorduk. En çok fazla pişmiş pırasayı severdim. Her hafta iki kez yerdik. Ayşe'den çok pişirmesini isterdim, o da

sağ olsun pişirirdi. Sebzeler parçalanmış ve birbirine bulanmış olurdu, severdim. Kaşığı daldırdığımda yapışkan bir ses çıkardı, severdim. Ayşe niye yerdı bilmem. Kızım yemezdi. Sanırım hayatı boyunca da yemeyecek. O akşamlar sevişirdik. Belki o şap şup sesin, belki o yapışkan kıvamin hatırına.

Ayşe'nin gün geçtikçe içine kapandığını, benden uzaklaştığını, benim ona ve kızıma zaten hep uzak durduğumu ve artık bunu kaldıramadığını bilmiyordum, bunları bıraktığı mektuptan öğrendim. Ne yalan söyleyeyim, onun karakterinde birinin böyle bir şey yapabileceğini düşünemezdim. Büyük bir hayal kırıklığı yaşıyordum. Saatler boyunca her dakika karımı aradım, ulaşamadım. Kayınvalidemi aradım, laf arasında sorar gibi yaptım, haberi yoktu. Annemi aradım, Ayşe'ye selam söyle dedi, aleykümselem dedim. Böyle şeyler oluyordu, duyardım etraftan. Karısı gitmiş, kocası gitmiş... Evliliğin yaşamamız gereken bir süreci dedim, olur yani dedim saatler sonra ve uyumak umuduyla yatağa girdim.

Ertesi gün işe gittim, Ayşe rahatsız, gelemeyi dedim. Geçmiş olsun dediler. Kayınvalidem telefon etti. Ayşe'yi arıyorum, ulaşamıyorum, nerede dedi. Evdedir anneciğim, telefonu bozuktur, bir çalışıyor bir çalışmıyor dedim. O gün üç kez daha aradı, akşam eve geldiğinde de kapımızdaydı. Bağırды, çağırды ve komşuları topladı. Kızıma, torunuma ne yaptın, polise gidiyoruz dedi. Evin içinde on, on beş çift göz, merakla bana bakıyordu. Başım döndüğü için oturmak zorunda kaldım. Yan komşunun koluna asılmışım, çektiğinde fark ettim. Neyse ki masa vardı, ona dayandım.

"Aramızda tartışma falan olmadı memur bey" dedim. "E niye kaçtı karın, durup dururken mi gitti?" diye sordu. Kayınvalidemin koridordan gelen abartılı hıçkırıkları dikkatimi dağıtıyordu. "İnanın bilmiyorum" dedim. Yazdığı mektubu istemeyerek gösterdim. "Böyle şeyler olur, normaldir karı koca arasında memur bey" dedim. "Birkaç güne döner, göreceksiniz" dedim. Mektuba göz gezdirip yanındaki polise uzattı. "Bu da kayıtlara geçsin."

Sağlı sollu apartmanlar bitti. Denize çıktım. Daha yürüyecek yolum var. Soğuk belki de iyi geliyor. Gözlerim rüzgârdan yaşırdı. Montuna, kaşkoluna sarılmış insanlar geçerken bana bakıyor. Gözyaşından peşin ağlıyorlar. Dört gündür haber yok. Kötü

bir şey gelmemiştir başlarına, gelse duyulurdu. Deniz dalgalı, en sevdiğim. Ağzımın gayri ihtiyari açıldığını fark ettim. Kolumla kapattığımda belki de çok geçti ve anlamışlardı. Denize bakarak ağlayan, donmuş bir adam.

Hava kararmaya yakın apartman kapısına vardım. Zili çalıp beklemeye başladım. Yandaki kuruyemişçiden bir adam çıkıp beni süzdü. Ceketimin yakasını kaldırdım. Hoparlördeki ses “Kim o?” dedi. Babam mı? Kapının perişan haline oranla hoparlörün çalışmasına şaşırdım. Sesi duyan adamın ilgisi daha bir kabarmış olacak ki arkasına dönüp tekrar baktı. Tereddüdüm görünüyormuydu? Mikrofona iyice yaklaşıp kısık sesle “Necati” dedim. Ne kadar bekledim bilmiyorum, vazgeçebileceğim kadar uzun. Nihayet kapı aralandı. Ardında bir gölge, içerisi karanlık. “Otomatın düğmesi çalışmıyor hayatım” dedi kadın. Aniden dönünce etekleri havalandı. Ayağında etli topuklarına yetmeyen terlikler babamın. Evi girişin bir kat altındaymış, her adımında basamağa vuran tabanı ve terlik kenarından fırlamış küçük parmağı.

“Oda lazım mı anne?” dedi evin koridorunda karşılaştığımız esmer genç. Sürdüğü ucuz fondöten yüzünü hastalıklı gösteriyordu. “Yok güzelim,” dedi babam. “Tanıdık.”

Oturma odasında karşılıklı duvarlara yaslı, süngerleri erimiş iki kanepe var. Birine ben oturdum, diğerine babam. Sigara uzattı, aldım. Beş yıldır ağzıma koymamıştım ama yabancılık çekmeden derin bir nefes aldım. Odanın iki çapraz köşesinde, konuşmadan ve birbirimize bakmadan oturuyoruz. Kedisi bacağıma sürtündü, sever gibi yaptım. “Ee,” dedi sigarasının külünü çırparken, “ne yapıyorsun?”

Yüzüne bakamıyorum. Baksam tanıyamayacak, tanısam dayanamayacağım. Yıllardan beri görmedim onu ama hep nerede olduğunu, ne yaptığını bildim. Cigara sarmaya başladığında vücudum istemsiz, sevinçle ellerine döndü. Tombul parmaklarını ve kısa tırnaklarını hatırlıyorum. Heyecandan cesaret bulmuş olacağım, ilk o zaman kafamı kaldırıp gözüne baktım. “Anne, makarna pişti yiyeceksen” diye bağırdı koridorda gördüğümüz genç. “Aç mısın?” diye bana sordu babam. Çenesini biraz kaldırıp saçını savurdu. Neredeyse iki gündür bir şey yemedim. “Evet” dedim. “O zaman mutfağa git de kendine de bana da bir tabak koyuver” dedi.

Mutfakta bir tezgâh üstü ocak, ocağın üzerinde de bir alüminyum tencere var. Anneannemin evinden hatırladığım eski moda mutfak musluğu, lavaboda kirli birkaç bardak. Bulduğum iki melamin tabağa makarna doldurdum. Makarna o kadar yağlıydı ki daha ben tabağa koyarken kepçenin dibine yağ birikiyordu. Ocağın yanında tuz ve yarım şişe mısır yağı duruyor. Bir de nane, belki de kalan son tatlandırıcı, ufak bir renk, yoksulluğu hafifleten bir nüans olarak. Pencerenin yanındaki rafta kedi maması, lavabonun altında büyük mavi tüp, yine anneannemi hatırlatan. İki elimde birer tabak, bir süre bekledim. Kedi artık dışarıda, pencere parmaklıkları arasında dolaşıyordu.

Babam sehpanın üzerine duran küçük aynaya bakarak gözüne kalem çekiyor. Sarkmış gözkapaklarını iki parmağıyla gerdiliyor, diğer eliyle de kalemi gezdiriyor. İyice açtığı bacaklarının arasına göbeğini yerleştirerek eğilmiş, yine de zor nefes aldığından suratı kızarmış. Kafasını kaldırmadı. Onun makarnasını sehpaye bırakıp kendiminkini yemeye başladım.

Onu en son velayetinden çıktığım gün adliyede görmüştüm. Sıradan sayılabilecek bir kaban vardı üzerinde ve bere takmıştı. Keldi çünkü. Hafifçe makyaj yapmıştı, ben de boyadığı iki gözünü de yumruklayıp morartmak istemiştim. Bari o gün dikkat çekmeseydi, normal görünseydi. Makarnadaki yoğun yağ tadını almamak için çiğnemedim ve ağzımda fazla tutmadan yutuyorum. “Elinize sağlık” dedim. “Özge eline sağlık” diye içeri bağırdı babam. “Afiyet olsun anne.”

Sehpanın üzerinde insanın içinde dokunma isteği uyandırmayan bir makyaj çantası duruyor. Arada iri elini çantanın içine sokuyor ve kapağı kırık bir boya kabı çıkarıyor. “İstersen kahve de var, yapabilirsin” dedi. “Olur, bakayım” dedim. Hiçbir şeyi reddedecek durumda değilim. “Burada mı kalacaksın?” dedi. Sanırım içten içe insanların son şansı olduğunu, her ihtimali tüketmeden ziyaretine gelmediklerini biliyor. Kapının arkasındaki komodine, üzerindeki burnu ezilmiş plastik kafaya ve peruğa bakıyordum, “Müsaitseniz. Yani aslında o niyetle gelmedim” dedim. “Canın nasıl isterse,” dedi, “müsaitlik işte gördüğün gibi.” Ayağa kalkıp komodine yürüdü. Üzerinde siyah penye etek ve hırka var. Eline biraz jöle sıkıp “Sağlıklarını parmakları ile görüyordum.” “Altı aydır

seni düşünüyorum” dedim. “O zaman boku yemişsindir” dedi. O böyle konuşunca söyleyeceklerim içime kaçıyor ve tavandan sarkan çıplak ampulün ışığı altında her şey olduğundan da perişan görünüyor.

Kadir’in, can dostumun kanser haberini aldığımdan beri aklımda babam. Böyle bir haberi ben alsam ne yaparım demiştim. Babamın yanına gider, evinde kalırım. Bir köşede kıvrılır yatarım, o da dayanamaz, sever beni demiştim. Son gördüğümde bana bakarak ağlıyordu, kaybetmenin ne demek olduğunu ondan iyi anlayan mı var, sırtımı sıvazlar demiştim. Kendini beğenmiş özrümün her şeyi yola koyacağını, beni kolları açık kabul edecek kadar çaresiz olduğunu ve şefkate boğacağını sanıyordum. Dahası düşünüyordum ki, ne kadar düşersem de onun kadar değil. “Bilmiyorum yedim mi boku” dedim ki bu doğrudu. “Belki de herkes kadar.” Bununsa yalan olduğunu ağzımdan çıkarken fark ettim. Hırkasını çıkarmış, önümde üstsüz dikiliyordu, “Hı hı” dedi, arkasını dönüp sutyenini beline taktı, döndürerek yukarı çekti. Ayşe de böyle giyinirdi. “Evlendim, çocuğum oldu” dedim. Ayşe’den bahsetmek istiyor, başaramıyordum. “Biliyorum, evet” dedi. Sehpanın üzerindeki telefon çaldı. Telefona baktı, yanımda açmak istemediğini anladım. “Yarım saate çıkarım ben evden” dedi. “Makarnanı yemedin” dedim. “İçim kalktı” dedi.

Çarka çıktığı sokakta karşı kaldırımda, sarıp avucuma bıraktığı iki cigarayla oturuyorum. “Al, benden kıyak, lazım olacak gibi sana” diye verdi. Yağmur çiseliyor, üzerimde yine tek ceket, ama bu sefer üşümüyorum. Birini yaktım. Geçen araçların farları babamın açıp öne uzattığı iri bacağına bembeyaz ortaya seriyor. Bazen biri duruyor, o arabaya yürüyor, ben de galiba bu sefer biniyor diye korkuyorum. Konuşuyorlar, sonra araba yoluna, babam da durak bellediği ağacın altına gidiyor, rahatlıyorum.

Bu sefer duranla uzun konuştular. Gözümü ayırmadan izliyorum. Kapıyı açıp bindiğini görünce yola fırlayıp, karşıya geçtim. Utancın beni ne zaman bıraktığını bilmiyorum. Arabanın kaputuna parmaklarımla dokunarak önünden geçtim, kapısının yanında durdum. Babam penceresini açmış bekliyor. Yanındaki adam eğilip yüzüme baktı, “Hayırdır kardeş?” Babama dönüp “Karım beni terk etti” dedim. Babam diyesmedi. Derin bir nefes

aldı galiba ya da iç geçirdi. Ağzımın eğilmesine mâni olamadım. “Dört gün oldu” dedim. İki elimle arabanın camına asılırken galiba ağlıyorum. “Döner, merak etme,” dedi babam, “dönmezse de geçer”. Sonra yanındaki adama döndü ve vites topuzunda duran elini tuttu. “Hadi gidelim aşkım.”

Çukur

Ankara'ya ne zaman gelsem Yusuf'la buluşur, Kızılay'da aylaklık eder ve zaman uğramazmış gibi görünen üst kat kafelerin birine otururduk. Yüksel'den cılız bir direnişin sesi gelirdi ve basık mekânların konuşmayı çok seven solcu garsonları muhabbetlerinden hiç kopmayacakmış gibi görünürdü. Sık olmazdı, en son o günden iki sene evvel. Yine böyle üst katlardaki izbe bir yerdeydik ve bize sağlığa zararlı diye şeker getirmeyi reddeden garsona, dayanamayıp köşedeki adamın kim olduğunu sormuştuk. Geldiğimizden beri dışarı bakarak, arada da gözyaşı dökerek oturuyordu. Önündeki defteri ve her boşaldığında doldurulan çay bardağı ile oradan hiç kalkmayacakmış gibiydi. “Buranın sahibi,” demişti garson, “iki gündür gar saldırısına¹ ağılıyor.” “Hatırlıyor musun?” dedim Yusuf'a, “Tabii” dedi. “Ama orası kapandı.”

Olgunlar'a çıkan bir sokağın dar kaldırımında önlü arkalı yürüyorduk. Gözümü kısmış hevesle etrafı süzüyor, tanıdık bir şeyler arıyordum. Ankara'nın keskin yaz güneşini, tozunu ve gürültüsünü unutmuşum. Memleketteki tüm sınavlara yönelik dershanelerin, İngilizce kurslarının ve avam kafelerin dev tabelalarına bakıyorum. Arabalar çıkmasın diye kaldırım kenarlarına yerleştirilmiş büyük silindir betonlara, kayan ışıklık yazılar eşliğinde dershane-kafe arasında akan gençlere, esnafın gevşekçe sallanan kalçalarına, ellerdeki telefonlara, kadınların kalınlaştırılmış kaşlarına, parlak güneş gözlüklerine ve sigara dumanına. Bu şehir benim geçmişim, belleğim, beni ben yapan anılarımdı ama yirmili yaşlarımdan hatırladığım her yer kapanmış ve aşinalık etmek istemediğim yenileri açılmıştı. Ağzım hafif aralık, tüm tabelaları okumaya çalışırken buraların artık bana dair bir şey barındırmadığını idrake direniyordum. Yanımızdan geçen ve her adımında yanakları titreyen kadının yeni yaptırdığı çiklet beyazı

1 2015 Ankara Gar Saldırısı.

iki ön dişini gördüm. Dudakları dişlerinden sıyrılıp geri kalan bej renklileri de göz önüne serdi. Gülüyor. Dilinin karanlık pembesi. Yanakları sıkışırken etinin bataklık kadar yumuşak olduğunu düşündüm. Derken feryat içinde bağırdım ve durdum. Virane kaldırım taşlarını adımlarken ayağımı burkmuştum.

Kalçamı hemen yana, yanık et ve kızartma kokusu sızdıran hamburgercinin duvarına koydum. Birkaç kişi bakışlarını kısa bir süre bana çevirse de sokağın akışına zeval gelmedi. “Unuttun tabii sen buraları” dedi Yusuf önüme çömelirken. Üzerinde eğri duran avcı yeğinin cepleri kaldırıma değişiyor, başı eğik, parlak renkli ayakkabılarına dikkatle bakıyordu. “Hayır, ne münasebet” diyerek ayağımı kendime çekip bileğimi ovmaya başladım. “O beni unutmuş!” Sıcak bir temmuz öğleden sonrası, koynumdan gelen ter kokusunu duydum.

Ayağımın ağrısı neyse ki dayanılacak gibiydi ve aksayarak da olsa yola devam edebildim. Fazla yürümedik, kaldırım seviyesinin altında kalan camekânlı verandayı, içindeki birkaç kişiyi ve boş masaları gördük, oturmaya karar verdik.

“Şu kaybeden edebiyatının içine edeyim Bahar” dedi. Ayağımın şişmesini engellemek için altına sandalye çekmeye çalışıyordum. “Neyi kaybetti bu adamlar biri söylesin bana Allah aşkına.” Tah-ta sandalyenin kuru bacakları yerde gıcırdadı. Çoktan karşıma oturmuş, ellerini önünde birleştirmiş pürdikkat bana bakıyordu. “Tuna Kiremitçi beğendiğim tüm kızları öptü. Nejat İşler iki satır yazsa olay oluyor. Teoman ülkedeki kadınların yarısıyla yattı. Bir de bana bak. Bu adamlar neyi kaybetti Bahar?” Çıplak gerçeği birden görüvermenin gıdıklanmaya benzeyen şaşkınlığıyla, göte göt denildiğinde insanın gülmesi gibi kahkahayla güldüm. Yılların hırsı ile bilenmiş dilini hiç sakınmazdı. Onu hatırlıyordum; hiçbir şeyi değiştiremediği için sıkışıp zaman zaman patlayan nefretini, kendisine verdiği ömür boyu mahkûmiyeti ve bitmeyen sızlanmalarını. Ucuz sigaralar içer, iki koca nefes aldıktan sonra kalan yarısını kül tablasında ezerdi. Kilo almış, beden dili değişmiş ve ensesinden kıllar çıkmış, olsun, sigarayı sıkıştıran tıknaz parmaklarını ve ucu siyahlaşmış tırnaklarını tanıyordum. Yüzümde hâlâ kahkahanın izleri, tekrar görüştüğümüze sevinmişim. Garson tepemizden bakıyordu. Ayağımın fank ettim ama böyle yerlerde

yiyecek doğru düzgün bir şey bulunmaz. “Tost” dedim, “ve çay”. Yusuf kahve istedi, ben de değiştirdim, orta şekerli.

Bakımsızlığıyla güzel bir yerdi ve uzun bekleyişimiz nihayetinde anneanneminkine benzeyen, bir köşesi kırık fincanlarda köpüksüz kahvelerimiz geldi. İkisinin tabağına da kahve dökülmüştü. Onun kahvesi ancak yarısına kadar doluydu ve bu boşluk garsonu ilgilendirmiyordu. Biz de ilgilenmedik. “Al oku bunu, seversin” diyerek önüme bir kitap fırlattı. Kitap masaya yapıştı. “Niye ki?” diye sordum, “Modern bu” dedi. Sırıttım. Çünkü modernî sövmek için kullanırdı ve ben onun fırlattığı kitapları hakikaten severdim. Tost için biraz daha bekleyecek ve aç karına kahveyi içecektim. Bazı seçimlerin mide bulantısı yapacağı aşikârdı.

Sayfalara gelişi güzel göz gezdirdim. “Kadınlık durumları falan fişman var işte içinde. Elliler. İkinci dünya savaşından sonra bir dolu herifle yatıyor kadın ve hepsini de yerin dibine sokuyor. Kendini de tabii. Otobiyografik. Yahudi, Almanlara da sövüyor.” Kesintisiz konuşabilelim diye buralarda hâlâ varlığını sürdüren duman altı yerleri özellikle seçerdik. Orası da öyle bir yerdi ve kapı açılıp içeri temiz hava girdikçe heyecanlanıyordum. “Göğsün Rus prenseslerinininki gibi inip kalkıyor” dedi. Öyle, gözlerim de yanıyor ve nefes almakta güçlük çekiyordum. Kuru ama kaşarı erimiş bir tost kondu önüme, beyaz ekmeğin kenarları preslenirken yamulmuş, altında akan kaşarın yapıştığı çapraz katlanmış kâğıt peçete. “Sigaradan” dedim, oralı olmadı. Taşıdığı büyük çantaya eğilmiş, bir şey arıyordu. Üzerinden baktığı çerçevesiz gözlüklerini ve camındaki parmak izlerini gördüm. Birkaç gündür kesmediği ve görüşmediğimiz yıllar boyunca ağarttığı sakalını. Artık saçsız kafasına gençken alıştığı şekilde elini beyhude götürüşünü. “Orada bir yerlerde,” dedi önümdeki kitabı göstererek, “dünyanın en tahammül edilemez yaratığının başarısız bir yazar olduğu yazıyor.” Yine aynı kahkahayı attım, yine kafasını sıvazladı. Dilini sivrilip üst dudağına dokundurdu. Bu hareketini daha önce hiç görmediğimi düşündüm.

Garson boşları almak için geldiğinde ona fincanları uzattım. Uzaklaştıktan sonra Yusuf’a, “Kahve midemi bulandırdı” dedim. Isırarak kenar bulmak için masanın altına giriyordum. “Dirsek-

lerin ne kadar sarkmış” dedi. Oldukça şaşkın görünüyordu ki kolumu çevirip bakmak zorunda kaldım. İncelip çirkinleşmiş deriyi sündürmeye başladığımda, “Gıdın da” dedi.

Hayatımdaki tüm önemli kırılmaların şöyle ya da böyle seyircisi, liseden beri, yirmi beş yıllık arkadaşım. Edebiyat sebebiyle yakınlaşmış, onun dışına pek az çıkmıştık. Hoş birbirimizin yazdığını da beğenmezdik. Az yazarda kesişir, onları da durmadan anardık. Birbirimize ve hemen herkese bok atardık. Demek ki kitapta bahsi geçen başarısız yazarlardandık ve demek ki çok yalnızdık. Aslında tüm sövgümüzün bir oyun olduğunu ve bir can çekişmeyi andırdığını düşünürdüm. Artık öyle düşünmüyorum. Metanetle bir hakikatin dillenmesi olarak görüyor ve şaşıyorum. O benim, ben onun aynasıydım, birbirimizi görebiliyorduk. “Derdin ne?” diye sordum, “Buralara gelmek için bir nedenin kalmadığını düşünüyorum” diye cevapladı. “Her boku bilemezsin” dedim.

Elimde alçı heykel misali katılaşmış tost tabağı fırlatır gibi bıraktım. “Bak neyin altını çizmişsin” diyerek önümdeki açık sayfayı işaret ettim: “Kollarımda mutluluktan ölüyordu.” Sırıtiyordum ama kahveden de midem bulanıyordu.

Güneş binaların arkasına inmiş, hava az da olsa ferahlamıştı. Başımı kaldırıp sokağa baktım. Yerin altında bir kış bahçesini andıran kafe, sokağın alışılmadık bir seyirliğini sunuyor ve omuz hizamdan ayakkabılar geçiyordu. Hâlâ aynı gençler, aynı yüzler, arada da tek tük ucuz takım elbiseli adamlar. “Çünkü bunu anlayabiliyorum” dediğinde tosttan zoraki bir ısırık daha alıyordum. Çaktırmadan Yusuf’un kirpikleri üstüne sarkmış gözkapığına ve serçe parmağı üzerindeki kıllara baktım: koskoca herif. Onu çoğu zaman böyle görmezdim. Mazimdeki haliyle otururdu karşımda ve hiçbir buluşmamızda yabancılık çekmezdim. Bir sigara daha yaktı. Süngeri emen ağzı kırışırken yüzük parmağında alyansı parladı. Birden onun hakkında bilmediklerimin bildiklerimden çok daha fazla olduğunu fark ettim.

“Seviyor musun Nur’u?”

“Bilmiyorum,” dedi, “Nur kafamı karıştırıyor. On yıl ve iki çocuktan sonra sevgi net ve ayrı bir şey olarak görünmüyor. Her şey birbirine gümüşlenmiş.”

Nur'u tanımıyorum, çocukları keza hiç görmedim. Ahbaplığımızı gündeliğin, bu yüzden de gerçeğin ne kadar dışında kurduğumuzu düşünüyordum. Masadaki sigara paketini sağa sola itirdi. Bacağım hareketsizlikten ağrımış, sandalyeden kaldırıp yere koydum. Acıdan yüzüm buruşuk, "Siz severek mi evlenmiştiniz?" diye sordum. Birbirimize bakmıyoruz.

"Niye sürekli bu kelimeyi tekrarlıyorsun?" dedi, omuz silktim. "Bilmem. Sanırım biz azarak evlendik."

"O da bir şey."

"Bence hiçbir şey. Benimki daha çok çükümle ilgili bir konu. Onunkiyse yuva kurmak arzusu sandığı taklit dürtüsü. Bu insanın en önemli yetisi sanırsam. Taklit etmemek bile taklit ederek öğreniliyor." Hayıflanır, küçümser bir gülüş vardı yüzünde. Peçetelikten mendil çıkarıp yüzünü ve ensesini kuruladı. Gevşemiş derisinin mendilin önünde yol yol buruşuşunu izledim.

"Sevgi bir yerden sonra hep kendine dönüyormuş Bahar. Seviyorsun çünkü emek vermişsin, seviyorsun çünkü zaman vermişsin, seviyorsun çünkü pohpohluyor... Niye hâlâ geliyorsun sen mesela bu şehre? Hayal kırıklığını görmüyorum sanıyorsun."

Nemlenen kâğıt mendili top yapıp kül tablasına bıraktı, küller peçeteye yapıştı.

"Buraya geldikçe geçmiş sanki kaybolmuyor gibi hissediyorum. Bu sefere kadar öyleydi en azından."

"Aynı halt işte. Anne diyor, baba diyor çocuklar, ikimize birden sarılıyorlar. Evin badanasına kadar birlikte yapmışız falan. Geçen yediğimiz yemekten birlikte zehirlendik. Acilde serumlarla yan yana yattık. Şimdiki kafam olsa evlenmem. Ama, lan diyorum, bu kadınla birlikte öleceğiz galiba. Sıcacık bir duygu, yorgana sarınmışsın gibi. O ara bir şey görüyorum, sevgiyse eğer."

"Anladım."

Başını eğdi, tanımadığım, neredeyse kızgın bir ifadeyle bana baktı. Tek gözünü kirli gözlük camının üstünden gördüm, parlıyordu.

"Anlayamazsın. Yalnızsın ve bu yüzden seni çok kıskanıyorum." Tostun içinde sertleşmiş peyniri yiyecektim. İki elimle ekmekleri ayırıp tabakayı kolayca söktüm. "Kıskanacak bir bok yok" dedim, "Hayallerle gerçekler arasında bir çizgi varmış, oraya

düştüm debeleniyorum.” Güldü ama bence daha çok sinirliydi. “Orası çukur falan değil Bahar, bizim ev” dedi, “Ufaklık benim öyküleri uçak yapıp camdan atıyordu geçen.”

Son kahkahamızı da attıktan sonra kalkmak için toparlandık. Akşamüzeri sokak biraz daha hareketlenmişti. Metroya kadar yürüdük. İnsanlara çarpmadan yürümeye çalışmak yorucuydu. Metro girişinde birbirimize sarılırken vedayı kısa kestik. Görüşürüz, kendine iyi bak dedi o, tekrar ettim. Yorulmuştum ve biraz başım dönüyordu. Yürüyen merdivenlerden inerken arkasına bakmadı. Sonra bir iki yazıştıysak da bir daha görüşmedik.

Taşınma

Hayatına salt kendi seçimleriyle yön vereceğine karar verdiğinde lise birinci sınıftaydı. Okula giderken apartmandan çıkmadan eteğini kıvrır, istediği yere, dizinin üstüne dek çekerti. İlk tercihi bu değildi tabii ama eteğini terziye verip kısalttırmayı önerdiğinde annesi, “Bacaklarını göstermeye neden bu kadar meraklısın” diye çıkışmış, böylece tartışmaları başlamadan sonlanmıştı. Soruya cevap vermektense annesine kızmış, sonra da bilindik çözümü eteğine uygulamıştı. Ertesi gün okul tuvaletinde, “Bu benim hayatım” diye hırslanarak eteğini üç kere kıvrırdı. Her sabah ve akşam kimseye göstermeden belini ayarlama zahmeti dışında, herkesin gömleklerinin kollarını dirseklerine kadar kıvrırdığı bahar aylarında sırtına yapışan süveterine de katlanmak zorundaydı. Halbuki süveter giymek seçtiği bir şey değildi. Göbeğini büyük gösterir ve sıcaklarda bunaltırdı.

Liseden mezun oldu. Çok geçmedi, bir sabah babası elinde üniversite sınav sonuçlarının açıklandığı gazete ile eve gelip kapıda dört işareti yaparak gülümsediğinde, o ağladı. İlk tercihinde değil de dördüncüsünde okuyacak olmak günlerce en büyük üzüntüsü oldu. Yetişkinler gelip sırtını sıvazladıklarında ve “Kısmet” diye gözlerini irileştirdiklerinde ve “Bunu bulamayanlar da var” diye kaşlarını çattıklarında kendisini asla anlayamayacaklarını düşündü. Haklıydı, hiç anlayamadılar. Ama taşınmak için evdeki tüm eşyaları kolilere yerleştirdikleri bugün lise üniformasına, hele de süveterine rastlayınca, artık kendisinin onları anladığını fark etti. Hoşuna giden bir his olmadı. Ama sonunda hemen her dudakta varlık bulan o kelimenin, yani kısmetin, yani olması umulanla olan arasındaki farkın bu gri süveter ne çok benzediğini gördü.

“Aldığın hiçbir kremi bitirmiyor musun yahu sen?” Kocası elinde banyodan topladığı beş altı krem şişesi ile karşısında duruyor. “Bir sürü şişe var dolapta, hepsinin dibinde azıcık kalmış ama hiçbiri

bitmemiş.” Uzatıyor elindekileri, inandırmak ister gibi gösteriyor. “Ne yapacağız bunları?”

Yıllar içinde yolların birinden diğerine öyle fazla da değişmediğine dair inancı güçlendikçe, kızlar tuvaletinde hayatının iplerini sıkıca tutmak isteyen hırçın hali de gerilerde kaldı. İçinde seçimlerinin rüzgârına aldırmaksızın dalgalarını kendi bildiğince kabartıp yattıran, her yere taşıdığı koca bir deniz buldu. Birden de bulmadı öyle, kokusunu duysa da görmesi, görse de inanması vakit aldı.

Gülüyor, “Bilmem,” diyor, görevlerini tamamlayıp huzura erememiş kutu kutu seçim, “ister at ister dursunlar”.

Ama denizini uzun uzun seyrettikten ve iradesinin mutluluğuna ya da mutsuzluğuna daimi bir etki yapamadığını anladıktan sonra hissettiği güç müydü zayıflık mı bilemiyor. Önce zayıflık, kuşkusuz. Yere düşmek gibi. Ardından rahatlık ve ferahlık. Yerdeyken başının üzerindeki ağaç yapraklarının kımıldamasını izlemek gibi. Ferahlık kabulden gelmez, kabul de gücü koluna takıp gezmez miydi?

“Emel’in sesi mi geliyor?”

“Uyanmıştır.”

Sonra ama, yatıp kaldığı ağaç gölgesinde yaptığı seçimler ufak bir bedene bürünüp ağlayarak göğsünün üstüne uzandığında başa döndü. İradesi belli ki bir şeyleri değiştiriyordu. Yeniden muktedir mi hissetti? Hayır. Şüphenin doğurduğu endişe yüzünden en çok, hiç olmadığı kadar zayıftı.

Yatak odasının zeminine oturmuş çamaşırları büyük valizlere koyuyor, bir yandan da uzun zamandır giymediklerini ayırıyor. Ayağa kalkıyor, koşar adım yürüyor, koridorun sonundaki kapıyı açarken, “Aman da tontışım mı kalkmış” deyip kollarını açıyor ve kafasını iki yana sallıyor. Emel kucağında ağlar gibi, ıknır gibi memesini ittirince ona fazla sarıldığını anlayıp kollarını gevşetiyor. Zaman boş geçmemiş, kalpten

Birkaç ay evvel başvurduğu ve haftalarca hayalini kurduğu işe kabul edilmeyince, karı koca bahçesine bayıldıkları evi tutmak için de sebep bulamaz oldular. Zira ev, “Öyleyse gelecek hafta çalışmaya başlayabilirsiniz” diyerek elini sıkın diğer şirkete epey uzaktı, keza Rıfat’inkine de. Böylece yeni işine daha yakın olan güvenli site içindeki büyük bloklardan bir daire tuttular. Ev için hemen hiç çekim hissetmez, hatta itici diye tanımlarken nasıl oldu da uzunluğu belirsiz zaman diliminde yaşamak üzere orada yaşamaya karar verdiler? Yalıtımı iyi, diyorlardı, ısıtması kolay olur, hem Emel’in kendi başına dışarı çıkabileceği bir yer, bakkalı, parkı hemen yanında, beğenmesen de güvenli.

Emel’i dolaptan indirdiği çamaşır yığınının arasına oturtuyor. Kıyafetleri katlayarak kutulara doldururken Emel’e anlatıyor. Bu babanın damatlığı tontışim. Bu sekiz senedir giydiği gömleği. Şöyle yapalım, sen al bu çorapları katla bakayım. Bak rengârenk... Ayağa kalkıp kapıya yürüyor. Koridora çıkardığı kutunun birini açıp içinden süveteri çıkarıyor. Yıllar geçtikçe kısmet de irileşmiş, iki karış süveterken yüz seksen metre kare apartman dairesine dönüşmüşse, artık ne mazi için ne de ibreti âlem için ihtiyacı var ona. Yoksullara vermek için torbalar hazırlamış, birinin içine koyuyor. “Artık, giyen olursa.” Banyoya gidiyor sonra, içlerinde azıcık kalmış krem kutularını ne yapacağını bilememiş kocası, öylece bırakmış. Teker teker yokluyor, bitmek üzere olanları alarak yatak odasına geri dönüyor.

Emel ayaklanmış, peşinden gelmeye çalışıyor. “Bak anneciğim, şimdi ne yapacağız.” Oturuyorlar karşılıklı. Emel’in tişörtünü ve kendininkini çıkarıyor. “Zaten çok sıcak, değil mi anneciğim?” Sonra kremlerini sırayla avuçlarına sıkarak yüzlerine, bacaklarına, karınlarına, omuzlarına sürüyorlar. “Bak babası, çok güzel olduk biz.”

Baba iki elinde iki orkide saksısı tutmuş onları izliyor.

“Hayırdır?”

“Kremleri bitirdik biz, bak.”

“Aferin size annesi. Benim kızım çok güzel mi olmuş? Bunları ve içerideki üç tanesini ne yapacağız?”

“En sona bırakalım olur mu, elimizde götürürüz.”

“Elimizde götüremeyiz de... Dur bir düşüneyim.”

Karar almanın mantıksal çarkları seçimi istek veya arzudan tamamen uzaklaştırıyordu. Mantığa yaslandığında karar, renksizleşip sıradanlaşıyor, öznesine yabancılaşıyordu. Öznesine yabancı bir seçimin sonuna hâlâ iyelik eki konabilir mi?

“Ben bunlara bir kutu ayarlayayım. Çiçeklerin hepsini kutuya koyayım.”

“Bilmiyorum ki ağır olmaz mı, altını bir sürü bantla destekle o zaman.”

“Olabilir. Ağzını da yukarı doğru bantlarım, uzun olur.”

“E, yine elimizle taşıyacağız?”

“Yo, eşyaların en üstüne koyabiliriz.”

Sonra evlilik vardı. İki kişinin hayatlarını aynı istikamette yürütme isteği, sözü ve yükümlülüğü. Karar aşamasında uzlaşılmaya çalışılır, sebepler sıralanır, akla danışılır, tartışılır. Ortada bir noktada neticelendirilir sadet ve bu ekseriya birinin isteklerinden diğerkinkine uzanan çizgi üzerinde rastlantısal bir nokta olur.

Salona yürüyorlar birlikte.

“Bak şu kutu alır bunları” diyor kocası.

“O küçük gelir, belki şu daha uygun” diyor karısı.

Evlendikten sonraki ilk yıllarda yeni bulduğu bu gerçek karşısında şaşırılmış, “Değişik bir şey,” diye tarif etmişti arkadaşlarına. “Hayatın akıyor. Ama ne istediğin ne istemediğin, ikisinin arası bir yere.” Bu entelektüel meşgalesi ama onu fazla oyalayamamış, çok geçmemiş ve denkleme ezici gücüyle yeni bir bileşen katılmıştı. Emel ki üzerinde düşündüğü pirüpak bir seçimdi.

“Bu koli bandı adi. Diğeri nerede? Banyoda kalmış olabilir.” Kuntunun altını birkaç kere bantlıyorlar.

“Sağlam olsun, yoksa facia.”

Emel heyecanla vuruyor kutuya, ses çıktıkça babasına bakıp gülüyor. O Emel'i kucağına alıp çiçeklerin yapraklarından uzaklaştırırken Rıfat da saksıları dikkatle kutuya yerleştiriyor.

Yeni seçimler illaki eskilerinin üzerine yapılabiliyorken ve buna rağmen karşısına çıkan her virajı ciddiyet ve dikkatle dönme-ye çalışırken, benzer koşullarda doğan herhangi birinin de aynı onun gibi davranabileceğini ve benimsediği onca eylemin pekâlâ anne babasının kararları olabileceğini, varlığının belki de sadece onların inatçı bir uzvu olarak nitelenebileceğini son zamanlarda daha sık düşünüyor. Kontrol, diyor, ya bir sanrıysa?

Daha “Dikkat” diye bağırırken ve Rıfat'ın eli devrilen orkide saksısına uzanırken görüyorlar ki iki uzun dal, çiçekleriyle birlikte gövdesinden ayrılıyor.

Gibi

Gözün büyülü işlevi, her şeyin merkezidir.

Chris Marker

Üzerinde duş başlığı ve gideri olan metal bir lavaboydu artık teneşir, ürkütücü ya da dini boyutundan böylelikle azade, çağ içindeki hemen her şey gibi seküler ve pratik, soğukluğu baki. Bir kasaba hastanesinin mütevazı haliyle abdesthaneyi andıran morgunda bekliyor babaannem. Yaz sonu öldü, hava güzel, etrafta çoğu tanıdık azı tanımadık insanlar geziniyor, seyirlik gibiyim, üzüntümü görüp paylaşmak istiyorlar, galiba bir şey de görüyorlar, o sırada geç ölümlerin hüsrânına hayıflanıyorum zira ama üzüntüm yok, kimsede yok, sadece sarılmalar ve yapılacak işler. Ola ki göz göze geldik, başın sağ olsun diyerek dudaklarını büzüyorlar, o büzüşü görmek istemiyorum, ancak Ankara'nın parklarındaki plastik keçiler kadar doğal, kendi yüzüme de koymak zorundayım aynından ve sevmiyorum, babaannemi ve bu kasabayı, doğduğum yer gereği rolümü ve cenaze ritüellerini, insanların bu kadar yakınlaşmalarını ve bu yakınlıkta ancak yalanlar üzerinde barınabilmelerini. Babaannem görse cenazesinden memnun kalırdı diye düşünüyorum, daha çok babamın hatırı için toplanmışlar, olsun, hiçbiri ağlamıyor diye gönül koyar mıydı, koyardı, Sefire gelmemiş gıran alasıca, gelememiş babaanne, evden ağlıyor.

Bozkır kasabasının tozu ve başımdan kaymasına karşı koymadığım eğreti başörtü rüzgârla oyalanıyor. Biri elime büyük bir poşet vermiş, içinde kefen ve battaniye ve bilmem ne, morga yollanmışım. Bu babamın beni eğitmek için yaptığı manevralardan biri, bürokrasi ve ahiret için çalışmalısın kızım, otuz yıldır geçer not alamadığım din dersimin bütünlemesi belki, kalbimi yumuşatmak için yapılan girişimlerin sonuncusu, ama kim bilir belki daha da sertleştirecek babaannemin soğuk eti, yaşlılıktan erimiş

dudakları ve genişlemiş ağzı, çekilmiş dişetleri ve bakımsızlıktan morarmış damağındaki üç dişi. Elimdeki poşeti alıyor halalardan biri, büyük memelerinde hep ağlayasım gelen yumuşak kadınlar, sırtımı sıvazlıyor başkası, tanımadığım yaşlı bir kadın var, bize ölü yıkatacak hoca imiş, yüzümüze bakmıyor, tut diyecek tutacağız, koluna dokunuyorum babaannemin, teneşirin metalinden daha soğuk, son bir vedaya niyetliyim, olmuyor, derisinin yumuşaklığı tüm düşüncelerimi emiyor.

Bembeyaz keten kumaş özenle ve kat kat seriliyor ölünün üzerine, yırtarken tartışıyorlar, sülalenin büyük kadınlarından Nurten hala bilgisini yarıştırıyor; hayır, kumaşı bu taraftan yırtmalısın, öyle olursa beri taraf kısa kalır, ağızlar yine büzüşüyor ama bu sefer hakiki, izlemekten hoşlanıyorum. Avucumda babaannemin kol derisi ve hamur hissi, çekiştirdikleri yerler arasındaki tek karış kumaşa dalmış, görünür olmanın yozlaşmak da demek olduğunu düşünüyorum. Babaannem sonsuz sabrı ile bekliyor ve hoca kazanıyor ve kefen onun gösterdiği yerden yırtılıyor ve suyun sıcaklığı ayarlanıyor ve ölüye eziyet edilmez. Üzerimize kasap önlükleri verdiler, su onlardan akıp gidecek, euzu billahi mineşşeytanirracim,¹ ağzına kaçırmayın, bembeyaz görünüyor vücut, ölümün rengi bu demek, geç kızım sen şuraya, çevirelim, öyle çevrilmez kayar, diyor Nurten hala kulağıma, mağlubiyetin asabiyetini homurtuyla salıyor, üç ay önce kocasını gömdü, acısının ve tecrübesinin bilinmesini istiyor.

Dar odanın kapısındaki gözler bizi izliyor, sürekli değiştiklerinden dışarının daha da kalabalıklaştığını tahmin ediyorum, seveni yoktu ama tanıyanı boldu rahmetlinin, Allahümme innehu abduke vebnu abdike vebnu emetike.² Üstümdeki bakışlar babamı bir kez daha yüzüstü bıraktığımı düşündürtüyor, zira babaannemin kalça kemiğini sıkıca kavramış döndürmeye çalışırken kendimi olsa olsa bir turist gibi hissediyorum, içimde ölüme dair belirli bir duyarlılık, babaanneme dair bir duygu büyütemiyor ama bulunduğum bu tuhaf durumu unutmamak, ileride hatırlayıp anlama boğulmak umudu ile görüntüleri kaydetmeye çalışıyorum,

1 Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım.

2 Ya Rabbi! Bu senin kulundur, kulunun çocuğudur.

babaannemin yüzünü izliyorum ve duyabildiğim tek şey olan acıma duygusunu da hadsiz bulup kapı dışarı ediyorum.

Beceriksizce kefen altından ölüyü tutan ellerimizdeki cerrahi eldivenler ölümle aramıza ıslak ve kısa bir mesafe koyuyor, ancak bir Japon sanatında görülebilecek titizlikteki ritüel nihayet kefenin üzerine kına serpilmesi ve tüm o pak görüntünün mahvedilmesi ile son buluyor, ve'lâ teftinnâ ba'dehu,³ ve biz babaannemi beyaz bir kumaş topu olarak teneşirin üzerinde bırakıyoruz.

Sokağı ele geçirmiş parlak güneşin ısıttığı merdiveni çıkıyoruz, gözlerim kamaşıyor, elimde içi boşalmış plastik torba ve bir battaniye, giriş kapısındaız artık ve boynuma inmiş başörtüyü örtmeye uğraşırken gözümünden düşen bir damla yaş ile seyirciye istediğini veriyorum. Belki dün akşam, çok taze saatlerde babamın hariç, cenazede düşen tek gözyaşı olması sebebiyle çevremdeki bakışlar tarafından kutsanıyorum, hemen yanımda bir kol beni kendine çekip sarıyor, kim olduğunu göremiyorum. Teker teker insanlardan değil de uzuvlardan; kollardan, ağızlarından, ellerden ve seslerden oluşmuş bu kalabalığın devinimine kendimi bırakmışım ve sırayla kucaktan kucağa geçiriliyorum, yumuşak kadınlardan birine, küçük halama denk geldiğimde ben de sarılıyorum ve acımı çoğaltan tanıdık vücuda gömülüp utanç içinde ağlamaya başlıyorum. Utanç ki oluşumdan geliyor, ergenlik tufanlarımın yoğunlaştırılmış özetinden, sabah annemle yaşadığım tartışmadan, kendime acımdan ve öfkemden. Utanç ki görüntümün yorumundan geliyor, babaanneyi en çok seven, ardından gözyaşı döken tek torun sanılmaktan, bunun için kucaktan kucağa dolaştırılıp sırtı sıvazlanarak teselli edilmekten. Koyuveriyorum nihayet kendimi, görüntünün olduğu yerde başka bir şeyin lafı edilmiyor.

Sabah evimizin kapısında tişörtüme asılarak yakamı karnıma kadar indirmiş kadın annemdi, yüzü öfkeden morarmıştı ve ne anlıyorsun çıplak gezmekten, hele böyle bir günde etraftan utanmıyor musun, diyordu. Böyle bir gün dediği babaannemin toprağa verileceği gündü ve yakasını sutyenim görecek kadar sündürdüğü tişört, bolluğu ve kol uzunluğu sebebiyle cenaze gününe en

3 Sen onu (bizden) daha iyi bilirsin.

uygun bulduğumdu. Bugün evimiz ve cenaze törenimiz, görünen ve görünmeyen yargıçlar tarafından yargılandığında utanç abidesi olarak göze batacak olan şeyse bendim. Annem tuttuğu yakayı bırakmıyor, git benim dolabımdan bir şeyler bul, başına da düzgün bir şey ört diye konuşmaya devam ediyordu. Karşımdaki yüzde ilk gençliğim, son gençliğim, kazanamadığım ve kurtulamadığım savaşımdı. Benim yüzümde başarısızlığı, günahlarının bileşkesi ve cehennem, ve ölüm her gün daha yakın. Eğer ki hayatımın otuz senesini kıyafetlerimin yeterince mutaassıp olmaması, aileme ve dinimize yakışmaması sebebiyle sistematik tacize uğrayarak geçirmiş olmasaydım sahne bu kadarcıkla kalır, ben olayın üzerinde fazla da durmadan üzerime başka bir şey geçirirdim. Ancak ne kazanabildiğiniz ne kaçabildiğiniz bir savaş, hassas bir tümör gibi sızsamak için zamanını bekleyen, artık bir parçanız, parçanız yanı sıra siz, yakından tanısanız da hoş göremiyor, eziyetinizin bir türlü son bulmamış olmasına tahammül edemiyorsunuz. Ben de tişörtü karnımdan tutup yukarı sıyırdım ve belki aynı morlukta bir yüzle, çıplak öyle değil böyle olur diye cevap verdim. İkimizin yuzu da ağzı yayvan Çin maskesi, ürkütücü ve çirkin, iyice sünen yakamı elinden kurtardım ve ağlayarak evdeki gardırop kapaklarını açmaya koyuldum. Annemin dolabındaki pardösüleri, başörtüleri teker teker ve hışımla bir tarafa yığdığım sırada böğürdüğümü hatırlıyorum. Sonunda erkek kardeşimin cart kırmızı bir gömleği giyildi, yakasına kadar iliklendi, namazlıklardan bir etek bulundu ve eski bir başörtüsü ile saçlarım örtüldü. Zuhur, şeyi özünden ayırıp uzaklaştırırken görüntü tüm yargıların bileşkesi idi, anlam artık onunlaydı ve tahmin edebilir denklemlerle işliyordu.

Evin içinde örtülü kadın başları, salonda mutfakta ve koridorda hafif hafif sallanıyorlar. Tesettürlü olmayanların henüz çekmecedan çıkmış başörtüleri, kat izleri belli, kalın iğne oyaları alınlarından sarkıyor, birbirlerine eğilip kısık sesle sohbet ederlerken saçları görünüyor. Eve yayılan Kur'an-ı Kerim'i okuyan genç kadın salondaki yemek masasında, siyahlar içinde, oturmuş dik, tavırları mağrur. Diğerlerinin aksine ne yapması gerektiğini çok iyi biliyor ve bunu kusursuzca uyguluyor. Günlük hayatla, yaşamın o lümpen ve değersiz kısmı ile ilgisiz, belki onu aşağılayan, ondan ayrı olmayı gururla giyen ve bu gururun umulduğunu

imrenilir olması ihtimaliyle düşüncelerini yayan. Geniş, iğnelerle sabitlenmiş bir başörtü, altında bol ve etekleri uçuşan bir pardösü. Etrafında koyu bej ve kahverengiler içinde diğer tesettürlü kadınlar, onlar da konuşmayanlar, kafaları etrafta hareket eden şeylerin değil, ayetlerin ritmine göre sallananlar, gözleri kapalı, günün ağırlığını yaşayanlar. Düğünler nasıl diğerlerinin alanı ise cenazeler de onların, hiç gelmeyecek gibi olan günün geldiği ve hesaplaşmanın başladığı. Hocanın etrafındaki ilk grupta, kahverengi türbanların topladığı çemberde oturuyor, gözleri kapalı, açsa da selamlaşmayacağız, kızgınız veya kırgınız, yine de ifadesindeki hırslı huzur dikkatimi çekiyor, annem.

Yolda kolumdan tutup beni çeviren ve öpen birkaç kişinin yüzlerinden yüzüme bulaşan ter daha soğumadan kendimi mutfağa, beden işini her zaman geleneksel yükümlülüğe yeğleyen kadınların yanına atıyorum. Onların başı pancar tarlalarını hatırlatan pamuklu yemenilerle örtülü, arkadan bağlamışlar ve evin geri kalanında açık edilmesine müsaade olmayan yaşam enerjisi bu mavi fayanslı mutfakta nefes alıyor. Plastik tabaklara kıymalı pide ve helva pay ederken bir şakaya gülünebiliyor veya talih-sizliklere ağlanabiliyor. Zorunda hissettiklerinden mi bilmem, arada babaannemle ilgili küçük bir şey söylüyor ama daha çok felç geçirdikten sonra ona yedi yıl üf demeden bakan, herkesin sevgilisi babamı anıyorlar, son ise her zaman gitti kurtuldu'ya, gitti kurtardı'ya bağlanıyor. Ama konu çabuk değişiyor çünkü ölüm karşısında keder duyulmadığında ne yapılacağı bilinmiyor.

Mutfağın soğuk zemininde oturup geç ölümlerin trajedisinin burada, aslında bir trajedilerinin olmamasında yattığını düşünürken helvacıyım, uzatılan plastik tabaklara bacaklarımın arasındaki devasa alüminyum tencereden hörüklediğim birer kaşık un helvasını koyuyorum. Helvanın tam babaannemin sevdiği kıvamda olduğu aklımdan geçerken birinin de aynı şeyi telaffuz ettiğini duyuyorum, uygunsuz. Hiçbir ölünün helvasını ve dahi kurbanın etini yiyemedim, ölümle ilişkisini birebir gördüğüm şeyleri yutmam mümkün değil. Hoca da yemiyor ama sebebi benimkiyle aynı değildir. O, ulvinin yanına bedene ait olanın, yeme içmenin yakışmayacağını düşünüyor olmalı. Namaz kılmayan çocuklarınızı dövün, eve hapsedin, kılana kadar evden çıkarmayın,

diyor. Kadınlar ikiye ayrılmış, kiminin yüzünde şaşkın bir dehşet, kimininkinde kurumlu bir boyun eğiş. ...Rabbimize sunacağımız bir mazeretimiz olsun ve umulur ki korkup sakınırlar.⁴ Annemin onaylayan yüzüne bakıyorum ki o helvayı yemiş.

Saatler sonra hocanın siyah pardösüsünü arkasında pelerin gibi dalgalandırarak gidişini izliyorum. Bu havasız, yağ ve nefes kokan sahneyi terk ederken Allah razı olsun diye bir uğultu yükseltiyor kadın başları, dış kapının eşiğinde biraz duraksayan o diri ve mübarek vücuda annem minnetle sarılıyor, gözleri yaşarmış olabilir ama babaanneme değil.

Bense görevimi layıkıyla yerine getirdiğimi ve bir sonraki sahne için ortamı hazır ettiğimi düşünerek misafirlerin önündeki boş tabakları topluyorum.

4 Kur'an-ı Kerim, A'raf suresi, 164. ayet.

Merhem

Üzerinde sadece külot ve akşam güneşi, karşımdaki kanepede oturuyor. Vücudu televizyona dönük ve sol kolu kanepenin sırtında, geçen yılın komik spor olaylarını izliyor. Bisikletler kayıyor, arabalar yoldan çıkıyor, insanlar taklalar atıyor. Çok keyifli, katılarak gülüyor, gülerken göbeği hopluyor. Göbeği yabancı. Onu bu kadar neşeli görmek hoşuma gidiyor, ben de gülüyorum. Kahkahamı duyduğunda kumandayı kaldırıp televizyonu işaret ediyor, bana dönüyor. Gülmekten yüzünün morardığını, alnındaki damarın şiştiğini ve gözlerinin yaşardığını görüyor, o an, o haliyle ölüverdiğini düşünüyorum. Nefes alamadığını, gözlerinin belerdiğini ve düşerken bana uzandığını. Şişen damarı tanıdık.

Öleceksin, az nefes al, bir şey içer misin diyorum, gülüyorum ama ben de, kumandayı koyup elini bana uzatıyor, gelsene, gevşemiş kol derisi hafifçe sallanıyor. Görevden mi, keyiften mi olduğunu ayırt edemediğim bir öpücük konduruyoruz birbirimize, etini yumuşak buluyorum, ya unutmuşum kıvamını ya geçen onca yıl değiştirmiş. Mutfığa yürüyorum, sol bacağımdaki varise gözüm takılıyor, parmağımla üzerine bastırıyorum. Biran varsa içerim diyor, yok biram.

Güzel bir bardağa koyup içine limon dilimi attığım sodayı uzatıyorum, *bu bardağı hatırlıyorum ya diyor şaşkınlıkla, elinde çeviriyor, ağzı açık, başı eğik ve gıdısı boynuna sarkıyor. Hatırlamasına imkân yok. Olabilir diyorum, çok eskiler. Seninle yıllar sonra yine bu evde buluşacağım asla aklıma gelmezdi diyor. Hep sığırdı bu herif diye düşünürken gülümseyerek onaylıyorum. Yirmiydim ben, o yirmi iki, birkaç kez geldi bu eve, komşulardan saklana saklana yukarı çıkardın, her seferinde yürek gümbürtüsü. Bir de babanın gelme ihtimali, cesarete bak. Sonra bir gün, değmez diye düşünmüş olacak ki bir daha gelmedi. Zerre dert değil artık ama gençlik mabet, ne bu evden ne senden kurtulabilmişim bak, ama babam yok artık. Çok güzel çocuktu, denkleminin gereği benimle olmadı, üstelemiyorum,*

anmıyorum, başka dertlerim var. Komşular duruyor hâlâ diyorum, yapma ya diyor. Tabii canım, neredeyse yarısı aynı, bazıları öldü, kalanlar da oldukça yaşlı. Buraya taşındığıma çok sevindiler biliyor musun? Gülüyor. Evet evet, arada market alışverişlerini yapıyorum, onlara göre genç sayılırım. Gülüyorum. Bir de eski komşuyum işte, telefon bozulunca, ambulans çağırmak için falan çalınacak kapı. İyi geçiniyorlar artık. Aşure var, ister misin? Handan abla yaptı bak. Gerçi sen hatırlamazsın Handan'ı falan ama eskilerden o da. Geçen merdivende görüp azarladı dün neredeydin, zilini çaldım çaldım açan olmadı diye. Bir de bu var, nereye gittiğini bilecekler. Gülüyoruz. O televizyona geri döndü, ben mutfakta aşurelere fındık eziyorum. İsteydim dedim, aşure getirmiştin gel şimdi al dedi. Gittim kapısına, kâseyi uzattı, tuttum ama vermiyor. Senin üst kat komşu, Vedat Bey öldü dün dedi, gözlerini büyüterek. Şaşıyor diyor bana yani, şaşırdım tabii, nasıl ya dedim, gençti o adam, 55-60 falan. Yığıldı işte şuraya, merdivenlerin başına, benim kız görmüş ilk. Görmüş, görmüş ama bence iş işten geçtikten sonra. Bizi çağırdı, nefesi hırlıyor, morarmış adamcağız, aha şöyle yatıyor. Adamın nasıl yattığını gösterdi tek eliyle, diğer eliyle hâlâ aşureyi tutuyordu çünkü. Kolunu yukarı kaldırıp gözünü tavana dikti. Öyle yatıyormuş yani adam, o ara kâseyi bırakmayı düşündüm, bırakamadım. O da devam etti, bir de baş aşağı düşmüş adamcağız diye anlatıyor, karısı da kapıya çıkmış gürültüye, eşige çökmüş, orada kalmış. Ha böyle başı ellerinin arasında diyor, elini başına götürüp taklidini yapıyor. Bir şey de yapamadı gariban diyor. Sapıklık değil mi bu? Çektim artık tabağı elinden, çok iyi yapmışsınız dedim, ben bir başsağlığı dileyeyim. Tabii, tabii git dedi. Ama arkamdan izlerken acımayı sürdürüyor, yazık diyor mesela adama, kadına zavallı falan. Lan düdük, bir ayağın çukurda, yarın öbür gün sen de öyle gideceksin, yazık nedir?

Ama bu çok iyi olmuş diyor. Önündeki sehpaye eğilmiş aşuresini kaşıklıyor. Dinlemiyor. Hatırlıyorum, hiç dinlemezdi. Çirkin adamlar kulağını ve çenesini geliştiriyor, espriler, empatiler, altın girip üstten çıkmalar ve buyurun, seçtiği kadın yatakta. Yakışıklı olan içinse bunlara lüzum yok, kadın zaten bunu seçip kendi geliyor, bu beğenirse hop yatakta, beğenmezse sıradaki. Konuşmayı bilmiyor, dinlemeyi bilmiyor. Sinirlenecek oluyorum, doldurdum gum kaşığı yemekten vazgeçip aşurenin içinde bırakıyor, kalı...

kaldırıyorum. Ve işte orada; sol dizinin birkaç parmak altından kesilmiş bacağı, kalın gövdesi, kırılmış göğüs kılları ve dökülmüş saçları ile önümde duruyor. Durmaksızın ve sanıyorum istemsiz, kesik bacağına kımıldatıyor. Dizinin altında sarkan küçük bir et parçası olarak kalmış baldırı, ufak ufak öne arkaya oynuyor. Nezaketen bakmamaya çalışsam da fırsatını bulduğumda kilitlemiyorum, hoşuma mı gidiyor, rahatsız mı oluyorum bilmiyorum ama büyüleniyorum. Sessiz kaldığını görünce kafasını kaldırıyor, yakalanıyorum, bana ve mobilyalara göz gezdiriyor. *Burası diyor, hiç değişmemiş. Öyle, ben çıktıktan sonra çöp değişmedi bu evde.* Bacağına ne olduğunu tam bilmiyorum. Pıhtı atmış, tümör varmış ya da ikisi de. İki yıl boyunca üst üste ameliyat edip sonunda kesmeliyiz demişler. *Böyle rahat bile oldu diyor, dizini okşuyor, çok şükür kurtuldum.* İkna olduğumdan emin olana kadar gözünü gözümünden ayırmıyor. *Öyledir diyorum, sürekli hastane, ameliyat, çok zor.* Kaşığı son kez yalayıp boş kâseye bıraktıktan sonra arkasına yaslanıyor. *Sen diyor, menopoza girdin mi? Şaşırmıyorum, hak ettim. Bunca sene sonra niçin onu aradığımı anlayan tek ben değilim demek. Düzensizleşti. Bir, belki iki sene içinde oradayım. Esra menopozda diyor, iyice dengesizleşti. Çünkü dediğine göre karısı ile araları hiç bu kadar kötü olmamış, çünkü dediğine göre ayrılmanın eşliğindelermiş, halbuki zerre ilgilenmiyorum.*

Huzursuzlandı. Gidecek. Az sonra kıyafetlerini giyer. Şu kısacık süre bacağına izlemek için son şansım. Devamlı oynatmasa belki bu kadar ilgimi çekmeyecek. Boşluk sanki ancak kımıldatılmazken kabul edilen bir şeymiş, sanki unutulması ve anılmaması gerekenmiş ve kıpırdayıp durduğunda başka bir şeye dönüşüyor-muş. Ne varlığın taklidini yapan ne yokluğun dinginliğini sayan, anlayamadığım bambaşka bir şey bu, o yüzden büyüleyici.

Dizinin altındaki küçük uzantı ritim tutan parmaklar gibi aşağı yukarı oynadıkça bacağının artık vücuduna ait olmayan kısmı, yok olmuş kısmı, ayak bileği, baldırı ve sol ayağı görünür oluyor. Onları gömmüşler midir? Gözümün önünde hayalet gibi kımıldıyor, yokluklarını bir varlık olarak kuruyorlar ve ben bu yeni varlıktan gözümü alamıyorum. Özrünü dikizliyorum, yoksunluğu yoksunluğumu unutturuyor ve önüne, yere oturuyorum. Bacağı iki avcumun arasında, *sapıksın diyor bana, anlamıyor belki*

ama ses çıkarmadan bekliyor, ben de okşuyorum, öpüyorum ve birlikte protezini takıyoruz.

Bu ses ne? Hangisi? Şu çıt çıt. Ne gün bugün? Cumartesi. Hasibe teyzedir, karşı komşu, bari onu hatırla. Çatlak bir kadın vardı hani, sağ tarafı felçli, sonra toparlanmıştı ama yine de zor yürür, sağ kolu şöyle yamuk durur. Onu atlatacağız diye canımız çıkardı. Senden sonra mı geçirdi yoksa felci? Neyse, terliklerini sürüye sürüye her gün apartmanda yürüyüş yapıp gelene geçene laf atıyor ve cumartesileri apartman boşluğuna tırnaklarını kesiyor. Niye ki? Titiz kadın sonuçta, evi kirlensin istemiyor. Kahkaha atıyor, görmek istiyor, dış kapıya gidip dikiz deliğine gözümüzü dayıyoruz. Üzerinde protezi ve pantolonu, yürürken biraz tekliyor ama artık ilgimi çekmiyor. Neşe içinde gözünü delikten ayırıyor, sadece dudaklarını kımıldatarak bana oha diyor ve yumruğunu ısırp gülüyor.

Beş dakika sonra kapıyı açtığımızda Hasibe teyze hâlâ orada. *Merhaba Hasibe teyze, nasılsın?* Beni hiç kaale almadan, gözünü dikmiş ona bakıyor Hasibe teyze. Belinde yamuk duran basma eteği topuğunun bir karış yukarısında bitiyor, bayıldığım incecik ayak bilekleri böylelikle göz önünde, bir çorabı düşük, ayaklarının ucu geniş terlikte öne kaymış ve üstündeki beyaz erkek atlet orantısız ve cıvık memelerini daha da pörsük gösteriyor. Bir kez daha *merhaba Hasibe teyze*. Dönüyor bu sefer ve derinleşmiş burun kenarlarını görüyorum. Yüzündeki bu tiksinen ifadeden keyif alıyorum. Zar zor kımıldattığı bedeni ile onun merdivenlerden inerken aksayan adımlarının kötü bir taklidini yapıyor ve köşeyi dönüp görünmez olduğunda p'yi andıran bir ses eşliğinde yüzüne tükürüyor.

Bir Renk K r n n Anıları

Herkesin kaçış yöntemi başka. Etkileri daim olmadığı, bir süre kullanıldıktan sonra değiştirmek gerektiği için hayatım boyunca çoğunu ben de denedim. Saymayaca ım. Artık hiçbirine inancım kalmamış olsa da bir zamanlar vardı ve o bir zamanlar hayata dair, belki de bana dair güzel şeylerin hâlâ mümkün olduğuna, ormanın içinde yeterince yürürsem beni bekleyen bir tav an deliği bulabilece ime olan umudumun tesiriyle oraya buraya s r klendi im olurdu. Kendimi bir valizle birlikte trenlere, uçaklara bindirip hiç tanımadı ım yerlerde indirdi im, başka evlerin içinde, başka eşyaların arasında uyutup başka insanların etrafında gezdirdi imde hayatın yabancısı olduğum bu yeni uzantısını incelemenin heyecanıyla kim olduğumu haftalar, hatta aylar boyunca unutturdum. Sonra parça parça hatırlardım, heyecan geçip de dekora alıştı ımda yani, param da bitmiş olurdu ki kürkü d kk nıma döner, kendimden uzakta geçirdiğim bu teneffüsün ferahlı ıyla birkaç ay da öz habitatımda barınır ve yeniden yollara düşmek için fırsat kollardım.

O  ehrin varlığından bile haberim yoktu. Çok uzak bir ülke olmasın, soğuk olmasın, g ne li olsun, denize kıyısı olsun diye haritada ararken önce ismini be enmi , sonra foto raflarına bakmı , bir iki internet sayfası gezmi  ve karar vermiştim. Okudum ki Salvador Dali,  ehrin tren istasyonu için dünyanın merkezi demiş. Yeter derecede komik ve fantastik bulduğum bu cümleyle kararımı neticelendirdim. Gittim ve iki ay boyunca kimseyle konuşmadan ve hemen herkesin gözünün içine bakarak sokaklarda yürüdüm. Hayatıma do allıkla girmeyecek şeyleri sokmanın ve onu saçma-la tırabilmenin gururuyla evleri ve insanları ve ağaçların u u an yapraklarını izledim. Zaman zaman yanlış yerde olduğumu hissettiğim de oldu, çünkü tren istasyonunun bir numarası yoktu.

Sonra bir gün, bulutlu ve soğuk bir cumartesi günü aheste adımlarla meydandaki katedralin önüne geldim. Şehir her zaman-

kinden kalabalıktı. Başka zaman beş on kişiye ancak sayabildiğim meydana stantlar açılmış, satıcılar gelmiş, her yönde yürüyen bir sürü halinden memnun insan doluşmuş ve normalde canımı sıkacak bu kalabalık o gün benim için hoş bir seyre dönüşmüştü. Sonradan anımsadım, öyle ya, festivaldi. O ve sonraki birkaç gün şehrin karnı insan sesleriyle guruldayacaktı. Her zamanki yolumu, belki biraz daha oyalanarak yürümeye karar verdim. Katedralin önünden geçerek eski evlerin sırt sırta durduğu çarşıya, çarşıdan geçerek muhteşem güzellikteki parka, parkın içinde bellediğim banka varacak, keyfime göre ya oturacak ya yatacak, sonra da aşağı yukarı aynı yoldan geri dönecektim.

İşte o gün meydana insanların neşeli yüzlerini hayranlıkla izlerken ve böyle yüzlere sahip olmanın nasıl bir şey olduğunu d ş nrken gördüm onu. Siyah müzik kutusunu merdivenlerin yirmi metre önüne yerleştirmiş, şapka, çizgili tişört, yelek ve siyah pantolon giyinmiş bir pandomimci. Dikkatimi çektiğinden ona doğru yöneldim. Zayıf adamın kambur sırtını ve ayaktaiken bile hafif kırık duran dizlerini gördüm. Yürürken her adımda yavaşlamıştım ve artık önünde duruyordum. Kırışık yüzündeki iri burnunu ve gülümserken bile uçları aşağıyı gösteren ince ağzını gördüm. Dünya umurumda değil diyen hippilerden, hafta sonları bu işi yapıp para kazanıyorum diyen  niversite öğrencilerinden farklı idi. Yetmiş yaşını çoktan aşmış vücudu ile sokak gösterisine hazırlanmasının çaresiz ve kıyııcı bir tarafı vardı.

Burnuna kırmızı bir u  taktı. Bu haliyle kalabalıktan birkaç çocuğun ilgisini çekmeye çalıştı.  antasına doğru perişan bir enerjiyle iki kez hopladı. İki pinpon topu aldı, sırtarak teker teker yanaklarına yerleştirdi. Yanakları zar gibi inceldi. Gerilmiş ağzı neredeyse sırtıyor havası veriyordu. Etrafa baktım, izleyen başka kimse yoktu. Onun adına utanıyordum ama utancıma rağmen orada dakikalarca kaldım. Aczi dikizimin hazzıydı belki. Kısa gösterisi bittiğinde çevredeki bir iki kişiye şapkasını çıkararak selam verdi. O anda, hayatımda bu kadar acıklı bir şey görmedim gimi düşünüyordum.

Peki ben kalabalığın önünde böyle hareketler yapabilir miyim, diye düşünerek arkama döndüm. Ellerimi hafifçe iki yana açıp selam verdim. Benimle ilgilenmeyen yüzlere bakarak g 

lüksedim. Bir adım öne attım, bir adım geriye. Bir adamın çocuğunu eğlendirmek için beni gösterdiğini, bir kadının aldırılmaz bakışını gördüğümü, birbirlerine fısıldayan iki ergenin bana bakıp kahkaha attığını hayal ettim. Hayır, asla yapamazdım. Yandaki canlı heykelin ne kadar profesyonel durduğuna, Shrek kostümü giymiş adamın etrafındaki çocukların ne kadar eğlendiğine baktım. Tekrar arkamı döndüğümde ihtiyarın oyununa baştan başladığını, boşluktan çiçek koparıyor gibi yapıp kalabalığa fırlattığını gördüm. Meydana toplanmış vücutların merhametinden kaçacak yeri yoktu bu adamın, benimkinden de. Cebimden çıkardığım iki avroyu verme sebebimin oyununu beğenmişliğim değil de acımam olduğunu bilse kabul etmezdi belki. Ben etmezdim. O yüzden yerde duran pembe bağış kova-sına yürürken görünmez olmak istiyor, verirken de verdikten sonra da adamla göz göze gelmemeye çalışıyordum. Başardım. Bozuk para, kovaya gürültüyle düştüğünde ve ben kalabalığın arasında kaybolurken o, ilgisini çekebildiği bir çocuk bulmuş, pinpon toplarını bir yanağından ötekine kaydırıyordu. Belki bir ara onun için ağlardım.

Kulaklığımı taktım, müziği açtım. Yürürken müzik dinlemem şarttı. Hem yürüyüşü can sıkıntısından hem de beni hayatımın başrol oyuncusu olmaktan kurtarıyordu. Dışarıdan hiçbir sesin girmesine müsaade etmediğinizde anonim bir seyirciye dönüşmekle kalmıyorsunuz, her yer size beyaz perde oluyor, hayat da gerçekliğini yitiriyordu. Rüzgâr estiğinde dönerek dökülen yaprakları, köpeklerini gezdirmek için sokağa çıkmış yaşlı kadınları ve yeniyetme oğlan gruplarını izleyerek parka vardım. Sonbahar fena değildi ama buralarda kış çekilmezdi, yavaş yavaş dönüş planları yapmalıydım. Her zaman oturduğum bank doluydu. Hayıflanarak yanındakine yürüdüm. Manzarası diğeri kadar iyi değildi. Oturdum. Hava biraz daha soğumuş, rüzgâr estikçe ürpertmeye, rahat vermemeye başlamıştı. Bir süre karşıdaki genç çiftin kavgalarını, bankta oturan kızın başını ellerinin arasına alıp sallayışını, oğlanın ısrarla ayakta dikilişini, bir kere bile eğilme-yişini izledim. Niyetim onlar gidene kadar kalkmamaktı, nasıl ayrılacaklar merak ediyordum. Ama üşümüştüm ve eve dönme-ye karar verdim. Bana kalırsa erkek soğuğa ve gerginliğe, bir de

ayakta durmanın yorgunluğuna dayanamadı, gitti. Kız da orada, kafası kucağında kaldı.

Dönerken meydan daha da kalabalıklaşmıştı. Hatta insanlar pek hareket etmiyor, daha çok bekliyor gibiydiler. Etraftan gelen müzik sesleri ve kahkahalar. Bir olay var galiba diye düşündüm. Sıkıcı bir konserdir, belki birileri geçecektir ya da katedralin çanları çalarken saçma bir gösteri olacaktır. Soğuğa biraz daha tahammül edip bekleyebilirdim ama sıkıntıma edemedim. Derken yolumun üzerindeki kalabalık önce sıklaşıp sonra önümde aniden, sis misali açılıverdi. Artık boş bir alanın  n sırasında duruyor ve karşımdaki insanların yüzlerine, ama daha önemlisi, bir saat kadar önce acıyarak para verdiğim pandomimci ihtiyarın şapkasına taktığı perişan kırmızı çiçeğe bakıyordum. Adam gülüp eğlenen birkaç yüz kişinin çevrelediği dairenin merkezinde duruyor,    sarı topu havada çeviriyor, bazen birini yere düşürüp komik hareketlerle geri alıyor, bazen geniş bir adımla zıplıyor, bazen de anne babalarının dizlerine yaslanmış küçük çocuklara g l c k, öpücük, selam gönderiyordu. Elindekileri hususi düşürdüğünde de çevirmeyi başardığında da kalabalıktan kahkahalar ve alkışlar yükseliyor, adam bu coşkuya teşekkürünü göstermek amacıyla şapkasını havaya fırlatıyor, bazen tutuyor, bazen tutamıyordu. Kalabalığın gülücükleri, sıklıkla şingırdayan pembe para kovası ve seyircisi varken de yokken de aynı olan şükran dolu yüz ifadesi ilk anda beni şaşırtmış olsa da uzun süre izlemeye dayanamadım.

Kulaklığımı çoktan çıkarmıştım, dönüş yolunda geri de takmadım. O boynumda sallanıyor, ben gözümü yerden ayırmadan hızla yürüyordum. Ayaklarımın ve bileklerimin ne kadar çarpık göründüğünü, ayakkabılarımın çok eskidiğini fark ettim. Eve gider gitmez kendime bilet bakıp mümkün olan en kısa zamanda geri dönecektim.

Üç Film Birden

Saat dokuz. İnternet kafe yeni açıldı. Benimle birlikte içeri iki kişi girdi. Biri çıktı alacakmış. Öbürünüyse tanıyorum. Sabah giriyor, akşam çıkıyor. İçerisi sıcak diye sanırım. En kuytadaki makineye oturup film ya da porno izliyor. Yirmili yaşlarda. Gençliğimi hatırlatıyor. Kızılay'da soğuktan kurtulmak için üç film birden'lere girerdim. Günler boyunca aynı filmleri izlediğimi bilirim. O sinemalar berbattır. İsteyen istediği zaman içeri girer, isteyen çıkar ve kimse diğerinin gözüne bakmaz.

Ben senin kadar sık yazamıyorum. İşi ayarla, dükkânı yarım saatliğine kapa, internet kafeye yürü... Bunlar yine bir şey değil. Kafe sahibine selam ver, "Görünmedin abi bir hafta oldu" sorusunu gülümseyerek geçiştir, pornocuyla göz göze gelip bir baş selamı ver. Sonra otur bilgisayara, iki üç kez şifreyi yanlış gir, bekle ki posta kutun açılsın.

Sana şu kadar yazacağım diye kırk dakika geçti Züzü. Ş harfini arıyorum bazen otuz saniye sürüyor. Ararken kaybolduğum, pes ettiğim oluyor. Her şey ne kadar allak bullak değil mi? Geçmiş ve şimdi, et ve ruh. Tek parmağımla yazıyorum. Sol işaret parmağı. Bu parmağın hayatımdaki önemini düşünmeme vesile olduğun için sana teşekkür borçluyum. Nasılsın? Bir de çift tıklama meselesi var ki çoğunlukla elime yüzüme bulaştırıyorum. Bunları sen bilmezsin. Belki baban bilir. Ama şikâyet yok. Bir tek bu varsa elimizde, neyin şikâyeti?

Aşk demişsin, hep aynı şeyleri soruyorsun, güldüm Züzü. Yan dükkân kıraathane. Hemen cevaplamayayım, bir düşüneyim diye maillerini okuyup oraya oturdum. Burada artık sigara da içirmiyorlar. İçtim, demlendim, geldim. Sen aşktan ne anlarsın harbi bilmiyorum. Hiç konuşmadın. Bense çok anlattım. Üniversite son sınıfta hayatıma girip bir daha da çıkmayan Nazlı'yı. Karım affet-sin. Ben Nazlı'yı on üç senedir görmedim Züzü ama hayatımdaki en hakiki şey o. Hakikat mi o zaman aşk? Değil işte, saçmalama-

yalım. Hakikat evimin kirası, bana hep iyi davranmış olan Tuba ve çocuklarımdır. Ama şimdi internetten ismini aratıp resimlerine bakıyorum. Hoca falan oldu fakültede. Yaşlandı, bakışları sertleşti. Uzman diye televizyon programlarına çıkıyor, verip veristiriyor. Bu, minicik ve gözlüklü bir kızdı Züzü, derslerde arka sıralarda kaybolurdu. Mezun olmamıza yakın getirdi bir kitabı önüme koydu. *Mezarlarınıza Tüküreceğim*. Ona köpek gibi âşık olduğumu biliyordu bence. Hırslıydı yani, seni beni yedi. Beni yedi, tanısa seni de yedi. Kitabı beş kere okudum ki Vian'dan hiç hazzetmem. Sonra da gidip yaktım. Evlenmeden önceydi. Yıllar sonra gidip kitapçıdan tekrar aldım kitabı. Sonra yine yaktım.

Benim için aşk yani Züzü, safi bir bakıştır. Tükenmek bilmeyen, büyük bir özelliği olmayan, ahım şahım bir şey düşündürmeyen dev bir bakma arzusudur. Belki başka bir şey yapamayacağımdan, bilmiyorum. Mal mal bakmak, gözünü alamamaktır aşk. Amfinin arkasında, tepede ve hepimizin ensesinde oturan o ufak tefek kızın yüzüne yıllardır bakakaldığım, onunla yaşadığım üç beş ehemmiyetsiz anıyı senelerdir tekrar tekrar izlediğim gibi. Ben buradan erotizme mi çıktım yoksa imkânsıza mı bilmiyorum. Ama seyrettiğim en güzel şeydir, *Aşk Üzerine Kısa Bir Film*.

“Dükkânı kapatacağım abi” dedi şimdi internet kafenin sahibi çocuk. Kapının önündeki taburesinde sigara içip arada bana laf atar. “Yapma ya,” dedim, “niye?”

“Ya yenilemek lazım bu makinelerin hepsini, oyun kafe açmak lazım ya da manava falan çevirmek lazım dükkânı” dedi. “Artık herkesin telefonu var abi, helaya bile internetle giriyorlar. Ben gene iyi dayandım.” Gayri ihtiyari pornocuya baktım. Kafasında kulaklık takılı, ağzı da biraz açıktı.

Ben de iyi dayandım Züzü, yani bu yaşta dünyanın böyle dışında kalabilmek de başarı. Hiç içine girmeden, kenardan kenardan sıvışıp gideceğim, galiba. Bir lise talebesine makalelerimi yazdırdım bilgisayarda, üç yüz lira bayıldım, birkaç yayınevine göndereceğim. Kafeci çocuğa söylesem acır, abi hiç alıcısı yoksa ömrünü neye harcıyorsun der. Benim asla olamayacağım kadar haklı.

Hoş, dünyaya yanaşmak için hiç çaba harcamıyor değilim. Bu akşam Edige'den bir hısım gelecek, arabasını satıyormuş, ona ba-

kacağız mesela. Benim külüstürü verip üzerine de para sayacağım. Tuba sevinecek. Kızım üzerinde boynuzlu at resmi olan pembe, lastik bir çizme beğenmiş. Resimlerini çiziyor, bahsedip duruyor. Bir de o var, alınacak. Bunlar da aşk mı Züzü?

Karagöl

O geceden hatırımda kalan birçok an var, hepsi de güçlü, evet öyle, ama belki de en iyi anımsadığım, gecenin köründe çadırın fermuarını açıp korkuyla dışarıyı izlediğim. Hülya hemen yanımda uyuyor, hırıltılı nefesini duyuyorum. Havada akşam yağan yağmurun kokusu, sağanaktı ve ayakkabılarımızı mahvetti, çadırların içi, tulumlar biraz nemlendi ama üzerinde durulacak şey değil, sabah üçe doğruydu, uyudum da gürültüye uyandım demeyeceğim, hiç uyumadım o gece, hayatımın en korkunç gecesi, hayır öyle değil, ama belki en korktuğum gecesi.

Dışarıda bir araba, bir Şahin, çünkü öyle olur, farlarını çadıra doğru yakmış, hayır çok yakında değil, belki 40-50 metre, ama ışığı doğrudan çadıra düştüğünde ne olduğunu merak ettim, araladığım fermuar açıklığından izliyorum. Genç erkekler çıktı içinden, öyle olur ve teypte çalan Ankara havasının sesini sonuna dek açıp oynamaya başladılar. Beş ya da altı kişiler, farın önünden kara gölgeli ince bacaklarıyla geçiyorlar, ellerinde bira şişeleri, kollarını kaldırıp oynuyorlar ve kolları uzun. Bu gençlerin silahları olduğuna, kafayı bulup çadırlarımızı yağmalayacağına, Hülya'ya ve Bilge'ye gözümüzün önünde tecavüz edeceklerine birkaç saniye içinde ikna oldum, çünkü gece. O anda, hatırlıyorum, kalbim kâbustaymışım gibi atarken dönüp Hülya'nın uykuda açılmış ağzının mahvettiği güzel yüzüne bakıp her şeye rağmen kurtarırdım seni, diye düşünerek içleniyordum. Her şey neydi? Çok değil birkaç saat evvel bana çenesini kavratıp parmaklarımı gerilmiş yanaklarına saplatan, onu nefessiz bırakmak isteten her şey. Bu her şey için belki daha geriye gitmem, anlatmaya o günün sabahından, arabadaki büyüğü sahneyle başlamam gerekecek, hikâyenin ilk sahnesi bence, evet öyle.

Vâki, Bilge, Hülya ve ben bizim arabadayız. Ben kullanıyorum, Vâki ve Bilge arkadalar. Bilge ufacık bir kadın, dizlerini karnına çekmiş, kocasının kucağına yatmış uyuyor, hamile olduğunun

haberini almışız o sabah, sevinmişiz. Vâki üniversiteden beri arkadaşım, belki de en yakını, evet. Dışarıda ten okşayan bir eylül havası, ekim değil, ekim olsa ağaçların sararan yapraklarının renk cümbüşünü görebilecektik ki aslında tamamı o mevsimde çekilmiş fotoğraflara bakarak karar verdik, “Oğlum,” dedik Vâki ile, “kaç yıldır Ankara’dayız, burnumuzun dibindeki yeri görmemişiz ya la”.

Burnumuzun dibindeki yere gitmek için bir cumartesi sabahı yola çıktık. Gece kamp yapacak, ertesi gün de dönecektik. Çadır- lar ve tüm ekipman bagajda tıngırdıyordu, bir de semaver vardı, ahalinin en heyecan duyduğu, Hülya’nın bacakları arasında duru- yordu ve yoldaki fırından aldığımız ekmek ve simitler kucağında. Gözleri kapalı, aralık camdan elini çıkarmış rüzgârla oynarken bu dünyadaki en sevdiğim şey olduğunu düşünüyordum bu kadının ve Vâki heyecanla ev sahibi ile yaşadığı macerayı anlatırken gü- lümsüyordum. Elimi vitesten çekip Hülya’nın bacağına koydum, başını çevirdi ve rüzgârın öne üfürdüğü saçlarını toplayıp kula- ğının arkasına atarken anladı. Gülümsedi, ben daha da.

Göl etrafında yarım tur atarak kamp yapacağımız yeri bulduk, gölün hemen kenarı, yolun ve birkaç piknik masasının yanı. Göl kıyısındaki taş duvara çıkıp elleri ensesinde, “Bayağı iyiymiş lan” diyerek yavşak sırtışını etrafa yayarken Vâki, hepimiz keyifliyiz. Arabanın bagajından eşyaları indirmeye başladık. Vâki duvarın üzerinde kaldı, manzaranın keyfini çıkarıyor ve derin nefesler alıyor. Gecemi karartan hareketi ilk o an, duvardan inerken Vâki ile göz göze geldiğimizde gördüm. Sağ yanağını alttan ve üstten kasarak ağzının sağ tarafını abartılı bir şekilde gerdi, çenesini de aralayınca yüzünde asimetric, iri ve gülüşe benzeyen bir şey oluştu. Sağ gözünü yumdu ve hareket tamamlandı. Yapmacıklığını abartıp herkese bildirerek doğallığa yaklaşan, sempatik ve insanı güldüren bir hareketti. Gülüp göz kırparak karşılık verdim. Eğilip duvara elini koydu, atladı. Mangalı nerede yakacağız?

Orada, çadırların kenarında yaktık. Kızlar piknik masasını düzenlemiş, üstünde sebze doğruyorlardı, biz de etleri çevirdik. Vakit öğleni aştığında gölün kıyısında yürüyüp arka taraftaki kayalara tırmanmıştık, iyi ki gelmiştik, birbirimize mütemadiyen böyle diyorduk, çünkü Ankaralıydık, çünkü yeşil ve biraz da su.

Hülya'nın durgunluğunu fark ettim desem yalan olur, halbuki şimdi düşününce tüm gün apaçık ortadaymış işte. Güneş gözlüklerini akşama kadar çıkarmamış, yürürken arkada kalmış, fazla konuşmadan etrafı izlemiş. Bunların tümünü doğanın keyfini çıkarmak için diye yorumlamış ve gün içine serpişmiş güzel zamanlarımızdaki sessizlik ve uzaklara dalma anlarında ben de ona katılmışım. Böylece sarılarak kayalıklardan aşağı baktık ve büyük bir ağacın dibinde konuşmadan yan yana uzandık. Şimdi her ilişkinin biraz topal olduğunu düşününce, evet öyle, belki ben Hülya'yı biraz daha fazla severdim, ama üzerinde durulacak şey mi, senelerdir birlikteydik, huzurlu ve mutluyduk.

Tekrar piknik masasına dönersek vakit akşam saatlerine yaklaşmış, hava bulutlanmaya ve esmeye, dün açık okuduğumuz hava durumu akşama yağmur göstermeye başlamış, köz patlıcan salatası köftelerden de güzel, hatta mükemmel olmuştu. Rüzgârın masadaki malzemeleri uçuşturmasıyla sofrayı toplamışız ama semaveri köşeye kurmuşuz, çerezimiz, çayımız ve biramız masada, gülmelerden kapanmayan ağızımıza keyfe keder götürüyoruz. Neyden konuşuyorduk hatırlamıyorum, Vâki yine anlatıyor, Bilge hafif hafif uyukluyor, Hülya gözlüklerinden nihayet kurtulmuş, gözlerini aç aça Vâki'yi dinliyordu. Gün batmış, arkamızdaki sokak lambasının ışığı üzerimize düşmüş, hava soğumuş, biz de kızların sırtını tulumlarla desteklemiştik. Etraf iyice kararınca sofrayı ve yüzleri aydınlatsın diye şarjlı lambayı masaya getirmek için çadıra gittim.

Elimde lambayla dönerken sohbete kesintisiz devam eden herkesin bir an için kafalarını benden tarafa çevirdiği an, işte o an, Hülya'nın beklenmedik bir atılganlık ile sözünü kesmek için elini Vâki'nin bacağına koyduğu, heyecanla esprisini patlattığı, ama tüm bunların bana bakılarak yapıldığı an, sanki biz de bulutun içindeymişiz kadar yakından akşamın ilk yıldırımının çıktığı an. O an, hayatımı sınayacak o yüz ifadesini, birkaç saat evvel Vâki'nin yüzünde gördüğüm abartılı göz kırpma hareketinin aynısını Hülya'nın yüzünde de gördüğüm an. Ve duruşum, şimşegin gürültüsü üzerimize yağana, onlar gelsene lan yanımıza diyene kadar, masanın iki adım ötesinde, gürültüden mi sarsıldığımdan emin olamayarak duruşum.

Şüphe zihnimi düşünce ile, idrak ile ele geçirmede, hayır öyle değil, daha çok sel basması gibi birden ve aniden beni nefessiz bıraktığında can havliyle boyun eğmek zorunda kaldım. Işık sönüp her şey eski loşluğuna kavuştuğunda, ne yapacağını şaşırmış vücudumu elleriyle tutarak masaya oturtttular ve “Ne oldu lan, çok mu korktun” diye güldüler. Lambayı elimden aldılar, yaktılar, ben de zaman kazanmak için güldüm, yapacak daha iyi bir şey yoktu, öyle, Bilge doğrulmuştu ve Hülya bardağıma taze çay koyup uzattı.

Çok geçmedi, sadece bir iki uyarı damlasından sonra yağmur bastırdı ve biz başımızın üstüne poşetler geçirip aceleyle etraftaki eşyaları toplamaya koyulduk. Hareket biraz ferahlatmıştı belki, ama az sonra yine hareketsiz ve sessiz, yağmurdan korunmak için çadırların içine sığınacaktık. Hülya kafa lambasıyla bir şeyler okumaya uğraşacak, Vâki çadırından bize laf yetiştirecekti. Saat henüz erken, belki dokuz civarıydı ve uykuya en az iki saatimiz vardı. Ben çadır diye görünen büyük çölün içinde oturuyordum. Etrafımda ve hayatımda hiçbir şey kalmamış, az evvel tüm geçmişim ve geleceğim beni terk etmişti. Ne Hülya’nın Hülya ne Vâki’nin Vâki olduğu bir yerdi artık burası ve ben de ben olamazdım. Ne kadardır birliktelerdi ve ne zamandır saklıyorlardı benden? Ortak bir beden dili oluşturacak, birbirlerinden hareketler kapacak kadar yakınlığı nerede, hangi vakitte kurmuşlardı? Kaç kez sevişmişlerdi? Beni gördüklerinde utanıyorlar mıydı yoksa bu sır onları birbirlerine daha da mı bağlıyordu? Hülya gün boyu elimi tutmuştu, Bilge’nin karnında bir bebek vardı, Vâki kolunu omzuma atardı. Haklarında devasa bir parçayı bilmiyor idiysem, bildiklerime ne kadar güvenebilirdim? Hülya benim geleceğim, Vâki geçmişim, ikisi şimdiki, onlar hakkında biliyorum sandığımın ne kadarı gerçekti? Ellerimin titremesini nasıl izah ederim bilmiyorum. Bir diğeriyle bastırarak kucağımda zapt etmeye çalıştığımı hatırlıyorum. Belki boğulmamak, suyun üstünde kalmak için çırpınıyordu bedenim, öyle evet.

Bilmem kaç zaman sonra Hülya doğrulup “Artık dayanamayacağım” diye bağırdığında Vâki de diğer çadırdan cevap verdi, “Ben de!” Kolumu tutup ismimi söyledi, salladı hatta hafifçe ve nihayet “Hı,” diye dönüp baktığımda, “Ben bu silah seslerine dayanamayacağım” dedi.

Çadırımızın fermuarını aniden açan Vâki, içeri uzanan başı ve dişleri. İlk yıldırım düştüğünden beri dibine battığım gölün içinden beni tutup çıkarmışlar gibi can havliyle nefes aldım. “Ne oldu lan, yine mi korktun?” Sağanağın hâlâ devam ettiğini fark edişim ve çevredeki tepelerden, dört yandan gelen silah seslerini ilk kez duyuşum. “Avcı bunlar” dedi Vâki, göz akları büyüdü. Daha fazla yanıma yaklaşmasını istemiyordum. “Gidip güvenliğe şikâyet edelim, bu ne böyle, kazara öleceğiz, çok yakınlar” dedi Hülya. Gölün girişindeki kulübeyi hatırladılar, orada bekçi gördüklerini. “Tamam, kafanıza bir şey geçirin gidelim o zaman” diyerek nihayet uzaklaştı Vâki’nin başı, “Bilge uyukluyor”.

Sağanak altında toprak bir patikada yürümemiz gerekiyordu. Kafalarımızın üstüne çadırlardan çıkardığımız matları gerdik, hızla adımlıyoruz. Ayakkabılarım işte bu yolda çamura bulandı, onları dikkatle izliyordum zira kafamı kaldırıp önümden giden Hülya ve Vâki’ye bakacak olsam, yağmur altında neredeyse neşe içinde zıpladıklarını görüyor, dayanamıyordum.

Bu ağlamaklı halim görevlilerin kulübesine koşarak girdiğimizde ve oradaki ağır atmosfere adeta çarpmış gibi durup sendelediğimizde bitti. Elektrikler kesikti, içeride loş bir ışık vardı ve elinde tüfekte bir adam üzerimize doğru yürüyordu. Bu resmi o gecenin en huzur dolu anı olarak hatırlıyorum. Adamın gözlerine bakan gözlerini ve bana yaklaşan her adımıyla tüfeğini biraz daha doğrultuşunu büyük bir metanet, metaneti bırak neredeyse zevkle izliyordum. O sırada “Hoş geldiniz” dediğini duydum. Şaşkınlığım bir namlunun ucunda olmaktan ziyade kendime idi, ölümle burun buruna olmaktan bırak korkmayı, onu keyifle karşılamıştım ve işte hazırım, şimdi olmazsa ne zaman diye geçirirken, “Hoş bulduk” dedim. Rahatlamaya benzer bir hafiflikle ellerim ağır ağır iki yana açılıyor ve hayatımın kimsesizleştiği böyle bir akşamda ölmenin hiç de fena bir kader olmadığını düşünüyordum. Adam Hülya ve Vâki’nin yanından geçti, Hülya’nın arkasına dönüp yüzüme bakışını ve beni belki mesut gördüğü için ağzının açıldığını hatırlıyorum. Boşluğumun içinde yüzüm, yüzümün önünde namlu, gözkapaklarım memnuniyetten kapanıyor ve belki hatta gülümsüyordum.

Sonrası mı? Sonrası adam benim yanımdan da geçti, dışarı çıktı ve tüfeği yukarı doğrultup iki el ateş etti. Geri girerken esige

tükürdü ve geldiği doğallıkla uzaklaştı. Birkaç saat evvel kendimi bulduğum yalnızlıkta üzüntümle terbiye olan ben, bağırsağına kadar sızlayan, ihanete uğramış ben, öfkemi ilk o an, adamın yağlı sırtını izlerken nefesim daraldığında hissettim. Bu nasıl bir kayıptı ki dağın başında ölmeyi arzulamış ve namlu kafamı uçurmadı diye hayal kırıklığına uğramıştım? Ben de tükürdüm, cibilliyetime.

İçeriye ancak o zaman görebildim. Duvarları cam, belli ki sezonda restoran olarak kullanılan, havalar soğuyunca boşaltılmış geniş bir yapı, bir iki şarap şişesinin ağzına dikilmiş mumla aydınlanıyor, kenara dayalı tek bir masa ve masanın etrafında beş iri adam. Biri demin bahsi geçen, tüfeğini duvara dayayıp dipteki sandalyeye oturmuş, birinin elinde bağlama, hepsinin önünde birer rakı bardağı ve kavun. En irileri kalkıp bize doğru birkaç adım attığında Hülya'nın çaktırmadan gerilediğini gördüm. Korkusu öfkemi birkaç saniyeliğine yatıştırdı. "Diğer avcılara mesaj veriyor" dedi ve güldü adam. Burma bıyıklarının uçları tavanı gösterdi. Koca vücuduyla da bıyığıyla da uyumsuz kibarlığı kim bilir nasıl korku dolu görüldüğümüzü düşündürttü, keyiflendim. Masaya doğru bir adım attım, öyle oldu, sonra bir tane daha, şişelerin üstüne yığılmış mum kalıntılarını yakından görmek, adamların gölgesi titreyen ürkütücü yüzlerine bakmak ve orada kalmak, rakıdan kendimi kaybedip arada nara atmak ve bağlamayla şarkı söylerken birinin kucağında uyumak.

Onlara yaklaşmamdan ya cesaret bulmuş ya ürkmüştü Hülya ve "Silah seslerinden rahatsız olduk da" deyiverdi. Halbuki bana göre gece boyu demlenerek birbirlerine silahla selam çakan bu dağ adamlarını gözümüzle görmüştük ve söylenecek bir şey kalmamıştı. İki kampçı uyusun diye eğlencelerini bölecek değil-lerdi, öyle olur, adam da ya anlamadığından ya anlamazlıktan geldiğinden "Korkma yenge, havaya sıkıyoruz" dedi bıyık uçları yine yukarı.

Çadıra döndükten, yarı ıslak kıyafetlerimizden kurtulduktan sonra Hülya ile yan yana uzandık ve gecenin benim için asıl dehşet verici kısmı başladı. Omzu omzuma, bacağı bacağıma değişiyordu, elinde kitabı, henüz uyumamıştık ve çadırlar arası Vâki'lerle konuşuyorduk. Çadırlar dip dibeydi, Vâki hemen Hülya'nın yanındaydı

sanki, keyifli bir sohbet vardı gibi çünkü Hülya'nın karnı gülmekten sarsılıyordu ve tepelerde silah sesleri ve yağmur. Bari yağmur yağmasaydı o gece, dışarı çıkıp yalnız yürüyebilseydim, kafamı toplayacak ve tartacak zamanım olsaydı boşuna bunları yaşamamış olurum, evet öyle, şimdiyse çadırın içinde hapistim ve konuştuklarını anlamıyordum ama keyifleri bıçak gibi etime batıyordu.

Doğrudum, arkamı dönüp Hülya'yı izlemeye başladım. Yüzünde bir sırıtış, elindeki kitabı çoktan göğsüne bırakmış, arada konuşuyor ama ne dediklerini duymuyorum bile. Bütün çenesini avucumun içine işte o zaman aldım, gülüşünü, o memnun ifadeyi öldürmek istediğimde, ve bir parmağımı Vâki ile birbirlerine kırptıkları sol gözün üzerine bastırdım. Parmaklarım büyük, yüzü küçük, şaşırdı galiba, diğer gözü açıldı, sıktım, hâlâ gülüyordu ve sanırım bağırdı, biraz daha sıktım ve parmaklarımın yanaklarına batışını izledim. Ah benim güzel sahibim, ölerək katilim olan. Yaşamak için muhtaç olduğum ve yok olsa yok olacağımı bildiğim tanrıçam. Uzun değil bence, vazgeçmem için kısa bir an yetti, öyle olmalı, çünkü elimi gevşettiğimde Hülya kahkaha attı, "Can da seslerden delirdi bence, ağzımı kapatıyor" dedi, Vâki'ye dedi, ve tekrar kahkaha.

Silah seslerini saymaktan sıkılıp nihayet herkes uykuya teslim olduğunda belki saat gecenin biri, belki ikisi, ben sırtımı Hülya'ya dönmüştüm, öfkem dinmişti ama yine tek başınaydım. O gece tüfeklerden kazara çıkan bir saçma çadırlara saplanacak, birimizi öldürecek, sanki en çok Hülya'yı veya beni, öyle bir his ve korkuyordum. Şahin çadırın yanına gelip içinden çıkan gençler oynamaya başladıklarında ve bağırarak şarkı söylediklerinde daha da, hatta şimdi anlam veremediğim kadar, çünkü gece ve içinde Ankara havası ve naralar.

Kimsesizlikten mi daha çok korktum ölümden mi o gece, birden silinivermekten mi, terk edilmekten mi bilmiyorum. Ama korkarken fark ettiğim, Hülya'yı affettiğim, gürültüyle nefes alan ve neredeyse masum görünen sevdiceğim. Her şeye rağmen kurtarırdım seni, diye düşündüm ve neydi bu her şey hatırlamak istemedim.

Ertesi sabah guguk kuşları ve dinmiş yağmurun serinliği. Çadırın üstündeki su birikintilerini dökerek dışarı çıktık, erkendi, az

uyumuştuk ve yüzlerimiz şişti. Hava ciğer yakacak kadar temiz, etraf sessiz. Semaveri yakıp çay koyduk, ıslak masanın üstüne matları sererek oturduk. Kahvaltıdaydık ve çayları ben dolduruyordum. Bilge karşıdaki kayaların arkasında kusmuş, masaya doğru yürüyordu. Fotoğrafımızı çekmek için bize doğrulttuğu telefonu gördük, bir an için nefesimizi tutup ona bakarak gülümsedik.

Koridor

Evin koridoru dar. Zemininde beyaz karolar ve onların soğukluğunu kırsın diye serilmiş kilim var. İkisi de bu kilimin üstünde oturuyorlar. Bir kısmı kadının topuğu altında toplanmış. Adam ara ara kımıldayan bu ayağı izliyor. Beyaz pantolonun ucundaki siyah ayakkabıya bakarken dayısının köyde kestiği kurbanlık koyunların bağlanmamış tek bacakları gözünün önüne geliyor. Kadın bir ağlama faslından çıkmış, yorgun. Koridorda üst başlarıyla oturlurken gün batmış, acıkmışlar. Serdar'ın burnuna bayram sabahı pişirilen kavurmanın kokusu da geliyor ve tezgâha serilmiş çiğ etin.

Sevgi kucagında, başı çenesine değiyor. Gömleğinin yakasının gözyaşıyla ıslandığını biliyor. Arada, Sevgi kımıldadığında göğsünde serinlik hissediyor. Biri kapıyı çalıyor, ses çıkarmıyorlar, gidiyor. Merdivenlerden inen çıkanların tıkırtıları duyuluyor. “Hadi hayatım, kığımız dondu burada” diyor adam, kımıldıyor. Yalan değil, o akşam kadını çok seviyor, içi acıyor ve hatta söylüyor. Başını iki eliyle tutup Sevgi'nin yüzüne yapışmış saçları temizliyor. Yüzün ıslaklığından hafifçe tiksinsen de aklından kovuyor. Avucuyla alnını, pantolonuyla da avucunu kuruluyor. Sevgi'nin gözleri kapalı. Tekrar haydi diyerek ayağa kalkıyor. Bayağıdır kımıldamadıklarından aksayarak taşıyor sevgilisini, eski sevgilisini, yatağa yatırıyor.

Sırtüstü yatıyor Sevgi, başı yana, avuç içi yukarı bakıyor. Serdar ayakkabılarının bağcıklarını çözmeye çalışırken onu uzun boyunlu bir kuşa benzetiyor. Kuş ölmüş ve kucagında tuttuğu gövdesinden boynu sarkıyor. Çok güzelsin. “Çözme, çek” diyor Sevgi ve nihayet ayakkabı öyle çıkıyor. Bacaklarını karnına çekip dizlerine kapanıyor. Çünkü terk etmek ret ile, terk edilmek kabul ile başlıyor.

Serdar yatağa, Sevgi'nin başucuna oturup parmaklarını saç diplerine sokuyor. Üzüntüsüyle direnen bu kadının varlığına, ha-

yatından geçişine, gülümsemesine minnet duyuyor. Kucağındaki kuş tekrar aklına gelince eğilip boynunu kokluyor. Muhabbetini dillendirecek oluyor, duruyor. Sevgi'nin gidebilmesi için yokluğa inanması gerektiğini biliyor. Ne kadar çabuk o kadar iyi.

“Acıkmadık mı?”

Sevgi'nin saçlarının arasından görünen tek gözü Serdar'ı suçluyor. Sevsen terk etmezsin, diyor. Sesi boş odada niyetinden yüksek çıkıyor. Bu devirde arabesk cümlelerin tümü geberdi halbuki. Utanıyor. Dudakları kuruyup birbirine yapışmış, konuşurken kenarları ayrılmıyor. Öyle değil, diyor Serdar. Yazık ki olmuyor. Sevgi, tekerrürü öldürmezsen onun seni boğarak öldüreceğini anlamıyor. “Başından beri ne buraya yerleşmeye ne benimle kalmaya niyetliydin. Evin bomboş, buz gibi, sen keza. Taşınmayı düşünmekten yerleşememişsin bile. Hale bak.” Hemen yatağın yanındaki portatif elbise dolabına bakıyorlar. Yarıları açık ve düşmüş fermuardan gömlekler görünüyor. Kadının dudağı kenarından kanıyor, farkında değil. Öpüp emmek isteğine karşı koyuyor Serdar. Mutfak lavabosuna damlayan suyun sesi duyuluyor.

Oysa deniyor, “Ölüme inanıyor musun Sevgi?” diye soruyor. Bu devirde büyük konular konuşulmamalı halbuki. “Öyleyse hayatta sana verilen tek bir söz olduğunu bilirsin.” Dudaklarını yalayıp alnındaki saçları geri atıyor kadın. “Ruh hastası” diyor. Doğrulu-
yor, sırtını yatağın başına dayayıp oturuyor. Ağzının yırtık kenarı tekrar taze kanla doluyor. Serdar şehvetinin fısıltılarına daha fazla karşı koyamıyor. Diliyle Sevgi'nin dudağını ıslatıp yarasını emiyor. İnleyebilir, kendini tutuyor. Pencere balkonuna konan martı bağırıyor ve Sevgi yeniden ağlamaya başlıyor.

Hâlâ yan yana oturuyorlar ama bir süredir birbirlerine dokunmuyorlar. Yas, özünde bir inanç sorunuysa kaybın gerçekliğine ne kadar az direnirse o kadar kısa sürecek. Sevgi o akşam Serdar'ın ondan kati olarak ayrılmak istediğine inanıyor. Hatta sevmediğine ve belki hiç niyetlenmediğine. Suyu üzerinde meşrubat amblemi olan plastik bir bardakta getirmesine, yorgan yerine iki battaniye üst üste kullanmasına, hiçbir ampulün çevresinde avize olmamasına bakarak inanıyor. Çok vakit geçirmeden kalkacak ve yatağın yanında duran ayakkabılarını giyecek.

Dışarının soğuşu Sevgi'ye iyi geliyor. Üzerindeki fazladan kollardan, havasızlıktan ve sızlayan boğazından sıkılmış. Sakinlik de Serdar'a iyi geliyor. Eğilip kilimi düzeltirken iç geçiriyor. Bu mayhoş duyguya dayanacak zira ölümsüzlüğü biraz olsun tatmanın yolunu erken ölümlerde arıyor.

Çoğunluk

Asfaltın ortasında yan yatıyordum. Elim kolum neredeydi bilemem ama sanki dayak atanlardan biri gibi o anı hep dışarıdan görürüm. Yere düşmüş altmış kiloluk bir adam, etrafında sekiz ayı, “İbne” diyerek tekme savuruyorlar. “Nasıl” diye soruyor biri, “Bu pozisyonu beğendin mi it” kulağıma eğilip söylüyor sanırım, hemen sonra boynuma tükürüyor, “Siktiğimin topu” ve en son biri sağ ayağıyla yüzümü dağıtıyor.

Ya başımdaki yarıktan inen kan gözlerimi kapatmış ya gözkapaklarım yumruklardan şişmiş kapanmış, etrafı görememeye başlamışım, onun da korkusu ayrı, kör dayak yemek acının yarattığından öte bir dehşet veriyor. Fanteziler başlıyor orada bana kalırsa, nereden ne geleceğini bilemiyorsun ve tamam diyorsun, işte ölüyorum. O da zayıf bir adamdı, son tekme atan, hepsi gençti zaten, yirmi beş ya var ya yok, göz göze geldik, sonra ayağı büyüdü ve artık ayak her şey.

Ertesi sabah en çok acıyan yerim ısırmaktan parçalanmış dilimdi. Tutmuştum kendimi, bağırmadım, istedikleri zevki vermeyecektim, ama o son tekmeyle birlikte dayanamayıp inledim. Uzun süre çözemediğim kısım burası işte, ben inlerken, ciğerlerimdeki havayı acıyla çıkarırken burnuma harika bir döner kokusu geldi. Mis gibi kızarmış et, soğanlı. Ertesi gün hastanede uyandığımda belki gecenin en saçma imgesi olduğundan ilk aklıma gelen yine aynı şey, soslu bir dürüm döner. Tabii ki o dille yiyemedim ama ısmarladım ve hastane odasında yan yana uzandık.

Mustafa, ben dayak yerken ve tüm gece yanımdaydı. İlk dayagım değil, tabii, ikimiz de tecrübeliyiz, Türkiye’de ibne olmanın çarkı böyle bir yer, geçiyoruz. Aramızda bazı anlaşmalarımız vardır, mesela o günkü gibi birlikte dövüşerek kurtulma ihtimalimiz olmayan bir beladaysak, sayıca fazlalarsa örneğin, kaçabilen kaçır. Kavgadan ziyade bir şölendir çünkü böyle şeyler, bizi dövmüş olmak için değil ama geberişimizi izlemek için döverler, o yüzden

hemen her zaman birini daha çok hırpalar, diğerini unuturlar. Seyir birlikte güzeldir, coşku birlikte yankılanır ve en haz veren kurban canının kıyısına getirilir. Boşuna dayak yemenin lüzumu yok, o gece de Mustafa onunla pek ilgilenmedikleri bir an kaçıp apartmanın birine girmiş, polisi aramış, ortalık sakinleşince de beni toplayıp hastaneye getirdi. Sabah uyanır uyanmaz döner iste-diğimde “Oğlum beynin mi oynadı, korkutma lan beni” dedi, ama sanırım korkulacak bir şey yok, kolumda iki çatlak, burnumda kırık ve kafamda altı dikiş.

Öğlen olduğunda soğumuş dürümü ona uzattım, hayır de-medi, iki ısırıkdan sonra canı ayran çekince kantine gitmek için kalktı. Nasıl anladılar gey olduğumuzu, diye sorup duruyordu. Erkek arkadaşımdır kendisi ve hep biraz toy olduğunu düşünürüm. İki yıl evvel isteyerek ve istemeyerek onu bırakıp Berlin’e gittim. İlim aşkından çok buralardan kurtulmak aşkıydı evet, bir yüksek lisans ayarladım, okuyorum. Bu sene sonunda bitecek, doktora devam edeceğim ve görünen o ki cinsel eğiliminden aldığı motivasyonla profesör olmuş biri olacağım. Mustafa da gelecek yanıma, uğraşıyoruz, orada gönüllü sürgünümüzü ya-şarız, hayallerimiz var, gizlenmeyiz, korkmayız, hastanelerde sabahlamayız.

İki hafta sonra, tatil bitince Berlin’e döndüm. Kolum hâlâ as-kıdaydı ama hazırlandı ve hazıranda Berlin mükemmeldi. Tüm şehir ıhlamur kokusu, her yer yeşil, yirmi dereceyi gördüklerinde insanlar şortlarıyla sokaklara dökülür, bir de gökyüzü açıksa tüm gün güneş altında parklarda yatarlar. Ben de çimlere yayılmış bu insanların arasında yürüyor, sokaklarda kıvırtıyor ve Mustafa’ya videolar gönderiyordum. Güzel güneşli günler burada işte Mus-tafa, sen de bursunu mu hızlandıracaksın, başvurularını mı ço-ğaltacaksın, haydi.

Evim Kreuzberg’de idi, üç kişiyle paylaştığım yüksek tavan-lı küçük bir daire. Başta Türk olmak üzere tüm göçmenlerin, LGBTI+’ların, evsizlerin, alternatif sanatçıların ve alternatif her şeyin yurduydı ve galiba buraya âşıktım. Öyle ki Alternatif Onur Haftası da bizim mahallede yapılırdı. Evet Mustafa, bir Onur Haf-tası var ama reklamlarla sponsorlarla yozlaşmış diye onun bile alternatifi yapılıyor, koş gel. Birkaç gün öyle eğlenecektik, çoktan

hak ettim, senenin en güzel günleri, tezim biraz yatacaktı ama telafi ederdim, gerekirse geberirdim.

Onur partisinin yapılacağı sokak eve çok yakın sayılmazdı ama yürüyerek gidilir, telefonum yanımdaydı ve taşınabilir şarj aletim, tüm gün Mustafa'ya canlı yayın yapacaktım. Dışarıdaki taş heriflerle boy ölçüşemesem de ben de kendime göre soyunmuş-tum, sivri omuzlarımdan utanıyordum hâlâ, dik durmaya çalışı-yordum ama omurgam kambur terbiye edilmiş, boynumda büyük ve rengârenk bir otriş, çatlak kolumdaki askıyla komiktim sanki daha çok, olsun. Kapıdan çıktığımda Saliha teyzeyle karşılaştık. Kendisi annemlerin Niğde'deki apartmanından Kreuzberg'e tüm aksesuarlarıyla ışınlanmış bir karakterdir aslen ve Zeloş marka terliklerine dahi zeval gelmeden Almanya'da bir ömür geçirmeyi başarmıştır. Çözemediğim bir sebepten beni sever ve bazı akşam-lar bir kâse yemek getirir. O gün apartmanda karşılaştığımızda besmele çekti ve sen de mi sokaktaki çıplaklara benzedin tövbeler olsun dedi. Kısa boyluydu, Adile Naşit'e benzerdi ve yakın göz-lüğünün üzerinden dimdik bana bakıyordu. Gözümü yumdum, sağlam elimle tırabzanı tuttum, oradan destek alıp cinsel yöne-limimle yüzleşen eş dost tiradı bitene kadar devreleri kapattım. Çok gördüm ve tiksiniyorum. Ama her nasılsa beklediğim olmadı, Saliha teyze börek dolu tabağını elime tutuşturdu ve soğutmadan ye ha güzelim, dedi. Seviyorum seni kız.

Sokak rengârenk, kostümler, bayraklar ve saçlar... Tavuskuşla-rı, çıplak itfaiyeciler ve BDSM aksesuarlılar... Baştan sona trafiğe kapalı, araçların yerini mekânlardan taşan kalabalık doldurmuş, adım atacak yer yok. Bölümden birkaç gey arkadaş, tez hocam ve karısı hep birlikte saatlerce sokakta aşağı yukarı yürüyüp tanı-dıkları selamladık ve sohbet ettik, tanımadıklarıyla içtik ve dans ettik. Öğleden sonra yorulup acıktığımızda önünden defalarca geçtiğim ve bir iki defa da dürümünü yediğim Hoşgör Kebap'a gittik. İki sokak arkadaydı, ferah bir yerdi ama bugün bizimkilerle dolmuş, içeriyi fosforlu peruklar ve iç çamaşırlarıyla gezinen bir dolu insan basmıştı. Dokuz kişiydik, tam bizim masa aradığımız sırada kalkan grupla coşku içinde selamlaşıp boşalttıkları yere yerleştik. Harika kokuyordu, çok açtım ve hastanedeki teşeb-büsümden sonra hiç döner yememiştim. Keşke Alman dönerine

kalmasaydık ama olan oldu. Sandalyelere bir iki parça eşya bırakıp tekrar ayaklandık. Birkaç arkadaş oturdukları yerden çıkmakta zorlanıyordu, onlar için sipariş görevini üzerime aldım. Zor değil, herkes dürüm istiyor zaten ve *mit alles*.

Tezgâh sırasını bizim ekibin en sonuncusu olarak beklerken Almanya'daki kebabçılarda üzerime çöken garip hali düşünüyordum. Dışarıdan dükkânın tabelasını gördüğümde, içeridekileri izlerken ve hemen girişte dönerin kokusunu içime çektiğimde sanki memlekete gelmiş gibi hissediyordum. Ama eşiği geçip mekânla ilişkilenemeye başladığımda, makine ile kıyma dönerin tıraş edilmesini ve vitrindeki bir dolu saçma sapan sosu gördüğümde, en çok da çalışanların çoğuyla Türkçe anlaşılamadığımda, geldiğimi sandığım memlekettten aşağı düşüyordum. Evvelinde hiçbir düşüşümün olmadığı kadar sert, o gün de düştüm. Sıra nihayet bana geldiğinde ve ben "Dört dürüm, biri sade, diğerlerinin içine de tüm sosları doldur abi" dedikten sonra başımı kaldırıp adama baktığımda, bu kez duyduğum sıcak asfaltın ve tozun ve kanın kokusuydu. Dizlerimin boşaldığını hissedip hemen yanımda duran Stephan'ın koluna asıldım.

Gözlerimi açtığımda ilk Stephan'ın yüzüme doğru uzanan sakalını seçtim. İki eliyle başımı taşıyordu. Beni sandalyeye oturtmuşlar, ayaklarımı bir diğerine uzatmışlar, iki yandan omuzlarımı destekleyip yüzümü merakla izliyorlardı. Kolonya kokusundan burnum kopmuş, renkli otrişim yere kaymış. Ayıldığımı görünce sevinen suratların arasından döner kesen adaminkini buldum. O gece asfalta yığıldığımda duyduğum döner kokusunu ilk o an anlamlandırdım. Tanıyor mu beni? Ne kadar sakın. Tanımazlıktan mı geliyor? Dolaptan getirdiği suyu açıp neredeyse şefkatle bana uzattı, "Geçmiş olsun, birden yığılıverdin kardeş, bir şey anlamadık" dedi. Şaşkınlığımı defedip sinirlenememiştim bile ama kendimi toparlayıp sordum, "İki hafta önce Türkiye'de miydin?"

"Yok" dedi.

Yok, dedi ama soruya şaşırmamasında, göz ucuyla etrafı kolaçan edişinde ve pet şişeyi yanındakinin eline tutuşturup gidişindeki acelede başka bir cevap vardı.

Biz Karşıya Geçerken

Burası Barbara'nın oturma odası. Delhi'nin banliyölerinin birinde, enlemesine yayılmış bir apartmanın ilk katındayız. İçeride gürültüyle başını sağa sola çeviren vantilatöre ve açık camlara direnen boğucu bir hava var. Pencereleri örten sinekliklerin kirden küçülmüş delikleri belki sorumlu tutulabilir. Ancak saat başı açılan dış kapıdan da esinti gelmemesi bu şüpheyi yersizleştiriyor.

Barbara geniş LCD televizyonun karşısındaki kanepede oturuyor. Ayaklarını önündeki sehpa uzatmış, mayalı hamur gibi şişmiş parmaklarını bükerek çıtlatıyor. Terliklerin ayaklarında enlemesine bıraktığı pembe iz kıvıldıyor. Yanında duran televizyon kumandasına işaret parmağıyla bastırıldığında kumanda kanepeye gömülüyor. Onu minderlerin arasından kurtarıyor, televizyona doğru tutup sesi açıyor. Kucağındaki yayvan tabaktan spagetti doladığı çatalı ağzına götürüyor. Bazen makarnanın çiğneyebileceğinden fazla kısmını ısırarak ve dudaklarıyla iterek geri düşürüyor. Böyle zamanlarda tabağı hemen çenesinin altına çekiyor ve sehpa misali önünde uzanan iri memelerinin üzerinde destekliyor. Nem yüzünden derisine yapışmış, kalın askılı, penye bir elbise giymiş. Böyle bir havada iç çamaşırı zahmetine girdiğini sanmıyorum. Yanında taşıdığı solmuş ve hamurlaşmış mendille mütemadiyen boynunu siliyor. Bunu yapabilmek için saçlarını kaldırdığında ensesine yapışık birkaç tutam saç ve sallanan koltukaltını görüyorum.

Altmışlı yaşlarının sonunda olduğunu tahmin ediyorum. Bıçimsiz dalgalarıyla kumral saçları omuzlarına ancak değiyor. Ya nemden ya da yağlı olduklarından ince tutamlara ayrılmışlar. Pembeyaz teni, sırtında kavuniçi çilleri ve burnunun üzerinde düşük duran okuma gözlüğü var. Makarnayı salçalı yapmış. Üzerine toz peynir döküyor. Ya sevdiğinden ya da başka bir şey pişirmeye üşendiğinden akşamları genellikle bunu yiyor. Evde kısa bir koridor, iki oda ve dış kapı da dahil olmak üzere tüm kapıların açıldığı

salon bulunuyor. Kanepe ve televizyondan bahsettım, salonda bir de basit yemek masası var. Mutfığa giden yol üzerinde duruyor. Ben bu masada oturuyorum.

Barbara ile altı sene önce Fethiye Devlet Hastanesi'nde ilk çalışmaya başladığım yıl tanıştık. Bir gece kafasında iki santim yarıkla acile geldi. O zamanlar saçları kısaydı. Kanla boyanmış bir tişörtü başına bastırıyor, korku içinde bana bakıyordu. Hemşireydim. Çat pat İngilizcemle korkmuş kadıncağızı sedyeye yatırdım. Su verdim, biraz rahatlattım derken beni sevmiş olacak, ertesi gün elinde iki kurabiye, başında pansuman bandı, teşekkür için geldi. O gün bugündür zaman zaman yazışırız. Bazen böyle gelip gittiğimiz de olur. Şimdi, uzun Hindistan gezimin ortasında ziyaretine geldim. Artık hemşire değilim. Bana öyle gelmese de bir süredir işsizim. Bundan sonra ne olacağımı ise kestiremiyorum. Sorunları çözebilmenin en iyi yolu onları hafife almaktır diyor Barbara, onu seviyorum.

Her akşam birkaç kez kapısı çalıyor. Bu akşam da çaldı. Gelen Sandeep'ti. İki gün önce de gördüm onu. Parmak arası terliklerini eşiğin önünde çıkardı. Gülümseyerek selamlaştık. Lastik terliklerin iyice aşınıp ilkokul silgisi gibi tükenmiş başparmak kısımlarını izliyordum ki kapı kapandı. "Bu şova bayılıyorum" diyerek kıkırdadı Barbara. Gözünü televizyondan hiç çekmemişti. Sandeep, kanepenin sağında kalan pufa oturdu. Sırtı bana dönük. "Ben de çok severim" derken kafasını sevimli bir edayla sağa sola yatırdı. Barbara mutfığa girmişti. Tabak tıngırtısı eşliğinde içeriden bağırdı: "Şu bıyıklı bücür inanılmaz komik!" Sandeep güldü. Gülüşünde hissettiğim yapmacık havayı önemsemedim. Arkasını dönerek hem bana hem Barbara'ya söyler gibi, "Haftaya hava beş derece soğuyacakmış" dedi. Sitemkâr bir tonla "Çok iyi eder" diye yanıtladı Barbara. Ardından tekrar, bu sefer terliklerini yere sertçe vurarak ve her vuruşta heceleyerek bağırdı: "Allah belanızı versin! Geberin!" Bu feryadın sebebini Sandeep de ben de merak etmedik. Tepeleme makarna doldurduğu tabağı Sandeep'e uzatırken "Hamamböceği öldürmekten artık çok sıkıldım!" dedi. "Hayatım boyunca öldürdüm, hiç azalmadılar" diye güldü Sandeep. Barbara gözlerini devirdi ve terliğinin altını yere sürterek temizledi. Yere yapışan bir şey olmamasına sevinmiş gibiydi. Kalktığı kanepeye

kendini bırakarak kapı çalmadan önceki halini alınca, ben de ayaklarını enlemesine kesen pembe terlik izini yeniden gözlemeye koyuldum.

“Sene yetmiş üçtü galiba. Ya da yetmiş iki. Kolombiya ile Venezuela arasındaki nehrin üzerindeyiz. Nehrin ismini falan hatırlamıyorum. Dev, yeşil bir şeydi. Üzerinde derken, salla geçiyoruz. Esas niyetimiz geçmek değildi aslında ama yolun ortasında karar değiştirdik. Tek yabancı bendim. İspanyolcam iyidir, yerlilerle şakalaşarak gidiyorduk. Ben maceraya açtım, yanımdaki gençler de sanırım beni etkilemeye çalışıyorlardı ki böyle saçma bir işe giriştik. Yirmilerimdeydim. Düşün, tam zamanları. San Francisco’da doğmuşsun, altmışları orada, ablanın peşinde konser konser gezerek geçirmişsin. Ne büyülü yıllardı, şimdi efsane diye anılan tiplerle hep aynı sokaklarda gezindim.”

“Ah” diye iç geçirdi. Başını, artık televizyonu göremeyeceği şekilde kanepenin arkasına yasladı. Yüzünü sıvazladı. Memelelerinin üzerine koyduğu makarna tabağı nefes alıp verişiyile inip kalkıyordu. “Çılgın yıllardı Sandeep.”

Televizyon karşısında yemek yemeyi hep acıklı bulmuştumdur. Hele o akşamki gibi ekranın renkleri yüzlere de yansırırsa. Sandeep ekrana daha yakın oturuyordu. Yüzünün değilse de sağ omzunun durmadan renk değiştirdiğini görüyordum. Barbara’nın bu yatar hali ise bana bir öncekinden daha iyi göründü. Kafasını kaldırıra kadar onu nesne edinmiş acımamı askıya alacaktım.

“Kolombiya’daydık ama. Hani nehrin üzerinde ama Kolombiya tarafında. Biraz gezinip yine aynı taraftan çıkacaktık. Birkaç kasaba öteye gidecektik hepi topu. Sonra adamlar birden Venezuela’ya geçmekten bahsetmeye başladılar. Deliydim o zamanlar ben Sandeep.” Başını doğrulttu, Sandeep’in gözüne bakarak, “Hem de ne deliydim” diye tekrar etti. Aralarındaki bu doğrudan iletişim gözlemlediğim kadarıyla pek sık olmuyordu. Sandeep suçüstü yakalanmış gibi gözünü televizyondan çekip apar topar onayladı. “Bilmez miyim Barbara” deyip başını sevimli bir edayla yanlara salladı.

Sandeep otuzlarında, kambur bir adamdı ve makarnası bitmek üzereydi. Sanki biraz da bu sebeple yavaşlamış, Barbara’yı dinlemeye başlamıştı. Barbara bana bakıp gülümsedi. “Ama yasadışı

olarak bir ülkeye nasıl gireceksin?” diye sordu. Bilmediğimi göstermek için omuzlarımı silktilim. “Ben de pasaportumu çıkarıp suya attım. Biz karşıya geçerken. Sonra da kaybettim dedim” dedi ve şaşkın yüzüme doğru gururla sırtıttı.

Ona hayrandım. 1970’lerdeki durumlarını hayal bile edemediğim ülkelerde tek başına gezmesine, cesaretine, gözü karalığına, vesaire. Ama yine de önümde iri karnının boğumlarına yapışmış elbisesiyle oturmuş, yakın gözlüğünün üzerinden bana bakarken bunların hiçbirini hayal edemiyordum. Ne sokaklarda uzun etekler ve saçlarla gezinen Barbara’yı ne de Amazon’un bir kolunda bembeyaz derisiyle parlayarak sandalda sallananını. O zaman neye hayranım, diye düşündüm elimin tersine ağzımı silerken. Boş tabağı mutfağa bırakmak için kalktım. “Eline sağlık Barbara, afiyetle yedim.” Hamamböceğinin ezilmiş bedeni beyaz fayansın üzerinde duruyordu. Düşüş, diye düşündüm, tek kaide. Benimkisi böyle görkemli de olmayacak.

Kapı bir kez daha çaldı. Kendime su doldurup tezgâha yaslandım. Salondaki konuşmalar buradan duyulmuyordu. Demek Barbara o sebeple bağırıyormuş. “Karanlıkta ne yapıyorsun tatlım” diyerek mutfakın ışığını açtı. “Hindistan yabancılar için kuralları tatsızlaştırıyor” dedi, temiz bir tabak arıyordu. “Yapma ya,” dedim, “nasıl?” “Amerikan vatandaşları istediği kadar oturabiliyordu. Şimdi altı ayda bir üç ay ülke dışında kalmak gerekecekmiş.” “Çok kötü mü bu?” diye sordum. Elinde yeni doldurduğu makarna tabağı ile mutfaktan çıkarken “Delhi’de yaşıyorum, param yok ve bacaklarım tutmuyor. Sence?” diyerek omzunun üzerinden bana baktı.

İçeride dün yine bu saatlerde evde gördüğüm başka bir adam oturuyordu. Barbara makarnayı ona uzattı. “Sandeep’e az önce Güney Amerika’dan bahsediyordum” dedi. Sandeep gitmişti. “Öyle mi? Ne macera değil mi?” diyerek bana baktı adam. “Hem de nasıl” dedim. Sesi Sandeep’ininki gibi düzdü. Bu düzlüğü yapmacıklık diye yorumlamıştım ama artık sanıyorum ki ilgisizlikti. “Pasaportumu nehre attım ve Venezuela’daki Amerikan Büyükelçiliği’ne gidip kaybettiğimi söyledim.” Katılarak güldü. “O yıllarda bu mümkündü,” dedi, “şimdi tabii imkânsız. Herkesin her şeyden anında haberi oluyor artık.” Sehpanın üzerinde duran boşalmış

tabağı sol ayağıyla kenara itti. Bir spagetti tanesi kenardan hafifçe sarkıyordu. “Öyleydi, o yıllar harikaydı. Bilmediğim yerlere gider, duymadığım yerlerde kalırdım. Çoğunun gördüğü en beyaz tenli kişiydim. Yolda toplanıp bakarlardı. Şimdi neyin tadını bıraktılar? Kitaplar, sosyal siteler, seyahat siteleri, üç ay önce rezervasyonlar...”

Televizyonda bir yarışma programı, programda ise mavi tulumlar içinde su birikintilerinden atlamaya çalışan yarışmacılar var. Yeni misafirin zaman zaman heyecanlandığını, yarışmacı suya düştüğünde bacaklarının kasıldığını görüyorum. Barbara tabağına ilave ettiği makarnayı yiyor. Önümdeki bardağı muşamba masa örtüsünde çevirirken ben eve gelenlere ne pişireyim peki, diye düşünüyorum. Salçalı makarna bayık, doğru ama sürekli yemek pişireceksem aslında iyi fikir.

Virgöl

Ölümün noktasal olmadığını, şimdikine benzer anlar toplamı olduğunu düşünüyorum. Şu an, onu ilk tanıdığım zamandan tam on üç yıl sonra, yağmurdan vıcık vıcık olmuş spor ayakkabılarımla bir su birikintisinin içinde dikildiğim an. Yere bakıyorum ve ayakkabılarımı düşünüyorum. Özellikle bağcığı çözülüp dili yamulmuş sağ teki, onlar da bu akşamdan evvel bir şeye benziyorlardı ama bu kadar suyu, çamuru yedikten sonra bir daha kendilerine gelebilirler mi bilmiyorum.

Onunla yıllar sonra yolda rastlaşıp merhaba dediğim vasat bir hikâyem olmasın isterdim. Yanından sessizce geçerdim, uzaktan dikizlerken geçmişin tüm titreyişlerini tavaf ederdim, ille gerekirse buruk bir baş selamı bile verebilirdim ama gidip de n'aber ya görüşmeyeli, demezdim. Demeyecektim yani çünkü hikâyemiz daha iyisini hak ediyordu, şüphesiz, ama hayat sihir olasılıklarını birer birer siliyor, öldük işte biraz daha diye düşünüyorum çünkü lambalar teker teker sönüyor ve çünkü şalter birden atmıyor.

Yirmili yaşlarımda başında tanıdım onu. İki sene sevgilisi, dört sene platonik âşığı oldum. Sonraki yıllarda ise koruyucusuydum. İyi kötü yaşattığı duyguları titiz bir müze görevlisi gibi camekânlara dizip tozunu aldım, andım onları, izledim. Çünkü hatıralar her şey, insanın varı yoğu. Kendiliğindendi başta, evet, ama sonrasında bir tapınmayı andırdı bana kalırsa. Yaşam din oldu, ömrüm tanrı, ben peygamber, tapınağım bellek ve hayır, artık aşk falan değildi ismi.

Onu ne beni ne kadar üzdüğüyle ne de mutlu etmişliğiyle anarım. Kuşkusuz biri olmasa diğeri olamaz ve biri o kadar aşağı çekmese öteki öyle yukarı çıkaramaz. Pamuklara sardığım hazzım ne biri ne diğeri yani, asıl olan o kamikaze, düşerken de fırlarken de yüreğimin ağzıma gelmesi, tekinsiz uçuşum ve tümünün müsebbibi o güzel surat.

Dünyanın en güzel kurbağa gözlerini barındıran o suratı sekiz yıldır görmüyordum. Özlüyordum, evet, ama yollarımızı çoktan ayırmışız, ve fakat hikâyenin sonunda benim virgüle dönmesini umduğum bir nokta duruyor. Öyle geçmişî sündürüp lezzetini yok edecek bir virgül değil, hayır, ne de bir gelecek umudu. Bir mabet ziyareti daha çok, kutsal yerlere bir gezi. Boynuna atlamak için beklemiyordum, hayır, ama bana tattırdığı o incelmış ruh hâlime kısa bir süre için bile olsa tekrar kavuşurum, belki biraz aşk şarkısı dinler, tatlı tatlı ağlarım diye bir gün bir yerde karşılaşmayı umuyordum. Hiç beklemediğimiz bir an, yalan, ben hep bekledim, beklemeyen o, hatta beni görmediği bir an, gören benim, ve dediğim gibi asla merhaba yok, gündeliğin değersizliğinde ezilmeyeceğiz, hayır. Ben böyle düşündükçe su birikintisi köpüklenerek yükseliyor, çünkü yağmur hız kesmiyor ve belli ki batacağım, hareket etmeli, nihayetinde bu ne ilk ne son, ve ölüm ne bir olay ne bir an. Ölüm A'dan B'ye bir doğru veya durduğum şu çamurlu su.

Halil, Melisa ve ben aylardır bu konseri bekliyorduk. Aslında konserlerden hoşlanmam, ayakta onca saat, boyum da kısa, gördüğüm tek şey önümdeki'nin sırtı olur ve ezilirim ama bu başka. Başka olacağına inandırıldım yani, hayatımız boyunca bir daha da gidemeyiz, müthiş olacak diye geldik. Üçümüzün de en sevdiği grup, Melisa ayarladı her şeyi, sağ olsun, ve yağmur indirdi. Hoş, yağacağını biliyorduk, dört gün evvel hava tahmininde beliren bulutlu şimşekli sulu işareti gördüğümüzde dehşet içinde öğrendik. O andan sonrasını takımın en kötümseri olan ben devraldım, felaketler bizim işimiz. Uygun çantalar, yağmurluklar ve ayakkabılar ayarlandı, düşen moralleri yerden kaldırdım ve tekrar inandık, başka olacak, yağmurla da başka.

Kızartma ve bira kokan alanda daha alt grubu dinlerken üzerime çöken yorgunlukla hafif hafif sallanıyordum. Uzun süre ayakta duramadığımdan getirdiğim minik portatif tabureyi daracık yerde açıp oturmuşum, milletin popoları hizasında sırttan başım, bağırarak sohbet ediyoruz. Kucağımda büyük boy patates kızartması, çok lezzetli ve bitmek üzere. Sona kalan küçük parçaları da ağızma attığımda alkış koptu, çünkü Chris Wolstenholme'un bası *Hysteria* için yürüyordu. Ayağa fırladım, Matthew sahnede,

biz çıldırmaya koşullu üç kişi, zıplayarak çılgılık attık ve böylelikle gece başladı.

Yağmur alana üçüncü ya da dördüncü şarkıda giriş yaptı. Öyle yumuşak veya inşaf da değil, birden ve foş diye. Ama ekip hazırlıklı, tüm alan hazırlıklı, hemen yağmurluklar çıktı, kapüşonlar örtüldü, şarkılara eşlik etme görevimize kesintisiz devam ettik. Yüzümden inen suyu yalamak bile keyif ve şarkı söylemekten kapanmayan ağızma damlaların girişi. Bir tek gözlükler sıkıntı, bir de ayakkabılar. Olsun, kalabalık daha da coşuyor, biz daha da coşuyoruz.

Konser arası verdiklerinde pili biten robot oyuncaklar gibi şehla bakışlarımızla hareketsiz kalakaldık. Başlar devrik, bağır-maktan helak olmuşuz. Gözlüğümü tişörtümün kuru bir yerine sildikten sonra “Tuvalete gelen var mı?” diye sordum. Yağmur damlalarından gözlerimiz kısık, yüzlerimizde zoraki akraba gülümsemesine benzer bir ifade. Kimsenin o kalabalığı yararak yürüyesi, gerisingeri gelirken de mırıl mırıl küfür yiyesi gelmedi. Bense çok sıkışmışım, gidilecek. Tek tek müsaade isteyerek ve duymayanları kolumla ittirerek girişe yakın tarafta gördüğüm tuvaletlere doğru ilerledim. Arada kayboldum sanki, birine sorup devam ettim. Nihayet kalabalık seyrelti ve patates aldığımız baraka büfenin arkasında, önlerindeki uzun kuyruklarla tuvalet kabinleri belirdi. Bir an geri dönmeyi düşündüm, tatsız bir durum, tabii, kim bilir kaç şarkıyı yerimden dinleyemeyeceğim, ama yapacak bir şey yok, beklenecek.

Telefonumla oynamaya, birkaç mesaj okumaya yeltendim, çıkarır çıkarmaz ıslanınca geri koydum. Önümdeki sıra azaldıkça bir aksilik olacak, içeri giren çıkmayacak, tuvalet bozulacak diye tedirgin olup heyecanlanıyordum. Tepemden aşağı sürekli yağmur indiği için başımı eğip kabinlerin tarafından ayaklarıma doğru yürüyen suyu izlemeye başladım. Su hızla akıyor, akarken de köpükleniyor, ve artık önümde sadece üç kişi var. Suyun ayakkabılarımdan üstünden de içinden de geçmesine aldırmiyorum, onlarla gelecek hayallerim vardı var olmasına ama kader, ve zaten çoktan sıırıslıklamlar. Gecenin harika geçtiğini, ilk düşüncemize tezat asıl yağmurun bu konseri unutulmaz kılacak unsur olduğunu, uğruna bir iki şeyi feda edebileceğimi düşünürken artık sıırıtyordum.

Bir başka sefil ayakkabı çiftinin kadrajıma girmesiyle eş zamanlı duyduğum, ismimi söyleyen ve incelerek sonuna soru işareti koyan erkek sesi. Başım yerden niçin o kadar yavaş kalktı? Sesi duyduğum an vücudum bilmiş sanki, donmuş, kımıldatana aşk olsun. Bileklerde toplanmış, artık birer sülüğü andıran ıslak siyah çoraplar, sıırıslıklam bacaklara yapışmış yol yol kıllar, sonra dev bir yağmurluk ve nihayet bir baş, uzun sakaldan su mu damlıyor, ve bir yüz, ıslak. Gözlüğüm burnumun ucuna düşmüş, iterek oturttum ama buğudan ve damlalardan hâlâ iyi göremiyordum, çıkarttım, hatta can havliyle çıkarttım çünkü artık tanıdım. Şu bahsettiğim gözler, artık kurbağaninkileri andırmıyor, sanki gözaltlarına yeni katmanlar gelmiş ve yüzünde ilk kez gördüğüm bir sürü çizgi. Defalarca düşünmüşüm bu anı, defalarca kurmuşum, yine de sadece refleks tepkiler verebileceğim bir halde, hazırlıksız yakalandım ve maalesef ve mecburen ben de onu selamladım. Saçma sapan sırtarak “A, n’aber?” dedim ve böylelikle hayat bizi de dümdüz etti.

Belki can çekişme uzamasın diye, belki de her şey tükendiğinde gelen o rahatlama yüzünden, elimi kaldırıp hatta omuzuna vurdum ve yağmurluğundaki su damlacıkları etrafa saçıldı. Sırıttıyordum, arkadaş canlısı ve sevecendim. “Buralarda olduğunu bilmiyordum” ve “ne tesadüf” cümleleri aramızda gelip giderken kalbim biraz kabardı sanki ama asla yeterli değil. Yıllar geçmiş, tabii, sadece benim üzerimden geçmediğini görmek rahatlatıcı. Sevdığım şeyleri aradım yüzünde, sakaldan yanakları görünmüyor ve işte, gözler o gözler değil. Kapüşonun altındaki saçları seyrelmiş sanki, öyle olmalı çünkü kavalyesi göbek dipdiri karşımda. “Hiç değişmemişsin” dedi, bence dalga geçti, ben de aynıyı söyledim ve “Bir ara görüşelim ya” demesiyle konuşmamız tamamen erdi. Yakındık, sarılabılırdık, öpüşebiliirdik ya da en iyisi hiçbir şey yapmayabiliirdik ama hayır, bir adım mesafede duran iki korkuluk olarak karşılıklı el salladık.

Artık tuvaletle aramda kimse kalmamış, *Time Is Running Out* başlamış, duyuyorum, niyeysse ses uzaktan geliyor, içim bomboş, dalmışım, su yükseliyor ve o virgül artık sağ ayakkabımın perişan dilini andırıyor.

Birkaç şarkı sonra konser alanının üzerine şeffaf plastikten dev toplar bırakıyorlar. Topların içinde fosforlu nesneler var, bel-

ki kâğıt, elden ele yuvarlanırlarken parlıyorlar, ışıklar birbirine karışıyor ve her şey mükemmel görünüyor. Şurada, kalabalığın içinde çığlık atarak topa uzanmaya çalışan üç kişi biziz, biri özelikle benim, evet, deli gibi zıplıyorum ama elim yetişmiyor. *Dead Inside* giriyor, yine bağıırıyoruz, ıslak ve buğulu gözlük camından edindiğim intibaya göre bu gece harika geçiyor.

Aslı Akarsakarya, 2021 Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü alan *Buraya Kısıldık Sanırım*'da on sekiz etkileyici öykü anlatıyor. Çok çeşitli konu ve karakterle örülü öyküler, geçmişin katılığı ve geleceğin belirsizliği arasındaki müphem kırılma anlarına odaklanıyor.

Kahramanlar ne kadar uğraşsalar da kendilerine biçilen rollerden, belleklerinden, zamanın yıkıcılığından ve çoğunluğun ikiye bölünmüşlüğünden kurtulamıyor. Düşünülenle yapılan, kurgulananla yaşanan, isyan edilenle kabul edilen sürekli çarpışıyor ve kazanan hep hayatın gerçekliği oluyor.

"Onunla yıllar sonra yolda rastlaşıp merhaba dediğim vasat bir hikâyem olmasın isterdim. Yanından sessizce geçerdim, uzaktan dikizlerken geçmişin tüm titreyişlerini tavaf ederdim, ille gerekirse buruk bir baş selamı bile verebilirdim ama gidip de n'aber ya görüşmeyeli, demezdim. Demeyecektim yani çünkü hikâyemiz daha iyisini hak ediyordu, şüphesiz, ama hayat sihir olasılıklarını birer birer siliyor, öldük işte biraz daha diye düşünüyorum çünkü lambalar teker teker sönüyor ve çünkü şalter birden atmıyor."

Kapak fotoğrafı: Aslı Akarsakarya

ISBN 978-975-08-5409-5

9 789750 854095

Ekranı Kapat,
Kitabı Aç!

www.ailesani.com.tr